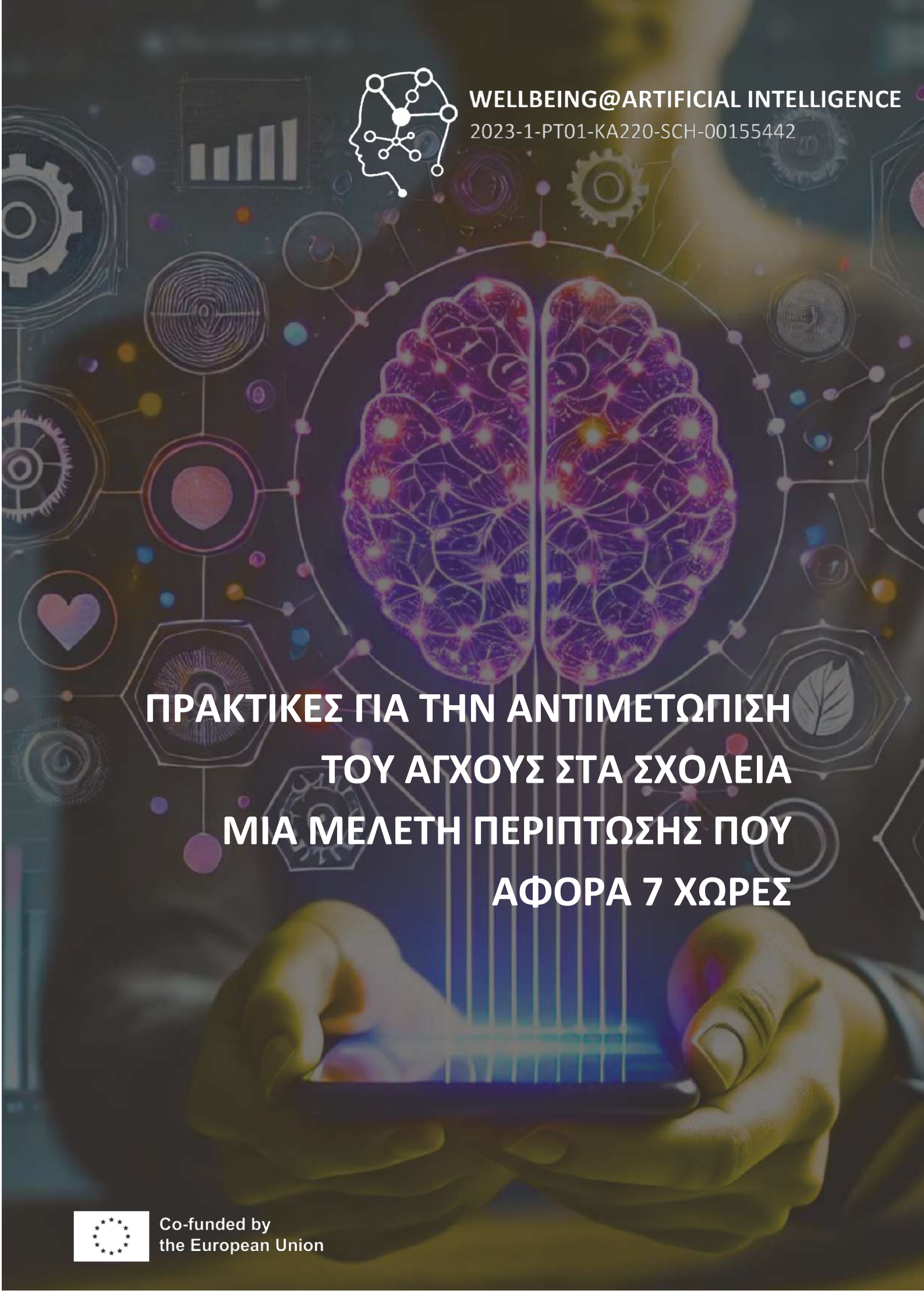

WELLBEING@ARTIFICIAL INTELLIGENCE

2023-1-PT01-KA220-SCH-00155442

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΑΓΧΟΥΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΜΙΑ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ 7 ΧΩΡΕΣ

Co-funded by
the European Union

Η παρούσα έκδοση δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS+ WELLBEING@ARTIFICIAL INTELLIGENCE 2023-1-PT01-KA220-SCH-00155442, το οποίο συντονίστηκε από το Instituto Politécnico do Porto. Αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για την τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά των συγγραφέων και δεν αντανακλούν απαραίτητα τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για αυτές.

Συγγραφείς

Επικοινωνία: https://wellbeing-ai.eu/

Η παρούσα έκδοση διατίθεται υπό την άδεια Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International

Ευρετήριο

1. Ιστορικό 2
2. Άγχος στο σχολικό περιβάλλον: μια θεωρητική προσέγγιση 4
3. Συνολικός χαρακτηρισμός του εκπαιδευτικού συστήματος στις χώρες των μελών της κοινοπραξίας 7
3.1. ΓΑΛΛΙΑ 7
3.2. ΕΛΛΑΔΑ 11
3.3. ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ 15
3.4. ΠΟΛΩΝΙΑ 22
3.5. ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ 27
3.6. ΣΛΟΒΕΝΙΑ 30
3.7. ΤΟΥΡΚΙΑ 35
4. Προσεγγίσεις του άγχους στα σχολεία από 7 χώρες 41
4.1. ΓΑΛΛΙΑ 43
4.2. ΕΛΛΑΔΑ 53
4.3. ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ 56
4.4. ΠΟΛΩΝΙΑ 62
4.5. ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ 68
4.6. ΣΛΟΒΕΝΙΑ 76
4.7. ΤΟΥΡΚΙΑ 82
5. Τελικές σκέψεις 93
6. Αναφορές 95
7. Παραρτήματα 97

1. Ιστορικό

Το πρόγραμμα WAI (Wellbeing@Artificial Intelligence) αντιμετωπίζει ένα όλο και πιο κρίσιμο ζήτημα στην εκπαίδευση: την ψυχική υγεία των μαθητών, ιδίως σε σχέση με το άγχος. Τα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα έχουν παρατηρήσει μια απότομη αύξηση του άγχους μεταξύ των μαθητών, η οποία επιδεινώνεται από τις ιδιαίτερες πιέσεις των ψηφιακών περιβαλλόντων. Καθώς τα σχολεία ενσωματώνουν όλο και περισσότερα ψηφιακά εργαλεία και μεθοδολογίες, το ακαδημαϊκό, κοινωνικό και συναισθηματικό τοπίο για τους μαθητές έχει μεταμορφωθεί ραγδαία. Αν και τα εργαλεία αυτά έχουν προσφέρει πολλά εκπαιδευτικά οφέλη, έχουν επίσης αυξήσει τις απαιτήσεις από τους μαθητές, δημιουργώντας συχνά μια ατμόσφαιρα όπου το άγχος και το στρες εντείνονται. Η πανδημία COVID-19 ενέτεινε αυτές τις προκλήσεις, αυξάνοντας την απομόνωση των μαθητών από τους συμμαθητές και τους εκπαιδευτικούς τους, υπογραμμίζοντας περαιτέρω την ανάγκη για προσβάσιμους και αποτελεσματικούς μηχανισμούς υποστήριξης της ψυχικής υγείας στα εκπαιδευτικά συστήματα. Το πλαίσιο αυτό τονίζει την ανάγκη για καινοτόμες προσεγγίσεις που θα βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς να υποστηρίξουν την ευημερία των μαθητών τους, προσαρμοζόμενοι στο εξελισσόμενο ψηφιακό περιβάλλον με τρόπο που να μετριάζει το άγχος αντί να το ενισχύει.

Σε απάντηση σε αυτές τις αυξανόμενες ανάγκες, η κοινοπραξία WAI έχει συγκεντρώσει ένα ευρύ φάσμα εμπειρογνωμοσύνης, συνδυάζοντας τις γνώσεις από ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τοπικούς κυβερνητικούς φορείς και ιδιωτικές τεχνολογικές επιχειρήσεις σε επτά ευρωπαϊκές χώρες. Αυτή η διεπιστημονική συνεργασία έχει σχεδιαστεί για να προωθήσει μια ολιστική προσέγγιση στην κατανόηση και την αντιμετώπιση του άγχους των μαθητών στο εκπαιδευτικό περιβάλλον. Η κοινοπραξία περιλαμβάνει εταίρους με διαφορετικό υπόβαθρο στην εκπαίδευση, την ψυχική υγεία και την τεχνολογία, εξασφαλίζοντας μια ολοκληρωμένη προοπτική σχετικά με τις ανάγκες, τις λύσεις και τις πιθανές προκλήσεις που σχετίζονται με την ψυχική υγεία στα σχολεία.

Πρωταρχικός στόχος του WAI είναι να παρέχει στους εκπαιδευτικούς πρακτικά εργαλεία βασισμένα στην τεχνητή νοημοσύνη για την αποτελεσματική υποστήριξη της ψυχικής ευεξίας των μαθητών. Κεντρικό ρόλο σε αυτή την προσπάθεια διαδραματίζει η δημιουργία ενός εργαλείου και ενός συνοδευτικού εκπαιδευτικού προγράμματος. Το Toolkit θα παρέχει στους εκπαιδευτικούς πρόσβαση σε γνώσεις σχετικά με την ψυχική υγεία, καθώς και σε στρατηγικές βασισμένες στην τεχνητή νοημοσύνη που μπορούν να ενσωματώσουν στις τάξεις τους. Αυτό θα περιλαμβάνει συγκεκριμένες προσεγγίσεις για τον εντοπισμό και τη διαχείριση των συμπτωμάτων άγχους, βοηθώντας τους εκπαιδευτικούς να αναγνωρίζουν και να αντιμετωπίζουν έγκαιρα τις ανάγκες των μαθητών. Επιπλέον, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στοχεύει να εξοπλίσει τους εκπαιδευτικούς με τις δεξιότητες που απαιτούνται για την ασφαλή και υπεύθυνη

εφαρμογή των εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης, προωθώντας ένα ασφαλές και υποστηρικ

Ένα άλλο ουσιαστικό στοιχείο του WAI είναι η ανάπτυξη ενός συστήματος Προσωπικού Βοηθού (PA) που αξιοποιεί την τεχνητή νοημοσύνη για να παρέχει συστάσεις προσαρμοσμένες σε κάθε μαθητή ξεχωριστά. Αυτό το σύστημα συστάσεων θα σχεδιαστεί με μια συμμετοχική προσέγγιση, ενσωματώνοντας τις απόψεις εκπαιδευτικών, εμπειρογνωμόνων ψυχικής υγείας και προγραμματιστών τεχνητής νοημοσύνης, ώστε να διασφαλιστεί ότι ανταποκρίνεται στις πραγματικές Ο PA θα χρησιμοποιεί συγκεκριμένους αλγόριθμους και δεδομένα για να προσφέρει καθοδήγηση και πόρους που υποστηρίζουν την ευημερία των μαθητών, βοηθώντας τους να διαχειρίζονται το άγχος πιο αποτελεσματικά. Το σύστημα θα σχεδιαστεί με ιδιαίτερη έμφαση στην ηθική χρήση της τεχνητής νοημοσύνης, διασφαλίζοντας ότι οι συστάσεις του είναι διαφανείς, σέβονται την ιδιωτικότητα και ευθυγραμμίζονται με βιώσιμες πρακτικές στην εκπαίδευση. Αυτή η προσέγγιση όχι μόνο υποστηρίζει άμεσα τους μαθητές, αλλά και ευαισθητοποιεί τους φορείς του εκπαιδευτικού τομέα σχετικά με τον θετικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η τεχνητή νοημοσύνη στην ψυχική υ

Το έργο WAI στοχεύει τελικά στη δημιουργία ενός βιώσιμου πλαισίου για την ενσωμάτωση εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης στα εκπαιδευτικά συστήματα σε όλη την Ευρώπη, αντιμετωπίζοντας τις άμεσες προκλήσεις ψυχικής υγείας και προετοιμάζοντας παράλληλα τις μελλοντικές ανάγκες. Το WAI στοχεύει στην προώθηση της υπεύθυνης ενσωμάτωσης της τεχνητής νοημοσύνης στην εκπαίδευση μέσω Επιπλέον, η έμφαση του έργου στην ευαισθητοποίηση και την κατάρτιση αποσκοπεί στην προώθηση μιας ευρύτερης κατανόησης του τρόπου με τον οποίο η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να υποστηρίξει την ψυχική ευεξία, ενθαρρύνοντας τα εκπαιδευτικά ιδρύματα να υιοθετήσουν αυτές τις καινοτομίες με σύνεση. Μέσω αυτών των συνδυασμένων προσπαθειών, το WAI στοχεύει να συμβάλει ουσιαστικά στην εκπαιδευτική τεχνολογία και την ψυχική υγεία, προωθώντας πιο

2. Άγχος στο σχολικό περιβάλλον: μια θεωρητική προσέγγιση

Η έκθεση του ΟΟΣΑ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΟΟΣΑ/Ευρωπαϊκή Ένωση, 2022) αναφέρει ότι τα συμπτώματα άγχους και κατάθλιψης μεταξύ των νέων υπερδιπλασιάστηκαν σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες κατά τη διάρκεια της πανδημίας, τονίζοντας ότι οι αντιδράσεις στον τομέα της ψυχικής υγείας δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες. Σε αυτό το πλαίσιο, το άγχος, ως μια κατάσταση προσανατολισμένη στην προετοιμασία για πιθανά αρνητικά μελλοντικά γεγονότα, παρουσιάζεται ως ένα ζήτημα που μπορεί να αντιμετωπιστεί στα αρχικά του στάδια.

Οι διαταραχές άγχους, συνολικά, είναι ο πιο κοινός τύπος ψυχικής διαταραχής μεταξύ των νέων, με μέση παγκόσμια επικράτηση 6,5% σε διάφορες χρονικές περιόδους (Polanczyk, Salum, Sugaya, Caye, & Rohde, 2015). Οι περισσότερες εκτιμήσεις του πληθυσμού που βασίζονται σε διαγνωστικές συνεντεύξεις δείχνουν ότι περίπου το 5 έως 10% των νέων ηλικίας 6 έως 18 ετών πληρούν τα διαγνωστικά κριτήρια για διαταραχή άγχους σε περίοδο 12 μηνών (Canino et al., 2004; Vicente et al., 2012).

Η επικράτηση του άγχους και της κατάθλιψης ποικίλλει ανάλογα με το φύλο, καθώς είναι πιο συχνή στις γυναίκες (Canals et al., 2019). Υπάρχει συναίνεση ότι οι περισσότερες ψυχικές διαταραχές εμφανίζονται γύρω στην ηλικία των 14 ετών. Συγκεκριμένα, τα προβλήματα άγχους τείνουν να εμφανίζονται νωρίς, με περίπου το 50% των διαταραχών άγχους να ξεκινούν πριν από την ηλικία των 18 ετών και σχεδόν το 75% πριν από την ηλικία των 25 ετών (Solmi et al., 2022).

Οι ανησυχίες των εφήβων σχετίζονται γενικά με την αυτοαντίληψή τους. Αυτοί οι νέοι μπορεί να ανησυχούν για τις ακαδημαϊκές τους επιδόσεις και την πίεση να αριστεύσουν ακαδημαϊκά, για το πώς τους αντιλαμβάνονται οι άλλοι και για την εικόνα του σώματός τους, ειδικά όσον αφορά τις σωματικές αλλαγές που σχετίζονται με την ανάπτυξη. Δεν είναι πάντα εύκολο να αναγνωριστεί το άγχος στους εφήβους, καθώς τείνουν να κρύβουν τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους (Weems, C. F., Costa, N. M., 2005).

Ανεξάρτητα από τα συγκεκριμένα συμπτώματα στους εφήβους, το άγχος μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τις σκέψεις, τα συναισθήματα και τη σωματική τους υγεία. Αυτό, με τη σειρά του, μπορεί να επηρεάσει την ικανότητά τους να λειτουργούν τόσο ακαδημαϊκά όσο και κοινωνικά. Μερικά σημάδια που μπορεί να υποδηλώνουν αυτή την κατάσταση περιλαμβάνουν συνεχή ανησυχία για τις καθημερινές δραστηριότητες, απομόνωση από τους φίλους και τις κοινωνικές δραστηριότητες, ευερεθιστότητα ή επιθετικότητα, ακαδημαϊκές δυσκολίες ή πτώση της απόδοσης, απροθυμία να πηγαίνουν στο σχολείο, προβλήματα ύπνου, χρήση ουσιών και συνεχή ανάγκη για επιβεβαίωση. Ανεξάρτητα από τον τρόπο με τον οποίο εκδηλώνεται το άγχος στους εφήβους, μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τις σκέψεις, τα συναισθήματα και τη σωματική τους υγεία, με συνέπειες για την ακαδημαϊκή και κοινωνική τους απόδοση (Essau et al., 2014; Rapee, M., Schniering, A., Hudson, L., 2009).

Στο σχολικό περιβάλλον, και λαμβάνοντας υπόψη τους μαθητές ηλικίας 15 έως 18 ετών, το άγχος μπορεί να περιορίσει τη γνωστική ανάπτυξη των μαθητών, καθώς αποσπά την προσοχή τους από τις διδακτικές και μαθησιακές δραστηριότητες. Μερικά από τα πιο συχνά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μαθητές και τους προκαλούν άγχος σχετίζονται με την ακαδημαϊκή απόδοση, το κοινωνικό περιβάλλον και την πίεση που

μπορεί να αισθάνονται λόγω της ευθύνης να λαμβάνουν αποφάσεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν το μέλλον τους. Μετά τα χρόνια της παγκόσμιας πανδημίας, τα ζητήματα που σχετίζονται με τις περιβαλλοντικές καταστροφές, οι οποίες έχουν γίνει πιο συχνές τα τελευταία χρόνια, και ο συνεχιζόμενος πόλεμος στην Ευρώπη, με την αβεβαιότητα για το μέλλον, μπορεί να είναι παράγοντες που αυξάνουν τα επίπεδα άγχους στον πληθυσμό, ιδιαίτερα στους νέους, λόγω της ευπάθειας τους σε σχέση με τις προσδοκίες τους για το μέλλον. Αρκετές μελέτες υποδεικνύουν το άγχος ως έναν από τους κύριους αναστολείς της λειτουργικής μνήμης, με αποτέλεσμα οι μαθητές να αποδίδουν κάτω από τις αναμενόμενες και πραγματικές τους ικανότητες (Moran, 2016; Lukasik, 2019). Η πρόληψη αυτής της κατάστασης είναι απαραίτητη, καθώς οι έγκαιρες παρεμβάσεις μπορούν να μειώσουν τον κίνδυνο μελλοντικών επιπλοκών, όπως πιο σοβαρές συναισθηματικές διαταραχές και αρνητικές επιπτώσεις στη μάθηση.

Στον τομέα της δημόσιας υγείας, οι προληπτικές παρεμβάσεις ταξινομούνται ως καθολικές, επιλεκτικές και ενδεδειγμένες (Piqueras, J. A., et al., 2024). Στον τομέα της ψυχικής υγείας, η επιλεκτική προσέγγιση απευθύνεται σε ομάδες με υψηλότερο κίνδυνο να αναπτύξουν συναισθηματικές διαταραχές λόγω συγκεκριμένων παραγόντων κινδύνου. Η ενδεδειγμένη προσέγγιση απευθύνεται σε ομάδες με ήπια αλλά αισθητά συμπτώματα συναισθηματικής διαταραχής (Stockings EA, et al., 2016).

Η κατάρτιση των εκπαιδευτικών διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην πρόληψη και τη διαχείριση του άγχους. Οι εκπαιδευτικοί που έχουν εκπαιδευτεί να αναγνωρίζουν τα σημάδια του άγχους και να εφαρμόζουν τις κατάλληλες στρατηγικές στην τάξη μπορούν να δημιουργήσουν ένα πιο υγιές και υποστηρικτικό μαθησιακό περιβάλλον. Επιπλέον, η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών σε θέματα ψυχικής υγείας τους επιτρέπει να αντιμετωπίζουν πιο αποτελεσματικά τα συναισθηματικά προβλήματα, συμβάλλοντας έτσι στην ευημερία των μαθητών.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι νέες τεχνολογίες, ιδίως η τεχνητή νοημοσύνη (AI), αναδύονται ως ισχυρά εργαλεία για την υποστήριξη τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των μαθητών. Η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη εξατομικευμένων συστημάτων υποστήριξης, όπως εικονικοί βοηθοί που αναγνωρίζουν τα πρώιμα σημάδια άγχους και προσφέρουν συστάσεις για παρέμβαση. Η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών στις αναδυόμενες τεχνολογίες, σε συνδυασμό με την εκπαίδευση στην ψυχική υγεία, επιτρέπει την εφαρμογή καινοτόμων λύσεων, όπως πλατφόρμες τεχνητής νοημοσύνης, που προάγουν την ευημερία και συμβάλλουν στη δημιουργία ενός πιο ισορροπημένου και

Οι τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών και η τεχνητή νοημοσύνη (AI) έχουν αποκτήσει σημαντικό ρόλο στη διαχείριση και την παροχή υγειονομικής περίθαλψης και κοινωνικής βοήθειας, ως μέρος των λύσεων ψηφιακής υγείας (dHealth). Λόγω των πρόσφατων τεχνολογικών εξελίξεων, αρκετοί ερευνητές έχουν σχεδιάσει καινοτόμα εργαλεία που βελτιώνουν την προσβασιμότητα και την ποιότητα της φροντίδας για άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας (Caldeira, C., et al., 2018; Bucci S, Schwannauer M, Berry N., 2019). Οι εφαρμογές για κινητά φαίνεται επίσης να βοηθούν τους χρήστες να υιοθετήσουν συμπεριφορές που προάγουν την υγεία εκτός του κλινικού πλαισίου (Carl JR, et al., 2022). Στο πλαίσιο της ψυχικής υγείας, το δυναμικό των νέων τεχνολογιών έχει προσελκύσει την προσοχή, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη τις ευαίσθητες

πτυχές που σχετίζονται με τη διαχείριση της κατάθλιψης και του άγχους (McIntyre RS, et al., 2023; De Angel V, et al., 2022).

Ένας αυξανόμενος αριθμός δημοσιεύσεων υπογραμμίζει το μετασχηματιστικό δυναμικό της τεχνητής νοημοσύνης στην εκπαίδευση, ιδίως την ικανότητά της να βελτιώνει τις εξατομικευμένες μαθησιακές εμπειρίες και να υποστηρίζει ποικίλες μαθησιακές ανάγκες (Chen L, Chen P, Lin Z., 2020). Η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην ευημερία των μαθητών, προσφέροντας εξατομικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη, έγκαιρη ανίχνευση προβλημάτων ψυχικής υγείας και παρεμβάσεις προσαρμοσμένες στα ατομικά προφίλ Η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου εργαλείου είναι σημαντική για την αποτελεσματική εφαρμογή εκπαιδευτικών στρατηγικών. Αυτό το εργαλείο θα χρησιμεύσει ως κεντρικός πόρος, εξοπλίζοντας τους εκπαιδευτικούς με εργαλεία και κατευθυντήριες γραμμές για την ενσωμάτωση της τεχνητής νοημοσύνης στις διδακτικές τους πρακτικές.

Συνοψίζοντας, η πρόληψη του άγχους μεταξύ των μαθητών απαιτεί μια πολυδιάστατη προσέγγιση, και ο ρόλος των εκπαιδευτικών, σε συνδυασμό με τις νέες τεχνολογίες, είναι κρίσιμος για να διασφαλιστεί ότι οι νέοι λαμβάνουν την απαραίτητη υποστήριξη στην εκπαιδευτική και συναισθηματική τους πορεία. Σε αυτό το πλαίσιο, το παρόν έργο στοχεύει όχι μόνο στην αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος, αλλά και στην πρόληψη της αυξανόμενης συχνότητάς του, αξιοποιώντας τις δυνατότητες της τεχνητής νοημοσύνης (AI).

3. Συνολικός χαρακτηρισμός του εκπαιδευτικού συστήματος στις χώρες των μελών της κοινοπραξίας

Αυτό το κεφάλαιο παρουσιάζει τις δομές των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης από την προσχολική έως τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στις χώρες που απαρτίζουν την εταιρική σχέση: Πορτογαλία, Πολωνία, Ελλάδα, Λιθουανία, Γαλλία, Σλοβενία και Τουρκία. Για κάθε χώρα, θα παρουσιαστούν οι αρχές και η οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος, ακολουθώντας τη δομή και καταλήγοντας στην πιστοποίηση των εκπαιδευτικών. Τα δεδομένα που παρουσιάζονται προέρχονται από διάφορες πηγές, με προτεραιότητα στα δεδομένα της Eurostat και τις εκθέσεις της Eurydice. Κάθε εταίρος τα συμπλήρωσε με δεδομένα που συνέλεξε από επίσημα εθνικά έγγραφα.

3.1. ΓΑΛΛΙΑ

3.1.1. Αρχές και οργάνωση

Το θεσμικό πλαίσιο του γαλλικού εκπαιδευτικού συστήματος είναι δομημένο γύρω από διάφορες αρχές και οργανώσεις που εξασφαλίζουν την εφαρμογή των εκπαιδευτικών πολιτικών. Ακολουθεί μια λεπτομερής παρουσίαση αυτού του πλαισίου:

Θεμελιώδεις αρχές

Δωρεάν εκπαίδευση: Η δημόσια εκπαίδευση είναι δωρεάν, εξασφαλίζοντας την πρόσβαση στην εκπαίδευση για όλα τα παιδιά.
Κοσμικότητα: Η εκπαίδευση είναι κοσμική, δηλαδή ανεξάρτητη από θρησκευτικές επιρροές, διασφαλίζοντας έτσι την ουδετερότητα του κράτους σε θέματα θρησκείας.
Υποχρεωτική εκπαίδευση: Η εκπαίδευση είναι υποχρεωτική για όλα τα παιδιά, είτε είναι Γάλλοι είτε αλλοδαποί, που διαμένουν στη Γαλλία, από την ηλικία των 3 έως τα 16 ετών.

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας

Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας είναι η κύρια αρχή που είναι υπεύθυνη για την εκπαίδευση στη Γαλλία. Έχει ως αποστολή τον καθορισμό, την εφαρμογή και τη διαχείριση της εθνικής εκπαιδευτικής πολιτικής. Οι αρμοδιότητές του περιλαμβάνουν:

- Την ανάπτυξη των σχολικών προγραμμάτων σπουδών.
- Διαχείριση του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού.
- Συντονισμός με άλλα υπουργεία και οργανισμούς για τη διασφάλιση συνεκτικών εκπαιδευτικών πολιτικών.

Ακαδημίες

Η Γαλλία χωρίζεται σε ακαδημίες, οι οποίες είναι διοικητικές υποδιαιρέσεις του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας. Κάθε ακαδημία διευθύνεται από έναν πρύτανη, ο οποίος διορίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και εκπροσωπεί το υπουργείο σε τοπικό επίπεδο. Οι κύριες αρμοδιότητες των ακαδημιών περιλαμβάνουν:

- Εφαρμογή εθνικών οδηγιών.
- Διαχείριση των σχολείων που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους.

- Την εποπτεία και την αξιολόγηση της απόδοσης των σχολείων και των εκπαιδευτικών.

Ρόλοι βασικών προσώπων

1. Διευθυντής σχολείου:
   1.1. Υπεύθυνος για την καθημερινή διαχείριση των δημοτικών σχολείων (maternelle και élémentaire).
   1.2. Εποπτεύει το διδακτικό και μη διδακτικό προσωπικό.
   1.3. Λειτουργεί ως σύνδεσμος μεταξύ του σχολείου, των γονέων και των ακαδημαϊκών αρχών.
   1.4. Διαχειρίζεται τα διοικητικά και οικονομικά θέματα του σχολείου.
2. Διευθυντής σχολείου:
   2.1. Διευθύνει το collège και εποπτεύει το διδακτικό και διοικητικό προσωπικό.
   2.2. Συντονίζει τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες και διασφαλίζει την εφαρμογή του σχολικού προγράμματος σπουδών.
   2.3. Διαχειρίζεται τις σχέσεις με τους γονείς και τους εξωτερικούς συνεργάτες.
   2.4. Λαμβάνει πειθαρχικές αποφάσεις και διασφαλίζει την ομαλή λειτουργία του σχολείου.
3. Διευθυντής γυμνασίου:
   3.1. Επιβλέπει τη συνολική διαχείριση του λυκείου, συμπεριλαμβανομένων των γενικών, τεχνολογικών και επαγγελματικών λυκείων.
   3.2. Εποπτεύει το προσωπικό, το πρόγραμμα σπουδών και τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες.
   3.3. Λειτουργεί ως σύνδεσμος με τους γονείς, τους μαθητές και τις ακαδημαϊκές αρχές.
   Διαχειρίζεται τα οικονομικά και διοικητικά θέματα του λυκείου.
4. Δάσκαλος δημοτικού σχολείου:
   4.1. Διδάσκει στο δημοτικό επίπεδο (maternelle και élémentaire).
   4.2. Εφαρμόζει τα εθνικά προγράμματα σπουδών στην τάξη του.
   4.3. Αξιολογεί την πρόοδο των μαθητών και προσαρμόζει τις μεθόδους διδασκαλίας ώστε να ανταποκρίνονται στις ατομικές ανάγκες.
   4.4. Συμβάλλει στη παιδαγωγική διαχείριση και τον συντονισμό με τον διευθυντή του σχολείου.
5. Δάσκαλος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης:
   5.1. Διδάσκει σε γυμνάσια και λύκεια (συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματικών λυκείων).
   5.2. Εφαρμόζει εκπαιδευτικά προγράμματα και προετοιμάζει τους μαθητές για τις εξετάσεις.
   5.3. Αξιολογεί την απόδοση των μαθητών και προσαρμόζει τις μεθόδους διδασκαλίας ανάλογα.
   5.4. Συνεργάζεται με άλλα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού και συμμετέχει στη σχολική ζωή.
6. Σύμβουλος εκπαίδευσης (Conseiller Principal d'Éducation – CPE):
   6.1. Διαχειρίζεται τη ζωή των μαθητών στο λύκειο, συμπεριλαμβανομένης της πειθαρχίας και της ποιμαντικής φροντίδας.
   6.2. Επιβλέπει την παρουσία και τη συμπεριφορά των μαθητών και εργάζεται για την επίλυση συγκρούσεων και προβλημάτων.

6.3. Συντονίζει τις ενέργειες των εκπαιδευτικών, των γονέων και της διοίκησης με στόχο την υποστήριξη της ευημερίας και της ακαδημαϊκής επιτυχίας των μαθητών.

6.4. Οργανώνει και εποπτεύει τις εξωσχολικές δραστηριότητες και εξασφαλίζει την ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών για τους μαθητές.

Συμβουλευτικά και ρυθμιστικά όργανα

Διάφοροι φορείς συμμετέχουν στη ρύθμιση και τη διαβούλευση του τομέα της εκπαίδευσης:

- Το Ανώτατο Συμβούλιο Εκπαίδευσης (CSE): Συμβουλευτικός φορέας που εκφέρει γνώμη σχετικά με τις βασικές κατευθύνσεις της εκπαιδευτικής πολιτικής.
- Ακαδημαϊκά Συμβούλια: Τοπικές δομές που συμβάλλουν στην ανάπτυξη και την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών πολιτικών σε ακαδημαϊκό επίπεδο.
- Τεχνικές Επιτροπές και Επιτροπές Υγείας και Ασφάλειας: Ασχολούνται με θέματα που σχετίζονται με τις συνθήκες εργασίας και την ασφάλεια του προσωπικού στα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Συνεργασίες και συνεργασία

Το θεσμικό πλαίσιο της εκπαίδευσης στη Γαλλία περιλαμβάνει επίσης συνεργασίες με:

- Τοπικές αρχές: Συμβάλλουν στη χρηματοδότηση και τη διαχείριση του υλικού των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.
- Σύλλογοι γονέων: Διαδραματίζουν συμβουλευτικό και συμμετοχικό ρόλο στα σχολικά συμβούλια και τα διοικητικά συμβούλια.
- Επιχειρήσεις και επαγγελματικές οργανώσεις: Συμμετέχουν ιδιαίτερα στην επαγγελματική και τεχνολογική κατάρτιση.

Συμπέρασμα

Το θεσμικό πλαίσιο του γαλλικού εκπαιδευτικού συστήματος έχει σχεδιαστεί για να εξασφαλίζει ποιοτική εκπαίδευση που είναι προσβάσιμη σε όλους, με σεβασμό στις αρχές του κοσμικού χαρακτήρα και της δωρεάν εκπαίδευσης. Μέσω μιας κεντρικής οργάνωσης στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας, αποκεντρωμένης διαχείρισης σε επίπεδο ακαδημίας και συμμετοχικών συνεργασιών, το γαλλικό εκπαιδευτικό σύστημα στοχεύει να καλύψει τις εκπαιδευτικές ανάγκες όλων των μαθητών, προετοιμάζοντάς τους παράλληλα να συμμετέχουν πλήρως στην κοινωνία. Τα επαγγελματικά σχολεία διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο, παρέχοντας στους μαθητές μια διαδρομή για την άμεση προετοιμασία τους για την επαγγελματική ζωή. Οι ρόλοι του διευθυντή του σχολείου, του διευθυντή, του εκπαιδευτικού συμβούλου (CPE), του δασκάλου του δημοτικού σχολείου και του δασκάλου του γυμνασίου είναι ουσιαστικοί για την αποτελεσματική λειτουργία και την ποιότητα της εκπαίδευσης.

3.1.2. Δομή

Εκπαιδευτικά ιδρύματα

Τα γαλλικά εκπαιδευτικά ιδρύματα χωρίζονται σε διάφορα επίπεδα, το καθένα με τις δικές του διοικητικές δομές:

- Νηπιαγωγεία και δημοτικά σχολεία: Αυτά τα ιδρύματα, τα οποία διευθύνονται από διευθυντή, είναι υπεύθυνα για την εκπαίδευση παιδιών ηλικίας 3 έως 11 ετών.
- Γυμνάσιο ή μέση εκπαίδευση: Διοικούνται από διευθυντή και απευθύνονται σε μαθητές ηλικίας 11 έως 15 ετών.
- Λύκειο: Διοικούνται από έναν proviseur και εξυπηρετούν μαθητές ηλικίας 15 έως 18 ετών. Τα λύκεια χωρίζονται σε γενικά, τεχνολογικά και επαγγελματικά.
- Επαγγελματικά σχολεία: Ειδικεύονται στην επαγγελματική εκπαίδευση, προετοιμάζοντας τους μαθητές για συγκεκριμένες καριέρες μέσω διπλωμάτων όπως το CAP (Certificat d'Aptitude Professionnelle) και το επαγγελματικό απολυτήριο. Γενικά εξυπηρετούν μαθητές ηλικίας 15 έως 18 ετών και διοικούνται από έναν proviseur.

«Η εκπαίδευση στο επίπεδο του γυμνασίου οργανώνεται σε τρεις κύριες εκπαιδευτικές κατευθύνσεις: τη γενική κατεύθυνση, την τεχνολογική κατεύθυνση και την επαγγελματική κατεύθυνση. Διακρίνονται τρεις κύριες κατηγορίες γυμνασίων: – το γενικό και τεχνολογικό γυμνάσιο, – το επαγγελματικό γυμνάσιο, – το πολυδύναμο γυμνάσιο, το οποίο συνδυάζει προγράμματα από τις δύο προηγούμενες κατηγορίες γυμνασίων.»

3.2. ΕΛΛΑΔΑ

3.2.1. Αρχές και οργάνωση

Πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση περιλαμβάνει τα νηπιαγωγεία (υποχρεωτικά για όλα τα παιδιά ηλικίας 4 ετών) και τα δημοτικά σχολεία (διάρκειας 6 ετών, για παιδιά ηλικίας 6-12 ετών).

Όλα τα νηπιαγωγεία και τα δημοτικά σχολεία προσφέρουν προαιρετικό πρόγραμμα ολοήμερης φοίτησης.

Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση περιλαμβάνει δύο κύκλους σπουδών:

1. Γυμνάσιο

Ο πρώτος κύκλος είναι υποχρεωτικός και αντιστοιχεί στο γυμνάσιο (κατώτερο δευτεροβάθμιο σχολείο).

1.1. Διαρκεί 3 χρόνια
1.2. Παρέχει γενική εκπαίδευση
1.3. Καλύπτει τις ηλικίες 12-15
1.4. Αποτελεί προαπαιτούμενο για την εγγραφή σε γενικά ή επαγγελματικά σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
1.5. Παράλληλα με το ημερήσιο γυμνάσιο, λειτουργεί και το απογευματινό γυμνάσιο. Η φοίτηση ξεκινά στην ηλικία των 14 ετών και διαρκεί επίσης 3 χρόνια.

2. Λύκειο

Ο δεύτερος κύκλος είναι το προαιρετικό γενικό ή επαγγελματικό λύκειο.

2.1. Διαρκεί 3 χρόνια
2.2. Οι μαθητές εγγράφονται στην ηλικία των 15 ετών
2.3. Υπάρχουν δύο διαφορετικοί τύποι:
2.3.1. Γενικό λύκειο. Διαρκεί 3 χρόνια και περιλαμβάνει τόσο κοινά βασικά μαθήματα όσο και προαιρετικά μαθήματα εξειδίκευσης
2.3.2. Επαγγελματικό λύκειο. Προσφέρει δύο κύκλους σπουδών:
2.3.2.1. Τον δευτεροβάθμιο κύκλο
2.3.2.2. Τον προαιρετικό μεταδευτεροβάθμιο κύκλο, τη λεγόμενη «τάξη μαθητείας».
2.4. Παράλληλα με τα ημερήσια λύκεια, υπάρχουν επίσης:
2.4.1. Εσπερινό γενικό λύκειο
2.4.2. Εσπερινά επαγγελματικά λύκεια.

3. Σχολεία δεύτερης ευκαιρίας (SDE)

Τα SDE είναι δημόσια και απευθύνονται σε άτομα ηλικίας 18 ετών και άνω, τα οποία δεν έχουν ολοκληρώσει την εννεαετή υποχρεωτική εκπαίδευση και κατέχουν το απολυτήριο δημοτικού σχολείου. Η φοίτηση διαρκεί 2 χρόνια.

4. Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση μετά τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, επίπεδο 3

Παρέχεται σε:

4.1. Σχολεία επαγγελματικής κατάρτισης (ESK)
4.2. Σχολεία επαγγελματικής μαθητείας (EPAS) του Οργανισμού Απασχόλησης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΟΑΕΔ)

Η φοίτηση διαρκεί 2 έτη και περιλαμβάνει τις τάξεις Α και Β. Οι κάτοχοι απολυτηρίου κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή ισοδύναμου τίτλου μπορούν να εγγραφούν στην τάξη Α χωρίς εξετάσεις. Τα ESK μπορούν να είναι δημόσια ή ιδιωτικά, ημερήσια ή βραδινά. Τα EPAS είναι δημόσια.

5. Μεταδευτεροβάθμια επαγγελματική κατάρτιση, επίπεδο 5

Παρέχεται σε:

5.1. Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΙΕΚ)

5.2. Μεταδευτεροβάθμιο κύκλο σπουδών - τάξη μαθητείας

Τα ΙΕΚ παρέχουν αρχική επαγγελματική κατάρτιση σε αποφοίτους ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, δηλαδή γενικών ανώτερων δευτεροβάθμιων σχολείων (GEL), επαγγελματικών ανώτερων δευτεροβάθμιων σχολείων (EPAL), καθώς και σε κατόχους ισοδύναμων πιστοποιητικών/πτυχίων. Η επαγγελματική κατάρτιση διαρκεί 4-5 εξάμηνα. Για τους αποφοίτους EPAL και τους κατόχους ισοδύναμων επαγγελματικών πιστοποιητικών ή πτυχίων, η επαγγελματική κατάρτιση μπορεί να διαρκέσει 2-3 εξάμηνα. Τα ΙΕΚ μπορεί να είναι δημόσια ή ιδιωτικά.

Ο μεταδευτεροβάθμιος κύκλος σπουδών - τάξη μαθητείας παρέχει αρχική επαγγελματική κατάρτιση σε αποφοίτους ανώτερων δευτεροβάθμιων επαγγελματικών σχολών ή κατόχους ισοδύναμων πιστοποιητικών ή πτυχίων, οι οποίοι διαθέτουν βασικό επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Το μεταδευτεροβάθμιο πρόγραμμα μαθητείας διαρκεί 11 μήνες.

6. Τριτοβάθμια εκπαίδευση

Η τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι το τελευταίο επίπεδο του επίσημου εκπαιδευτικού συστήματος. Τα περισσότερα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών διαρκούν 4 ακαδημαϊκά έτη πλήρους φοίτησης.

Τα μεταπτυχιακά προγράμματα διαρκούν από ένα έως δύο έτη, ενώ τα διδακτορικά τουλάχιστον 3 έτη.

Η τριτοβάθμια εκπαίδευση περιλαμβάνει:

6.1. Τον πανεπιστημιακό τομέα (πανεπίστημιο):

6.1.1. Πανεπιστήμια (ΑΕΙ)

6.1.2. Τεχνικά Πανεπιστήμια

6.1.3. Την Σχολή Καλών Τεχνών Αθηνών (ΣΚΤΑ).

6.2. Τον τεχνολογικό τομέα:

6.2.1. Τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα (ΤΕΙ)

6.2.2. Η Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ASPETE).

Σημειώνεται ότι τα εκπαιδευτικά ιδρύματα έχουν συγχωνευθεί με τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΑΕΙ).

7. Δια βίου μάθηση

Η πολιτική δια βίου μάθησης στην Ελλάδα αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου αναπτυξιακού σχεδίου. Ο νόμος 4763/2020 αποσκοπεί στην περαιτέρω μεταρρύθμιση των δομών δια βίου μάθησης και στη διευκόλυνση της εφαρμογής της πολιτικής δια βίου μάθησης. Η Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Δια Βίου Μάθησης και Νεολαίας σχεδιάζει τη δημόσια πολιτική δια βίου μάθησης και νεολαίας. Η μη τυπική εκπαίδευση μπορεί να οδηγήσει σε πιστοποιήσεις που αναγνωρίζονται σε εθνικό επίπεδο. Η δια βίου μάθηση παρέχεται κυρίως σε:

7.1. Σχολεία δεύτερης ευκαιρίας (ΣΔΕ)

7.2. Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)

7.3. Επαγγελματικά Σχολεία Κατάρτισης και Επαγγελματικά Σχολεία Μαθητείας ΟΑΕΔ (ΕΠΑΚ και ΕΠΑΣ της ΟΑΕΔ)

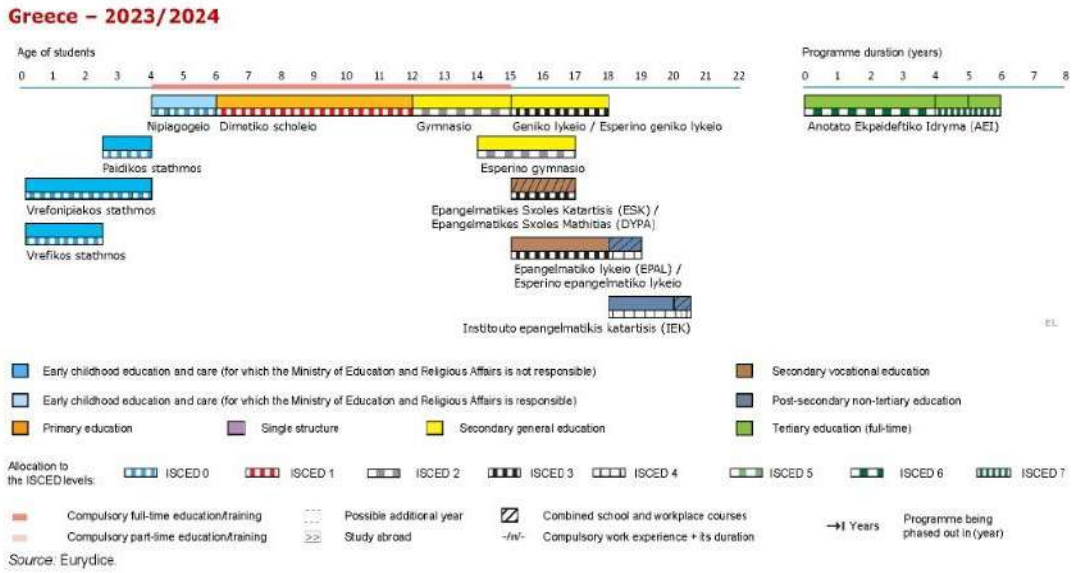
7.4. Κέντρα δια βίου μάθησης (KDVM)

7.5. Κολλέγια.

Με τον νόμο 4763/2020 εισάγεται το Εθνικό Σύστημα Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, το οποίο αναπτύσσεται σύμφωνα με τα επίπεδα 3, 4 και 5 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (ΕΠΠ). Οι δομές δια βίου μάθησης που περιλαμβάνονται στο επίσημο εκπαιδευτικό σύστημα είναι τα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας (SDE) και τα ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης (IEK). Η μεταρρύθμιση προβλέπει τη δημιουργία μη υποχρεωτικών σχολείων μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για ηλικίες μεταξύ 16 και 23 ετών (ESK και EPAS), τα οποία περιλαμβάνονται στο επίσημο εκπαιδευτικό σύστημα. Τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης (KDVM) και τα κολέγια αποτελούν μέρος του μη τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος.

3.2.2. Δομή

Structure of the national education system

Source: Eurydice.

Co-funded by the European Union

3.3. ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ

3.3.1. Αρχές και οργάνωση

Το εκπαιδευτικό σύστημα της Λιθουανίας είναι περισσότερο αποκεντρωμένο παρά συγκεντρωτικό. Οι δημόσιες αρχές, οι δήμοι και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα μοιράζονται την ευθύνη για την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Η εκπαιδευτική πολιτική σε εθνικό επίπεδο καθορίζεται από το Seimas. Το Seimas θεσπίζει νόμους και δηλώσεις σχετικά με αλλαγές στην πολιτική. Η κυβέρνηση σε εταιρείες και το Υπουργείο Παιδείας, Επιστημών και Αθλητισμού (και άλλα αρμόδια υπουργεία) επίσης διαμορφώνουν και εφαρμόζουν την εκπαιδευτική πολιτική και θεσπίζουν και εφαρμόζουν κυβερνητική νομοθεσία.

Η προσχολική εκπαίδευση είναι υποχρεωτική και τα παιδιά πρέπει να παρακολουθούν προσχολική εκπαίδευση από την ηλικία των 5 ετών. Η εκπαίδευση είναι υποχρεωτική μέχρι την ηλικία των 16 ετών, δηλαδή η πρωτοβάθμια και η κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι υποχρεωτικές. Η πρόοδος και οι επιδόσεις των μαθητών αξιολογούνται με τυποποιημένες εξετάσεις στο 4ο και στο 8ο έτος.

Η υποχρεωτική αξιολόγηση των επιδόσεων στην κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση πραγματοποιείται στο 10ο έτος (στις κατώτερες δευτεροβάθμιες σχολές στο 2ο έτος). Η ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ολοκληρώνεται με υποχρεωτικές εξετάσεις εισαγωγής (εξετάσεις εισαγωγής), οι οποίες χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των επιδόσεων των μαθητών μέχρι εκείνη τη στιγμή και, εάν είναι απαραίτητο, για την είσοδο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων ετών της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι μαθητές έχουν κάποια ελευθερία στην επιλογή των μαθημάτων τους. Αυτή η ελευθερία επεκτείνεται σημαντικά στην ανώτερη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Η οργάνωση των γυμνασίων, των λυκείων και της επαγγελματικής κατάρτισης στη Λιθουανία διέπεται από τα ακόλουθα βασικά νομοθετήματα: Νόμος για την εκπαίδευση (2011), Νόμος για την επαγγελματική κατάρτιση (2018) και Κυβερνητικό διάταγμα: Κανόνες για τη δημιουργία δικτύου σχολείων που παρέχουν προγράμματα τυπικής εκπαίδευσης (2011).

Διατάξεις του Υπουργού Παιδείας, Επιστημών και Αθλητισμού: Πρόγραμμα Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (2015), Γενικό Σχέδιο για τα Προγράμματα Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης 2023-2024 και 2024-2025 (2023).), Περιγραφή των Προγραμμάτων Τυπικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (2012), Γενικό Σχέδιο για τα Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης 2023-2024 και 2024-2025 (2023), Περιγραφή των Διαδικασιών για τη Διαδοχική Μάθηση στα Προγράμματα Γενικής Εκπαίδευσης (2012), Έννοια της Μη Παραδοσιακής Εκπαίδευσης (2010).

- Πρώιμη παιδική εκπαίδευση και φροντίδα
- Προσχολική εκπαίδευση
- Προσχολική εκπαίδευση
- Γενική εκπαίδευση
- Πρωτοβάθμια εκπαίδευση
- Κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση
- Ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση
- Μη τυπική εκπαίδευση για παιδιά

3.3.2. Δομή

Σύμφωνα με το Σύνταγμα, η πρωτοβάθμια εκπαίδευση είναι υποχρεωτική για όλα τα παιδιά από την ηλικία των 7 έως την ηλικία των 16 ετών. Ορισμένα παιδιά ξεκινούν την πρωτοβάθμια εκπαίδευση όταν γίνουν 6 ετών. Η κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση καλύπτει παιδιά ηλικίας 11 (10) έως 16 (15) ετών, ενώ η ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση περιλαμβάνει παιδιά ηλικίας 17 (16) έως 19 (18) ετών.

Πρώιμη παιδική εκπαίδευση και φροντίδα

Στη Λιθουανία, οι υπηρεσίες προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας χωρίζονται σε δύο μέρη. Το πρώτο μέρος είναι η μη υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση (ως εξαίρεση. Η προσχολική εκπαίδευση απευθύνεται σε παιδιά από τη γέννησή τους έως την έναρξη της φοίτησής τους σε πρόγραμμα προσχολικής εκπαίδευσης (γύρω στα 6 έτη). Το υποχρεωτικό προσχολικό έτος είναι το δεύτερο μέρος της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας. Τα παιδιά πρέπει να ξεκινήσουν την προσχολική εκπαίδευση το ημερολογιακό έτος που συμπληρώνουν τα 6 έτη. Οι γονείς μπορούν να αποφασίσουν να εγγράψουν τα παιδιά τους στην προσχολική εκπαίδευση ένα έτος νωρίτερα, αλλά όχι πριν από την ηλικία των 5 ετών. Η προσχολική εκπαίδευση διαρκεί ένα έτος και έχει ως στόχο την προετοιμασία των παιδιών για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Η προσχολική εκπαίδευση παρέχεται από κρατικά και δημοτικά νηπιαγωγεία και ιδιωτικά ιδρύματα προσχολικής εκπαίδευσης και μπορεί να παρέχεται από διάφορα σχολεία γενικής εκπαίδευσης.

Η προσχολική εκπαίδευση παρέχεται σύμφωνα με το Γενικό Προσχολικό Πρόγραμμα Σπουδών.

Η προσχολική εκπαίδευση από τη γέννηση έως και τα 2 έτη κατατάσσεται στο επίπεδο 010 της ISCED. Η προσχολική εκπαίδευση από την ηλικία των 3 ετών και η προσχολική εκπαίδευση κατατάσσονται στο επίπεδο 020 της ISCED.

Γενική εκπαίδευση

1. Πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση είναι ένα υποχρεωτικό τετραετές πρόγραμμα σπουδών (που καλύπτει τις τάξεις 1-4) και οδηγεί στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Αποτελεί το πρώτο στάδιο της τυπικής εκπαίδευσης και είναι ο σύνδεσμος μεταξύ της προσχολικής και της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Σύμφωνα με τη Διεθνή Τυποποιημένη Ταξινόμηση της Εκπαίδευσης (ISCED 2011), η πρωτοβάθμια εκπαίδευση κατατάσσεται στο επίπεδο ISCED 1.

Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση παρέχεται από τους ακόλουθους τύπους σχολείων: Δημοτικά σχολεία (που παρέχουν προσχολική, προσχολική και πρωτοβάθμια εκπαίδευση) Δημοτικά σχολεία (που παρέχουν πρωτοβάθμια εκπαίδευση) Προγυμνάσια (που παρέχουν το πρώτο μέρος του προγράμματος σπουδών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ή το πρώτο μέρος του προγράμματος σπουδών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και το πρόγραμμα σπουδών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης) σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (που εφαρμόζουν πρόγραμμα πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ή πρόγραμμα πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και πρόγραμμα πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης) σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (που εφαρμόζουν πρόγραμμα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή πρόγραμμα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και πρόγραμμα πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ή πρόγραμμα δευτεροβάθμιας

εκπαίδευσης, πρόγραμμα πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και πρόγραμμα πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης) σχολεία με εναλλακτικά εκπαιδευτικά συστήματα (σχολεία Waldorf, γνωστά και ως σχολεία Rudolf Steiner, σχολεία Maria Montessori, σχολεία Shin'ichi Suzuki ή σχολεία παραδοσιακών θρησκευτικών δογμάτων και κοινοτήτων, τα οποία παρέχουν γενικό ή προσαρμοσμένο πρόγραμμα σπουδών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για μαθητές, με βάση την έννοια ενός εναλλακτικού εκπαιδευτικού συστήματος που έχει εγκριθεί από τον Υπουργό Παιδείας, Επιστημών και Αθλητισμού) ειδικά εκπαιδευτικά σχολεία (που εφαρμόζουν προγράμματα προσχολικής, προσχολικής, πρωτοβάθμιας, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων (που εφαρμόζουν προγράμματα προσχολικής, προδημοτικής, πρωτοβάθμιας, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) πολυλειτουργικά σχολεία (που εφαρμόζουν προγράμματα προδημοτικής και/ή πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης)

Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση διέπεται από την ακόλουθη νομοθεσία: Νόμος για την εκπαίδευση (2011), Ψήφισμα της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Λιθουανίας «Σχετικά με την έγκριση των κανόνων για τη δημιουργία δικτύου σχολείων που εφαρμόζουν προγράμματα τυπικής εκπαίδευσης» (2011), υπουργικές διαταγές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με την περιγραφή των προγραμμάτων σπουδών πρωτοβάθμιας, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (2015) και την περιγραφή των διαδικασιών διαδοχικής μάθησης στο πλαίσιο του προγράμματος γενικής εκπαίδευσης (2012), γενικά προγράμματα σπουδών για την πρωτοβάθμια και πρωτοβάθμια εκπαίδευση (2008), Γενικά προγράμματα σπουδών, Γενικά προγράμματα σπουδών για γυμνάσια και σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τα ακαδημαϊκά έτη 2023-2024 και 2024-2025 (2023), η έννοια της μη τυπικής εκπαίδευσης για παιδιά (2012), η έννοια της μη παραδοσιακής εκπαίδευσης (2010), η έννοια της εκπαίδευσης ταλέντων στη Λιθουανία με βάση το μοντέλο Suzuki (2005).), την έννοια της παιδαγωγικής εκπαίδευσης Μοντεσσόρι στη Λιθουανία (2004), την έννοια της παιδαγωγικής Waldorf (2004) και την έννοια της εκπαίδευσης σύμφωνα με την παιδαγωγική κατάρτιση των Ιησουιτών (2008).

2. <u>Κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση</u>

Στη Λιθουανία, η κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση κατατάσσεται στο επίπεδο 2 της ISCED. Είναι το δεύτερο στάδιο της τυπικής εκπαίδευσης, το οποίο υλοποιείται μέσω ενός εξαετούς προγράμματος σπουδών γυμνασίου. Το δεύτερο μέρος του προγράμματος σπουδών της κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μπορεί να περιλαμβάνει ενότητες από προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης που θα προσμετρώνται στην συνεχιζόμενη εκπαίδευση σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης.

Η κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση έχει ως στόχο να παρέχει στα άτομα τα θεμέλια για ηθική, κοινωνικοπολιτισμική και πολιτειακή ωριμότητα, καθώς και γενική και τεχνολογική παιδεία, να αναπτύξει την εθνική ταυτότητα, να καλλιεργήσει την πρόθεση και την ικανότητα λήψης αποφάσεων και επιλογών και να προωθήσει την περαιτέρω εκπαίδευση.

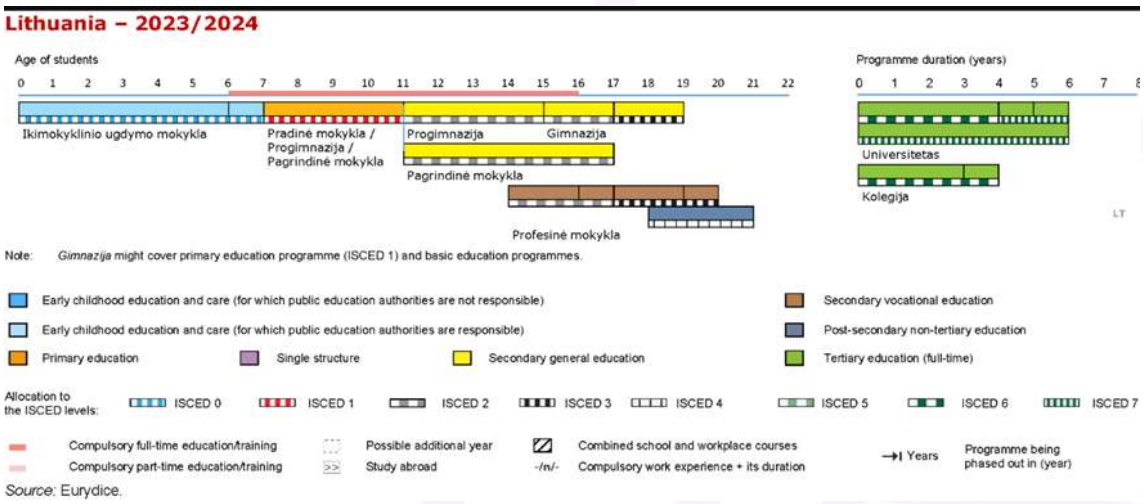
Τα ιδρύματα που παρέχουν κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση περιλαμβάνουν νηπιαγωγεία, γυμνάσια και γυμνάσια. Τα επαγγελματικά σχολεία μπορούν επίσης να παρέχουν κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης.

3. Ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Στη Λιθουανία, η ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση κατατάσσεται στο επίπεδο 3 της ISCED. Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση αποκτάται μέσω ενός διετούς προγράμματος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα σπουδών αποτελείται από υποχρεωτικά και προαιρετικά μαθήματα γενικής εκπαίδευσης και πιθανές ενότητες επαγγελματικής κατάρτισης.

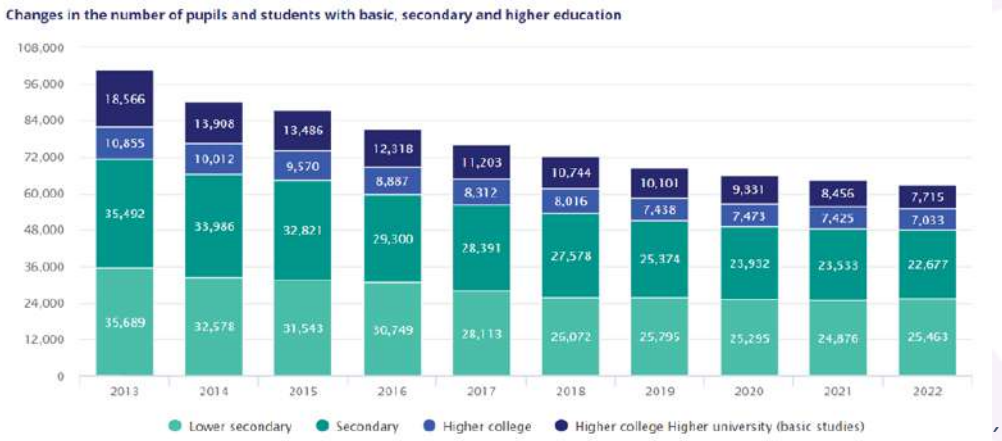
Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση έχει ως στόχο να βοηθήσει τα άτομα να αποκτήσουν γενικές ακαδημαϊκές, κοινωνικοπολιτισμικές και τεχνολογικές γνώσεις, ηθική, εθνική και πολιτειακή ωριμότητα, καθώς και τις βάσεις της επαγγελματικής ικανότητας.

Τα προγράμματα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υλοποιούνται σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Τα επαγγελματικά σχολεία μπορούν επίσης να παρέχουν δευτεροβάθμια εκπαίδευση μαζί με ένα πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης.

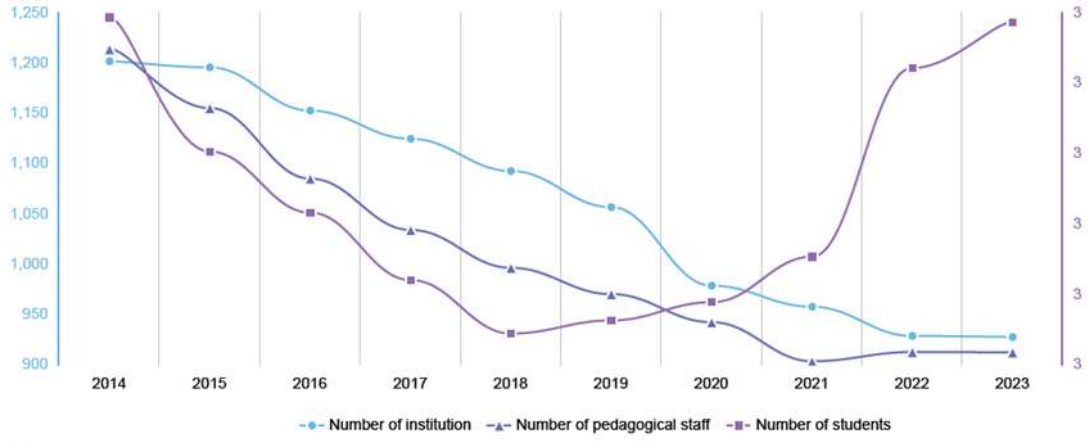
Source: Eurydice.

Το 2022, σε σύγκριση με το 2021, ο αριθμός των γενικών σχολείων μειώθηκε από 957 σε 910 (δεν υπάρχουν ακόμη τέτοια στοιχεία για το 2023-2024, αλλά οι τάσεις είναι οι ίδιες). Στην αρχή του σχολικού έτους 2022-2023, 344,5 χιλιάδες μαθητές εκπαιδεύονταν σύμφωνα με προγράμματα γενικής εκπαίδευσης. Το 2022, 25,3 χιλιάδες μαθητές έλαβαν απολυτήρια γενικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε γενικά σχολεία (το 2021, 24,8 χιλιάδες), και 20,1 χιλιάδες απολυτήρια ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (το 2021, 19,8 χιλιάδες). Περισσότεροι από τους δύο τρίτους των αποφοίτων γενικών σχολείων (72,3 %) συνέχισαν τις σπουδές τους σε εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας το ίδιο έτος: 38,5 % σε πανεπιστήμια, 21,4 % σε κολέγια και 12,3 % σε επαγγελματικές σχολές.

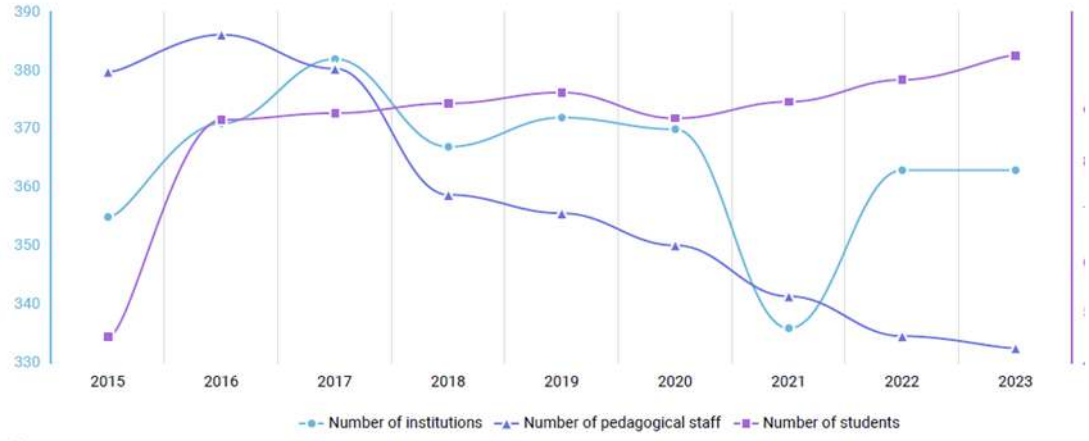
Προσαρμογή από https://osp.stat.gov.lt/svietimas

General education institutions data

*Working at the main workplace

Non-formal education institutions data

Αριθμός σχολείων/μαθητών στη Λιθουανία (ιστορικά στοιχεία)

		Αριθμός εκπαιδευτικών ιδρυμάτων | μονάδες	Αριθμός μαθητών και φοιτητών | άτομα
Σύνολο ανά εκπαιδευτικό ίδρυμα	2022-2023	999	47369
	2021	1063	460349
	2020-2021	1085	458868
	2019-2020	1168	459443
	2018-2019	1204	467759
Γενικό σχολείο	2022-2023	910	344560
	2021-2022	957	330262
	2020-2021	977	327022
	2019-2020	1056	325677
	2018-2019	1089	322344

3.4. ΠΟΛΩΝΙΑ

3.4.1. Αρχές και οργάνωση

Η υποχρεωτική πλήρης φοίτηση διαρκεί 9 έτη. Περιλαμβάνει το τελευταίο έτος της προσχολικής εκπαίδευσης και 8 έτη πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Στην πολωνική εκπαιδευτική νομοθεσία, η υποχρεωτική πλήρης φοίτηση και η υποχρεωτική μερική φοίτηση ορίζονται ως εξής:

- Πλήρης υποχρεωτική εκπαίδευση
  - Υποχρέωση φοίτησης στο σχολείο για μαθητές ηλικίας 7-15 ετών.
- Μερική υποχρεωτική εκπαίδευση
  - Υποχρέωση συνέχισης της εκπαίδευσης σε κάποια μορφή για μαθητές ηλικίας 15-18 ετών.
  - Μπορεί να υλοποιηθεί είτε σε σχολικό περιβάλλον (ο μαθητής φοιτά σε σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) είτε σε μη σχολικό περιβάλλον (π.χ. ο μαθητής παρακολουθεί επαγγελματική κατάρτιση που προσφέρεται από εργοδότες).

3.4.2. Δομή

ECEC

1. Ιδρύματα για παιδιά ηλικίας 0-3 ετών:
   1.1. βρεφονηπιακός σταθμός (żłobek)
   1.2. παιδικός σύλλογος (klub dziecięcy).

Η φοίτηση σε βρεφονηπιακό σταθμό/κλαμπ δεν είναι υποχρεωτική, καθώς τα ιδρύματα αυτά δεν ανήκουν στο εκπαιδευτικό σύστημα, αλλά εποπτεύονται από το Υπουργείο Οικογένειας, Εργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής.

2. Ιδρύματα για παιδιά ηλικίας 3-6 ετών:
   2.1. νηπιαγωγείο (przedszkole)
   2.2. προσχολική τάξη σε δημοτικό σχολείο (oddział przedszkolny w szkole podstawowej)
   2.3. πρωτοβάθμια μονάδα (zespół wychowania przedszkolnego)
   2.4. προσχολικό κέντρο (punkt przedszkolny).

Η προσχολική εκπαίδευση είναι προαιρετική για τα παιδιά ηλικίας 3, 4 και 5 ετών και υποχρεωτική για τα παιδιά ηλικίας 6 ετών. Ωστόσο, κάθε παιδί ηλικίας 3, 4 και 5 ετών έχει δικαίωμα σε θέση σε προσχολικό ίδρυμα της κοινότητάς του.

Η υποχρεωτική εκπαίδευση αρχίζει στην ηλικία των 7 ετών στην πρώτη τάξη του δημοτικού σχολείου. Όλα τα παιδιά ηλικίας 6 ετών πρέπει να φοιτήσουν σε προσχολική μονάδα για ένα έτος, προκειμένου να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες πριν από την έναρξη της σχολικής φοίτησης.

Πρωτοβάθμια εκπαίδευση (ISCED 1+2)

Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση περιλαμβάνει 8 έτη δημοτικού σχολείου (8ετής μονοκυκλική εκπαίδευση), η οποία είναι υποχρεωτική για όλους τους μαθητές (συνήθως) ηλικίας 7-15 ετών. Περιλαμβάνει:

1. τις τάξεις 1-3 (πρώιμη σχολική εκπαίδευση)
2. τις τάξεις 4-8 (διδασκαλία ανά μάθημα).

Στο τέλος της 8ης τάξης του δημοτικού σχολείου, οι μαθητές υποβάλλονται σε υποχρεωτική εξωτερική εξέταση – την εξέταση της 8ης τάξης. Τα αποτελέσματα της

εξέτασης, μαζί με τις επιδόσεις στο τέλος του σχολείου, επηρεάζουν την εισαγωγή στα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (ISCED 3)

Αν και αυτό το στάδιο της εκπαίδευσης δεν είναι υποχρεωτικό (ή στην πραγματικότητα είναι υποχρεωτικό μερικής φοίτησης μέχρι την ηλικία των 18 ετών, είτε σε σχολικό είτε σε εξωσχολικό περιβάλλον), η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών συνεχίζει την εκπαίδευσή της σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

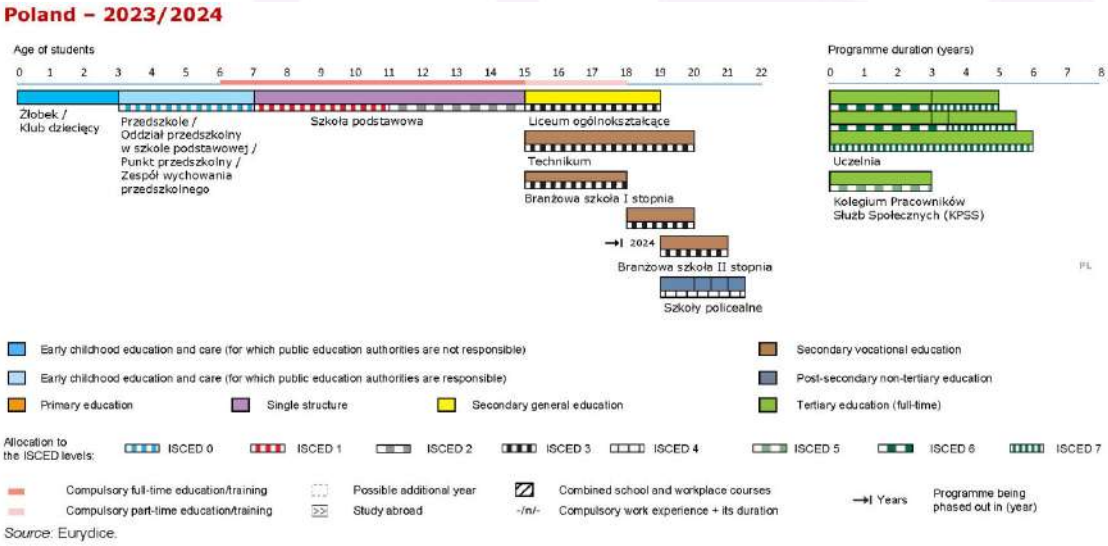
Η δομή της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 3) περιλαμβάνει τους ακόλουθους τύπους σχολείων:

1. 4ετές γενικό δευτεροβάθμιο σχολείο (liceum ogólnokształcące) [ISCED 344]
2. 5ετές τεχνικό δευτεροβάθμιο σχολείο (technikum) [ISCED 354]
3. 3ετές επαγγελματικό σχολείο τομέα I (branżowa szkoła I stopnia) [ISCED 353]
4. 2ετές επαγγελματικό σχολείο τομέα II βαθμίδας (branżowa szkoła II stopnia) [ISCED 354].

Εξετάσεις

Οι απόφοιτοι των γενικών και τεχνικών σχολών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μπορούν να συμμετάσχουν στις εξωτερικές εξετάσεις αποφοίτησης από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (egzamin maturalny) προκειμένου να αποκτήσουν το πιστοποιητικό (świadectwo maturalne), το οποίο τους παρέχει πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Αυτή η δυνατότητα παρέχεται επίσης στους αποφοίτους των τομεακών επαγγελματικών σχολών του σταδίου II.

Οι μαθητές των επαγγελματικών σχολών - τομεακών επαγγελματικών σχολών και τεχνικών ανώτερων σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης - δίνουν τις υποχρεωτικές επαγγελματικές εξετάσεις και, μετά την επιτυχία τους, λαμβάνουν επαγγελματικό δίπλωμα.

Το εκπαιδευτικό σύστημα στην Πολωνία έχει υποστεί πολλές αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών, τη διαχείριση, τη διοίκηση και τη δομή του από τη μεταρρύθμιση του συστήματος το 1989. Κατά τη διάρκεια της πανδημίας του κορονοϊού (COVID-19), το Υπουργείο Παιδείας και Επιστημών εισήγαγε την ηλεκτρονική μάθηση. Ως αποτέλεσμα,

τα σχολεία στην Πολωνία αναγκάστηκαν να μεταφέρουν τη μάθηση από το σχολείο στο σπίτι αρκετές φορές για να περιορίσουν την αύξηση των μολύνσεων μεταξύ 2020 και 2021. Οι δημόσιες δαπάνες για την εκπαίδευση και την ανατροφή ανήλθαν σε 106,3 δισεκατομμύρια ζλότι το 2022, ποσό που αντιστοιχεί στο 4,3% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της Πολωνίας.

Table 1. Pre-primary education
As of 30 September

SPECIFICATION a – 2022/23 b – 2023/24		Establishments	Sections	Children
Total	**a**	**22505**	**76002**	**1534212**
	b	**22505**	**76276**	**1512017**
Nursery schools	a	13756	60538	1249173
	b	13888	60788	1228695
Pre-primary sections in primary schools	a	7305	14020	260235
	b	7218	14089	260026
Pre-primary education units	a	45	45	664
	b	37	37	522
Pre-primary centres	a	1399	1399	24140
	b	1362	1362	22774

Chart 1. Pre-primary education in urban and rural areas
As of 30 September

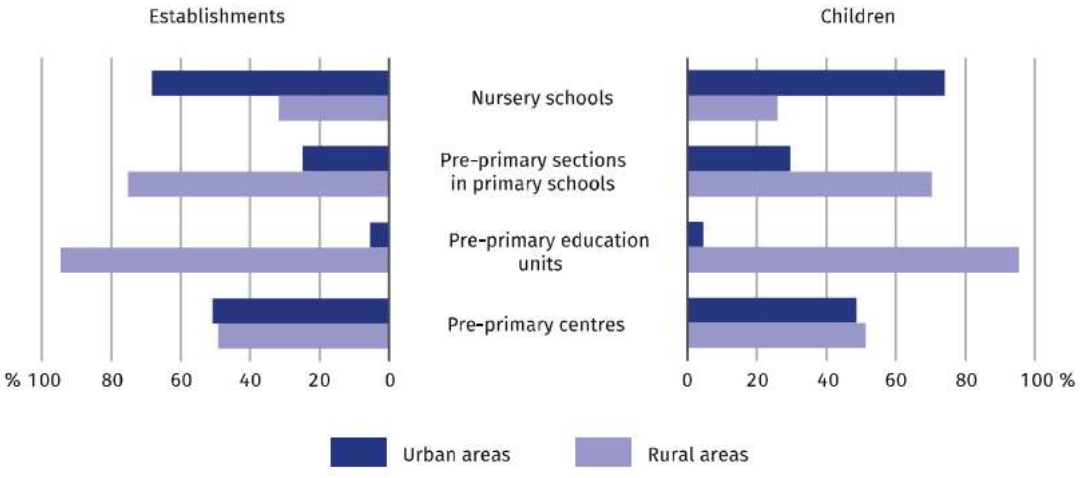

Table 2. Primary schools for children and youth
As of 30 September

SPECIFICATION a – 2022/23 b – 2023/24		Schools	Sections	Pupils		Graduates	
				total	of which girls	total	of which girls
Total	**a**	**14073**	**184105**	**3122826**	**1510787**	**512489**	**252618**
	b	**14000**	**180881**	**3007434**	**1451572**	·	·
of which:							
Branch schools	a	186	742	7523	3617	322	159
	b	167	680	7073	3423	·	·
Art schools [a]	a	55	612	10210	6252	488	297
	b	55	659	11200	6880	·	·
Special schools	a	951	15005	51830	17568	6970	2389
	b	947	15649	53456	17890	·	·

a Not leading to professional certification.

Table 3. Post-primary schools for youth
As of 30 September

SPECIFICATION a – 2022/23 b – 2023/24		Schools	Sections	Students		Graduates	
				total	of which females	total	of which females
Total	**a**	**6819**	**70693**	**1671187**	**816920**	**330430**	**166819**
	b	**6935**	**76518**	**1818934**	**888209**	.	.
Special job-training schools	a	560	3813	12713	4924	2868	1135
	b	565	3897	12483	4733	.	.
Stage I sectoral vocational schools	a	1672	9257	195097	63930	46799	15261
	b	1695	10259	217499	72405	.	.
Stage II sectoral vocational schools	a	226	585	11375	3167	1372	399
	b	261	766	12973	3832	.	.
General secondary schools	a	2398	27646	726386	455213	159937	101861
	b	2449	30173	806123	501589	.	.
Technical secondary schools	a	1861	28603	711140	277608	117346	46546
	b	1858	30612	755167	293021	.	.
General art schools [a]	a	102	789	14476	12078	2108	1617
	b	107	811	14689	12629	.	.

a Leading to professional certification

Table 4. Post-secondary schools
As of 30 September

SPECIFICATION	2022/23	2023/24
Schools	1287	1248
Sections	9932	10130
Students	234817	243129
of which females	168275	173466
Graduates	68788	.
of which females	53349	.

3.5. ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

3.5.1. Αρχές και οργάνωση

Η εκπαίδευση στην Πορτογαλία οργανώνεται σύμφωνα με τις δημοκρατικές αρχές που θεσπίζονται στο Σύνταγμα της Δημοκρατίας (1976), δηλαδή την ελευθερία της διδασκαλίας και της μάθησης, καθώς και τα δικαιώματα των πολιτών και τις υποχρεώσεις του κράτους στον τομέα αυτό. Οι ίδιες αρχές αποτέλεσαν τη βάση του νόμου για την εκπαίδευση (1986), ο οποίος καθορίζει τους στόχους, τις δομές και τους τρόπους οργάνωσης της εκπαίδευσης.

Το Υπουργείο Παιδείας (ΜΕ) είναι η κυβερνητική υπηρεσία που είναι αρμόδια για τον καθορισμό, τον συντονισμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση της εθνικής πολιτικής σχετικά με το εκπαιδευτικό σύστημα (προσχολική, βασική, δευτεροβάθμια και εξωσχολική εκπαίδευση), καθώς και για την άρθρωση της πολιτικής της εκπαίδευσης με τις πολιτικές πιστοποίησης και επαγγελματικής κατάρτισης.

Το σχολικό δίκτυο είναι οργανωμένο σε σχολικές ομάδες (Agrupamentos), οι οποίες διαθέτουν τα δικά τους όργανα διοίκησης και διαχείρισης.

3.5.2. Δομή

Η υποχρεωτική εκπαίδευση διαρκεί 12 χρόνια, από την ηλικία των έξι έως τα 18 (ISCED 3). Η δημόσια εκπαίδευση τείνει να είναι δωρεάν και καθολική από την ηλικία των τεσσάρων ετών.

Το πορτογαλικό εκπαιδευτικό σύστημα χωρίζεται ως εξής:

1. Προσχολική εκπαίδευση (ISCED 0)

Η προσχολική εκπαίδευση καλύπτει παιδιά ηλικίας από τριών έως της υποχρεωτικής σχολικής ηλικίας (έξι ετών). Η φοίτηση στην προσχολική εκπαίδευση είναι προαιρετική, αναγνωρίζοντας την πρωταρχική σημασία του ρόλου της οικογένειας στην εκπαίδευση της πρώιμης παιδικής ηλικίας. Ωστόσο, το δίκτυο των ιδρυμάτων έχει επεκταθεί στο πλαίσιο μιας γενικευμένης πολιτικής διαθεσιμότητας υπηρεσιών. Η φροντίδα παιδιών κάτω των τριών ετών, με ιδιαίτερη έμφαση στην παιδική μέριμνα (ISCED 010) (βρεφονηπιακός σταθμός), δεν αποτελεί μέρος του εκπαιδευτικού συστήματος.

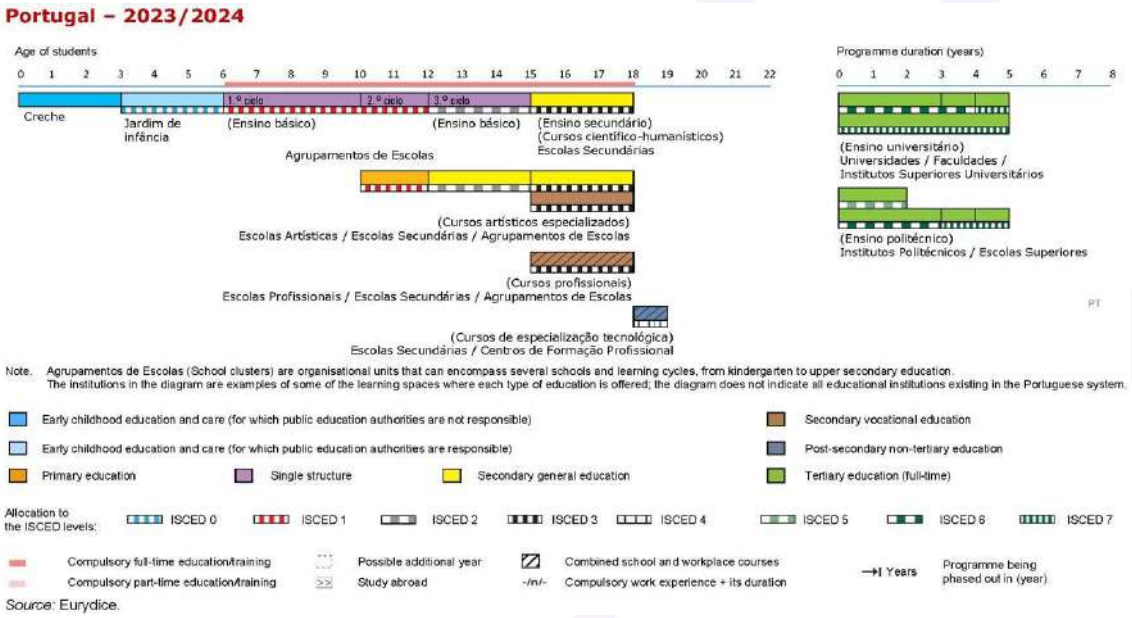
2. Βασική εκπαίδευση (ISCED 1 και 2)

Η βασική εκπαίδευση είναι καθολική, υποχρεωτική, δωρεάν και διαρκεί εννέα χρόνια. Χωρίζεται σε τρεις διαδοχικούς κύκλους, ο καθένας από τους οποίους πρέπει να ολοκληρώνει και να βασίζεται στον προηγούμενο από μια συνολική προοπτική: ο πρώτος κύκλος (ISCED 1) αντιστοιχεί στα πρώτα τέσσερα χρόνια της σχολικής φοίτησης (1η έως 4η τάξη). Ο δεύτερος κύκλος (ISCED 1) αντιστοιχεί στα επόμενα δύο χρόνια (5η και 6η τάξη). Ο τρίτος κύκλος (ISCED 2) διαρκεί τρία έτη και αντιστοιχεί στην κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (7η έως 9η τάξη).

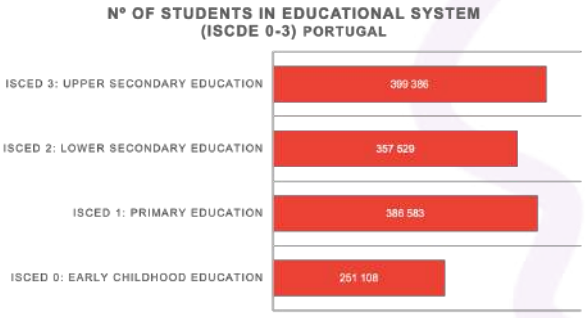
3. Ανώτερο Γυμνάσιο (ISCED 3)

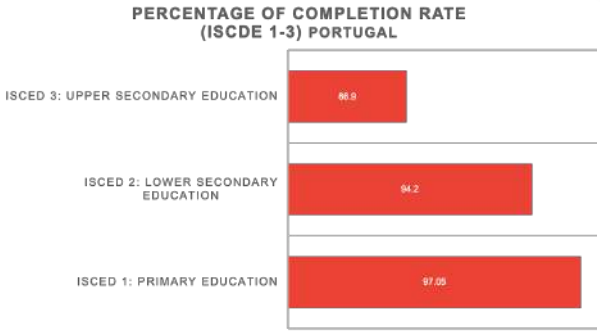
Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση διαρκεί τρία χρόνια και αντιστοιχεί στις τάξεις 10, 11 και 12 του γυμνασίου, οργανωμένη σε διαφορετικές μορφές. Ορισμένες στοχεύουν σε περαιτέρω σπουδές, άλλες σε διπλή πιστοποίηση (ακαδημαϊκή και επαγγελματική), με την τελευταία να συνδυάζει γενική, τεχνική και επαγγελματική κατάρτιση. Η διαπερατότητα μεταξύ των διαφορετικών διαδρομών είναι εγγυημένη, καθώς και η πρόσβαση σε όλη την τριτοβάθμια εκπαίδευση μέσω εθνικών εξετάσεων.

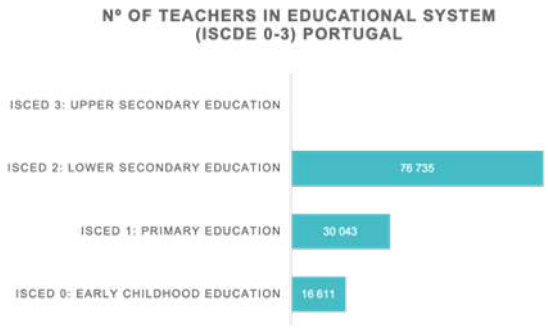
Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη δομή του πορτογαλικού εκπαιδευτικού συστήματος, πλαισιώνοντας τα επίπεδα που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας μελέτης (ISCED 2 και 3).

Προσαρμογή από https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/portugal/overview τον Δεκέμβριο του 2023.

Nº OF TEACHERS IN EDUCATIONAL SYSTEM
(ISCDE 0-3) PORTUGAL
ISCED 3: UPPER SECONDARY EDUCATION
ISCED 2: LOWER SECONDARY EDUCATION
76 735
ISCED 1: PRIMARY EDUCATION
30 043
ISCED 0: EARLY CHILDHOOD EDUCATION
16 611

3.6. ΣΛΟΒΕΝΙΑ

3.6.1. Αρχές και οργάνωση

Το εκπαιδευτικό σύστημα της Δημοκρατίας της Σλοβενίας είναι οργανωμένο ως δημόσια υπηρεσία που παρέχεται από δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα τα οποία προσφέρουν επίσημα αναγνωρισμένα ή διαπιστευμένα προγράμματα.
Σύμφωνα με το νόμο, τα δημόσια σχολεία είναι κοσμικά και ο σχολικός χώρος είναι αυτόνομος.
Το κράτος ενεργεί ως ιδρυτής των δημόσιων:

1. Λύκεια
2. Κολλέγια τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σύντομου κύκλου
3. Ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
4. Εκπαιδευτικά ιδρύματα για παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
5. Φοιτητικές εστίες και
6. Ιδρύματα υποστήριξης επαγγελματιών στον τομέα της εκπαίδευσης.

Ο δήμος λειτουργεί ως ιδρυτής δημόσιων:

1. Νηπιαγωγεία
2. Δημοτικών σχολείων (μονοκυκλική πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση)
3. Φοιτητικές εστίες για μαθητές
4. Μουσικών σχολών και
5. Οργανισμών εκπαίδευσης ενηλίκων.

Τα δημόσια ιδρύματα ελέγχονται από το κράτος μέσω του διορισμού εκπροσώπων στα όργανα διακυβέρνησης, της δημόσιας χρηματοδότησης, του συστήματος αμοιβών, της υιοθέτησης κοινών κανόνων και κατευθυντήριων γραμμών για τη δημόσια υπηρεσία, των κεντρικά υιοθετημένων προγραμμάτων σπουδών κ.λπ. Οι πάροχοι δημόσιων υπηρεσιών τελούν υπό την εποπτεία της σχολικής επιθεώρησης.
Το διοικητικό όργανο των δημόσιων νηπιαγωγείων και σχολείων είναι το συμβούλιο και το διοικητικό όργανο είναι ο διευθυντής, ο οποίος είναι επίσης παιδαγωγικός ηγέτης. Οι εκπαιδευτικοί απολαμβάνουν επαγγελματική αυτονομία και ο διευθυντής έχει την αυτονομία, σύμφωνα με τις απαιτήσεις, να προσλαμβάνει εκπαιδευτικούς της επιλογής του.
Όπως ορίζεται στο Σύνταγμα της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, υπάρχει εγγύηση της ελευθερίας επιλογής στην εκπαίδευση και της αυτονομίας των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Διατάξεις για τις μειονότητες

Η γλώσσα διδασκαλίας είναι η σλοβενική. Τα μέλη των ιταλικών και ουγγρικών εθνικών κοινοτήτων σε εθνοτικά μικτές περιοχές έχουν το δικαίωμα στην εκπαίδευση στις αντίστοιχες γλώσσες τους. Το Σύνταγμα προστατεύει επίσης το καθεστώς και παρέχει ειδικά δικαιώματα στα μέλη της κοινότητας των Ρομά.

Νόμιμο δικαίωμα στην προσχολική εκπαίδευση

Τα παιδιά στη Σλοβενία έχουν νόμιμο δικαίωμα σε θέση σε νηπιαγωγείο (vrtec) από την ηλικία των 11 μηνών (τέλος της άδειας φροντίδας παιδιών) έως την ηλικία της υποχρεωτικής σχολικής φοίτησης. Το κατευθυντήριο έγγραφο της δημόσιας προσχολικής εκπαίδευσης είναι το πρόγραμμα σπουδών του νηπιαγωγείου.

Εκτεταμένο πρόγραμμα βασικής εκπαίδευσης

Όλα τα βασικά σχολεία πρέπει να παρέχουν δωρεάν μη υποχρεωτικές δραστηριότητες του εκτεταμένου προγράμματος, δηλαδή μαθήματα ενίσχυσης και συμπλήρωσης, εξωσχολικές δραστηριότητες ενδιαφέροντος, μη υποχρεωτικά προαιρετικά μαθήματα, καθώς και πρωινή φροντίδα (1η τάξη) και μαθήματα μετά το σχολείο (1η έως 5η τάξη). Η μεγάλη πλειονότητα των μαθητών συμμετέχει στις δραστηριότητες. Το πρόγραμμα παρέχεται από εξειδικευμένους εκπαιδευτικούς σύμφωνα με τις επίσημα υιοθετημένες εκπαιδευτικές κατευθυντήριες γραμμές και έννοιες.

Εθνική αξιολόγηση

Στο τέλος της 6ης και της 9ης τάξης, οι μαθητές υποβάλλονται σε υποχρεωτική εθνική αξιολόγηση σε τρία μαθήματα. Ο κύριος στόχος είναι η βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας και της μάθησης, εξασφαλίζοντας έτσι και υψηλότερη ποιότητα γνώσεων και ικανοτήτων των μαθητών. Τα αποτελέσματα δεν επηρεάζουν τους βαθμούς, αλλά έχουν κάποια επίδραση στην εκπαιδευτική πορεία των μαθητών. Το μελλοντικό καθεστώς και ο αντίκτυπος της εθνικής αξιολόγησης βρίσκονται επί του παρόντος υπό συζήτηση.

Μουσική εκπαίδευση

Ένα καλά ανεπτυγμένο δίκτυο δημόσιων μουσικών σχολών παρέχει μαθήματα μουσικής και μπαλέτου σε ενθουσιώδεις μαθητές, οι οποίοι με τη σειρά τους δεν χρειάζεται να παρακολουθήσουν ένα από τα δύο υποχρεωτικά προαιρετικά μαθήματα.

Πρόσβαση για παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Η παροχή εκπαίδευσης για παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στη Σλοβενία υιοθετεί την πολυδιάστατη προσέγγιση της ένταξης: τα νηπιαγωγεία και τα σχολεία φροντίζουν τα παιδιά με ειδικές ανάγκες μέσω της ένταξης και των ειδικών τάξεων, ενώ υπάρχουν και ειδικά εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Καθυστερημένη παρακολούθηση

Η παρακολούθηση των μαθητών αρχίζει στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, συνήθως στην ηλικία των 15 ετών. Οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν ελεύθερα μεταξύ γενικών και επαγγελματικών προγραμμάτων. Εάν ο αριθμός των υποψηφίων υπερβαίνει τον αριθμό των θέσεων, τα σχολεία μπορούν να περιορίσουν τις εγγραφές στο πρώτο έτος.

Εξετάσεις υψηλού επιπέδου στο τέλος της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Στο τέλος της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι μαθητές δίνουν τελικές εξετάσεις. Στα διετή και τριετή επαγγελματικά προγράμματα, οι μαθητές ολοκληρώνουν τις σπουδές τους με μια εξέταση αποφοίτησης. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του τετραετούς προγράμματος ανώτερης δευτεροβάθμιας γενικής και τεχνικής εκπαίδευσης, οι μαθητές δίνουν γενική ή επαγγελματική *ματούρα*. *Η ματούρα* είναι μια εθνική εξωτερική εξέταση. Οι μαθητές που περνάνε *τη ματούρα* μπορούν να εγγραφούν σε προγράμματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Επίσημα αναγνωρισμένα προγράμματα άτυπης εκπαίδευσης ενηλίκων

Υπάρχει μεγάλη ποικιλία προγραμμάτων και ιδρυμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων. Εκτός από τα επίσημα προγράμματα, υπάρχουν επίσης επίσημα αναγνωρισμένα άτυπα προγράμματα που απευθύνονται σε ειδικές ομάδες ενηλίκων, ιδίως σε όσους

χρειάζονται να βελτιώσουν τις βασικές τους ικανότητες ή τις δεξιότητες γραφής και ανάγνωσης ή σε όσους προσπαθούν να ενταχθούν στην κοινωνία και χρειάζονται βοήθεια.

Τριτοβάθμια εκπαίδευση

Στη Σλοβενία, σχεδόν το ήμισυ του πληθυσμού ηλικίας 19 έως 24 ετών είναι εγγεγραμμένο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η πλειονότητα αυτών (75,6 % το 2021/22) δεν καταβάλλει δίδακτρα. Ο δημόσιος οργανισμός για τη διασφάλιση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (SQAA) ιδρύθηκε το 2009 και καταχωρίστηκε στο Ευρωπαϊκό Μητρώο Οργανισμών Διασφάλισης Ποιότητας στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (EQUAR) το 2013. Ο SQAA αποτελεί μέρος του ευρωπαϊκού συστήματος διασφάλισης ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση από το 2013 και οι αρμοδιότητές του περιλαμβάνουν την πιστοποίηση ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την εξωτερική αξιολόγηση ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και προγραμμάτων σπουδών.

Προκλήσεις

- Η πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου είναι ένα σπάνιο φαινόμενο στη Σλοβενία, με ποσοστό 3,1 % των πρόωρων εγκαταλείψεων το 2021, το δεύτερο καλύτερο αποτέλεσμα στην ΕΕ. Ωστόσο, το ποσοστό των πρόωρων εγκαταλείψεων μεταξύ των παιδιών που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό είναι σημαντικά υψηλότερο (8,7 % το 2020).
- Τα χαμηλά ποσοστά αλφαβητισμού (24,9 % κάτω από το επίπεδο 2) των ενηλίκων στο PIAAC είναι πολύ κάτω από το επιδιωκόμενο επίπεδο αλφαβητισμού. Οι νεότερες γενιές σημείωσαν σχετικά καλύτερα αποτελέσματα.
- Το ποσοστό των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μεταξύ των ατόμων ηλικίας 30 έως 34 ετών αυξήθηκε σημαντικά την τελευταία δεκαετία, από 37,9 % το 2011 σε 49,2 % το 2021. Ωστόσο, η διαφορά μεταξύ των νέων ανδρών και γυναικών όσον αφορά το επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι εντυπωσιακή, καθώς μόνο το 37,7 % των ανδρών αυτής της ηλικιακής ομάδας έχει αποφοιτήσει από την τριτοβάθμια εκπαίδευση, έναντι 62,9 % των γυναικών.

Επάγγελμα του εκπαιδευτικού

Το εκπαιδευτικό προσωπικό σε νηπιαγωγεία και σχολεία πρέπει να διαθέτει τα σχετικά εκπαιδευτικά προσόντα (ISCED 6 για τους εκπαιδευτικούς προσχολικής ηλικίας και ορισμένους εκπαιδευτικούς πρακτικών μαθημάτων στην ΕΕΚ, ISCED 7 για τους άλλους εκπαιδευτικούς), τα σχετικά παιδαγωγικά προσόντα και να έχει περάσει τις κρατικές επαγγελματικές εξετάσεις για το εκπαιδευτικό προσωπικό.

Η συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη αποτελεί δικαίωμα και καθήκον για όλο το εκπαιδευτικό προσωπικό και η συμμετοχή σε προγράμματα CPD αποτελεί προϋπόθεση για την προαγωγή σε επαγγελματικούς τίτλους (Μέντορας, Σύμβουλος, Σύμβουλος και Ανώτερος Σύμβουλος).

3.6.2. Δομή

Στάδια του εκπαιδευτικού συστήματος

Το σλοβενικό εκπαιδευτικό σύστημα είναι οργανωμένο σε διάφορα επίπεδα εκπαίδευσης.

Προσχολική εκπαίδευση

Η προσχολική εκπαίδευση (*predšolska vzgoja*) είναι προαιρετική και περιλαμβάνει την γενική προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα σε κέντρα. Τα παιδιά μπορούν να εγγραφούν ήδη από την ηλικία των 11 μηνών και να την παρακολουθήσουν μέχρι να ξεκινήσουν το δημοτικό σχολείο.

Υποχρεωτική βασική εκπαίδευση

Η υποχρεωτική βασική εκπαίδευση (*obvezno osnovnošolsko izobraževanje*) οργανώνεται σε ένα ενιαίο δομημένο βασικό σχολείο εννέα ετών, στο οποίο φοιτούν μαθητές ηλικίας 6 έως 15 ετών.

Ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Η ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (srednješolsko izobraževanje) διαρκεί 2 έως 5 έτη (τυπική ηλικία των μαθητών: 15-19). Τα εκπαιδευτικά προγράμματα περιλαμβάνουν προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, επαγγελματικά προγράμματα και προγράμματα gimnazija (γενικά).

Τριτοβάθμια εκπαίδευση

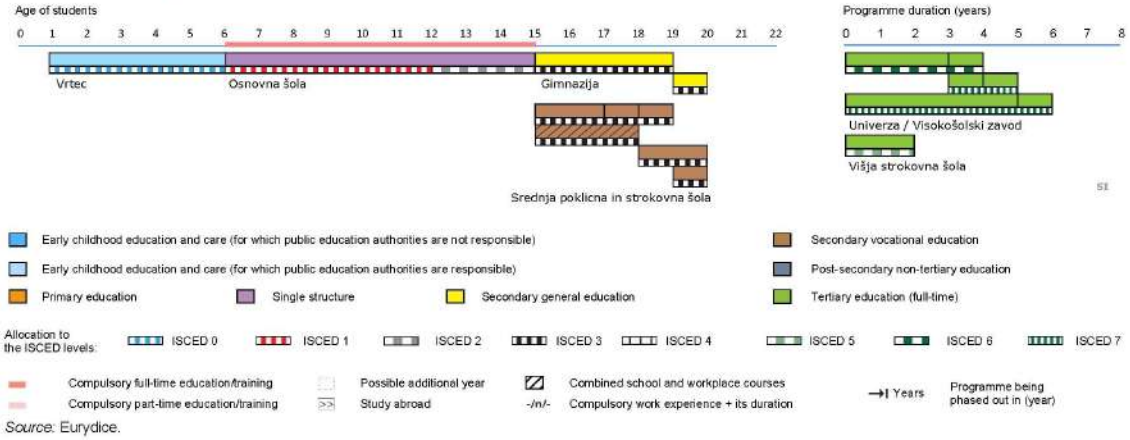
Η τριτοβάθμια εκπαίδευση (*terciarno izobraževanje*) περιλαμβάνει προγράμματα σπουδών βραχείας διάρκειας ανώτερης επαγγελματικής εκπαίδευσης (*višje strokovno izobraževanje*) και ανώτατης εκπαίδευσης (*visokošolsko izobraževanje*). Τα προγράμματα ανώτατης εκπαίδευσης πρώτου κύκλου περιλαμβάνουν επαγγελματικά και ακαδημαϊκά προγράμματα σπουδών (τυπική ηλικία των φοιτητών: 19-22). Η ανώτερη επαγγελματική εκπαίδευση βραχείας διάρκειας παρέχεται από ανώτερα επαγγελματικά κολέγια που προσφέρουν διετή επαγγελματική εκπαίδευση (τυπική ηλικία των φοιτητών: 19-21). Τα προγράμματα σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου προσφέρονται από δημόσια ή ιδιωτικά πανεπιστήμια και μεμονωμένα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Εκπαίδευση ενηλίκων

Η εκπαίδευση ενηλίκων (*izobraževanje odraslih*) χαρακτηρίζεται από τη μεγάλη ποικιλία προγραμμάτων και ιδρυμάτων.

Δομή του εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος

Slovenia – 2023/2024

Source: Eurydice.

Co-funded by the European Union

3.7. ΤΟΥΡΚΙΑ

3.7.1. Αρχή και οργάνωση

Η εκπαίδευση στην Τουρκία διέπεται από ένα εθνικό σύστημα που θεσπίστηκε σύμφωνα με τις μεταρρυθμίσεις του Ατατούρκ. Πρόκειται για ένα σύστημα που εποπτεύεται από το κράτος και έχει σχεδιαστεί με σκοπό την παραγωγή μιας εξειδικευμένης επαγγελματικής τάξης για τα κοινωνικά και οικονομικά ιδρύματα της χώρας.

Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας (MEB) διαχειρίζεται την εκπαίδευση της χώρας και είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση των προγραμμάτων σπουδών, τον συντονισμό του έργου των επίσημων, ιδιωτικών και εθελοντικών οργανώσεων, το σχεδιασμό και την κατασκευή σχολείων, την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού κ.λπ. Το Ανώτατο Συμβούλιο Εθνικής Παιδείας συζητά και αποφασίζει σχετικά με τα προγράμματα σπουδών και τους κανονισμούς που καταρτίζει το Υπουργείο. Στις επαρχίες, τα εκπαιδευτικά θέματα οργανώνονται από τις Διευθύνσεις Εθνικής Παιδείας που διορίζονται από τον Υπουργό, αλλά λειτουργούν υπό την καθοδήγηση του επαρχιακού κυβερνήτη.

Η κεντρική κυβέρνηση είναι υπεύθυνη για όλες τις εκπαιδευτικές δαπάνες του δημοσίου, ενώ περίπου το 10% του γενικού προϋπολογισμού διατίθεται για την εθνική εκπαίδευση.

Το ακαδημαϊκό ημερολόγιο αρχίζει γενικά στα μέσα Σεπτεμβρίου και διαρκεί μέχρι τα μέσα Ιουνίου, με κάποιες διαφορές μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών. Η σχολική ημέρα περιλαμβάνει συνήθως ένα πρωινό και ένα απογευματινό μάθημα, αλλά στα υπερπλήρη σχολεία υπάρχει διαχωρισμός των μαθημάτων. Τα σχολεία λειτουργούν πέντε ημέρες την εβδομάδα (Δευτέρα έως Παρασκευή) για συνολικά 35-40 ώρες. Υπάρχουν δύο εβδομάδες χειμερινές διακοπές μεταξύ Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου και μία εβδομάδα στα μέσα κάθε εξαμήνου. Τα πανεπιστήμια συνήθως οργανώνουν το ακαδημαϊκό έτος σε δύο εξάμηνα, συνήθως μεταξύ Οκτωβρίου-Ιανουαρίου και μεταξύ Φεβρουαρίου/Μαρτίου-Ιουνίου/Ιουλίου.

3.7.2. Δομή

Το τουρκικό εκπαιδευτικό σύστημα είναι οργανωμένο με βάση:

- Σύνταγμα της Τουρκικής Δημοκρατίας
- Νόμοι που ρυθμίζουν την εκπαίδευση
- Κυβερνητικά προγράμματα
- Σχέδια ανάπτυξης
- Εθνικά Συμβούλια Εκπαίδευσης

Το Υπουργείο Εθνικής Εκπαίδευσης (MoNE) διεξάγει εκπαιδευτικές δραστηριότητες σε κεντρικό επίπεδο στην Τουρκική Δημοκρατία.

Οι κύκλοι εκπαίδευσης αποτελούνται από την προσχολική, την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, καθώς και την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Το πρώτο στάδιο είναι το 4ετές δημοτικό σχολείο (^{1η},^{2η},^{3η}και^{4η}τάξη), το δεύτερο στάδιο είναι το 4ετές γυμνάσιο (^{5η},^{6η},^{7η}και^{8η}τάξη) και το τρίτο στάδιο, διάρκειας τεσσάρων ετών, είναι το λύκειο (9,^{10η}, ^{11η}και^{12η}τάξη). Επιπλέον, η προσχολική εκπαίδευση είναι επίσης υποχρεωτική, μαζί με την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, για τα άτομα που έχουν ανάγκη ειδικής εκπαίδευσης.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2012-13, η υποχρεωτική εκπαίδευση στην Τουρκία αυξήθηκε σε 12 έτη και χωρίζεται σε τρία στάδια.
Το πρώτο στάδιο είναι 4 έτη δημοτικού σχολείου ($1^{η}$, $2^{η}$, $3^{η}$ και $4^{η}$ τάξη), το δεύτερο στάδιο είναι 4 έτη γυμνασίου ($5^{η}$, $6^{η}$, $7^{η}$ και $8^{η}$ τάξη) και το τρίτο στάδιο είναι 4 έτη λυκείου ($9^{η}$, ^{10η} , $1^{1η}$ και 12η τάξη).

Στάδια του εκπαιδευτικού συστήματος

Νηπιαγωγείο - προσχολική εκπαίδευση (ISCED 0)

Η προσχολική εκπαίδευση στη χώρα μας καλύπτει τους παιδικούς σταθμούς και τα κέντρα ημερήσιας φροντίδας για παιδιά ηλικίας 0-36 μηνών, τα οποία λειτουργούν υπό την αιγίδα της Γενικής Διεύθυνσης Υπηρεσιών Παιδιών του Υπουργείου Οικογένειας, Εργασίας και Κοινωνικών Υπηρεσιών. Επιπλέον, υπάρχουν κέντρα προσχολικής εκπαίδευσης σε νηπιαγωγεία ειδικής αγωγής, τα οποία λειτουργούν υπό την αιγίδα της Γενικής Διεύθυνσης Ειδικής Αγωγής και Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για παιδιά ηλικίας 0-36 μηνών που έχουν ανάγκη ειδικής αγωγής.
Τα παιδιά ηλικίας 57-68 μηνών εγγράφονται σε νηπιαγωγείο, νηπιαγωγική τάξη και τάξεις πρακτικής άσκησης από τα τέλη Σεπτεμβρίου του έτους κατά το οποίο γίνεται η εγγραφή. Μετά την εγγραφή των παιδιών που διαμένουν στην περιοχή εγγραφής του σχολείου και αρχίζουν το δημοτικό σχολείο το επόμενο σχολικό έτος, τα παιδιά ηλικίας 36-56 μηνών μπορούν να εγγραφούν σε νηπιαγωγείο και τάξεις πρακτικής άσκησης, και τα παιδιά ηλικίας 45-56 μηνών σε νηπιαγωγικές τάξεις με επαρκείς φυσικές εγκαταστάσεις. (Κανονισμός για τα ιδρύματα προσχολικής και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης). Άρθρο 11-5/α). Η προσχολική εκπαίδευση πραγματοποιείται υπό την ευθύνη του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας, Γενική Διεύθυνση Βασικής Εκπαίδευσης.

Πρωτοβάθμια εκπαίδευση (ISCED 1)

Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση είναι υποχρεωτική για όλα τα αγόρια και τα κορίτσια ηλικίας 5,5 ετών και παρέχεται δωρεάν στα δημόσια σχολεία. Τα σχολεία αυτά παρέχουν οκτώ (4+4) έτη εκπαίδευσης. Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση καλύπτει παιδιά ηλικίας 69 μηνών έως 10 ετών και υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Βασικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας. Επιπλέον, η προσχολική εκπαίδευση είναι επίσης υποχρεωτική, μαζί με την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, για τους μαθητές που έχουν ανάγκη από ειδική εκπαίδευση.
Τα μαθήματα του πρωτοβάθμιου επιπέδου είναι τα εξής: τουρκικά, μαθηματικά, κοινωνικές επιστήμες, φυσικές επιστήμες, αγωγή του πολίτη και ανθρώπινα δικαιώματα, ιστορία της Τουρκικής Δημοκρατίας και οι μεταρρυθμίσεις του Ατατούρκ, ξένη γλώσσα (αγγλικά ή γερμανικά), ατομικές και ομαδικές δραστηριότητες, θρησκευτική κουλτούρα και ηθική, τέχνες/χειροτεχνία, μουσική, φυσική αγωγή, οδική ασφάλεια και πρώτες βοήθειες. Στα δημοτικά σχολεία φοιτούν 34.656 μαθητές. Επίσης, τα ιδιωτικά σχολεία διαθέτουν πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (ISCED 2)

Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση, δηλαδή η θρησκευτική σχολή και το γυμνάσιο, καλύπτει παιδιά ηλικίας 10 έως 14 ετών. Οι δράσεις της Γενικής Διεύθυνσης Βασικής Εκπαίδευσης και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και των θρησκευτικών γυμνασίων

πραγματοποιούνται υπό την ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης Θρησκευτικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου. Επιπλέον, η προσχολική εκπαίδευση είναι επίσης υποχρεωτική, μαζί με την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, για τους μαθητές που έχουν ανάγκη ειδικής εκπαίδευσης.

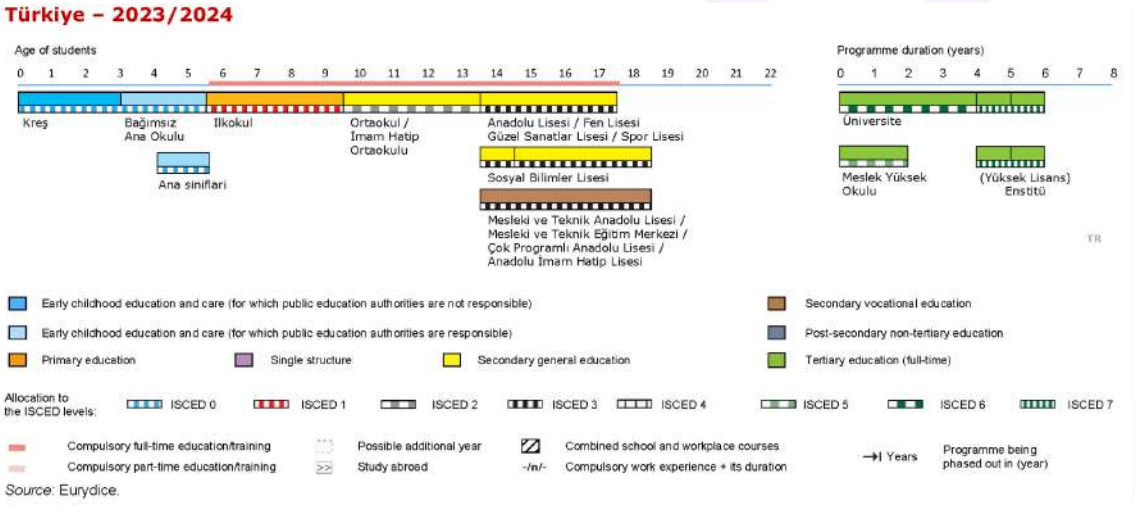
Ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (ISCED 3)

Η ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση καλύπτει το Ανατολικό Λύκειο, το Λύκειο Επιστημών, τη Σχολή Καλών Τεχνών, το Λύκειο Αθλητισμού, τη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, τα Ανατολικά Θρησκευτικά Λύκεια και τα Λύκεια που προσφέρουν επαγγελματικά και τεχνικά προγράμματα. Η εκπαίδευση αυτή απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 14 έως 18 ετών και σε άτομα άνω των 18 ετών που φοιτούν σε Κέντρα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και υπάγεται στην αρμοδιότητα της Γενικής Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, της Γενικής Διεύθυνσης Επαγγελματικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης και της Γενικής Διεύθυνσης Θρησκευτικής Εκπαίδευσης ( ). Επιπλέον, τα σχολεία που προσφέρουν ειδικά προγράμματα κατάρτισης για άτομα με αναπηρίες και τα ειδικά εκπαιδευτικά ιδρύματα υπάγονται στην αρμοδιότητα της Γενικής Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και των Υπηρεσιών Ειδικής Εκπαίδευσης και Καθοδήγησης.
Επιπλέον, η εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές ανάγκες πραγματοποιείται σε Ειδικά Κέντρα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Ειδικά Επαγγελματικά Σχολεία και Ειδικά Επαγγελματικά Πρακτικά Σχολεία, τα οποία λειτουργούν υπό την ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης Ειδικής Εκπαίδευσης και Υπηρεσιών Καθοδήγησης του Υπουργείου Εθνικής Εκπαίδευσης.

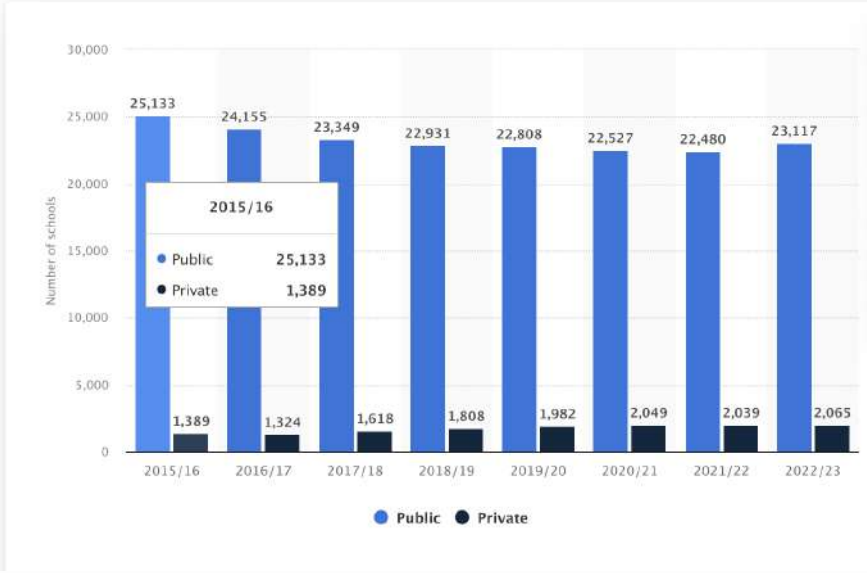
Τριτοβάθμια εκπαίδευση (ISCED 5, ISCED 6, ISCED 7)

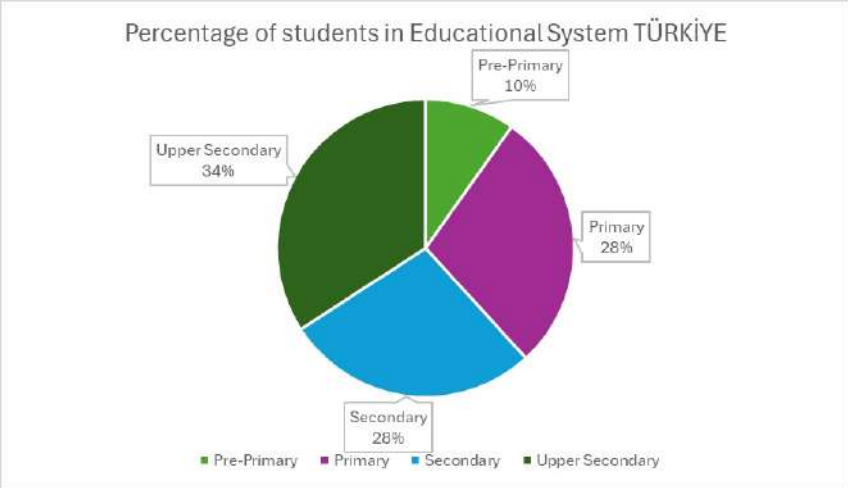
Η τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν είναι υποχρεωτική στην Τουρκία. Οι φοιτητές πρέπει να περάσουν μια πανεπιστημιακή εισαγωγική εξέταση δύο σταδίων (TYT-AYT). Ανάλογα με τους βαθμούς που λαμβάνουν στην εξέταση, μπορούν να επιλέξουν τμήμα και πανεπιστήμιο.
Τα πανεπιστήμια, οι σχολές, τα ινστιτούτα, τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα ωδεία, τα επαγγελματικά ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, οι αστυνομικές και στρατιωτικές ακαδημίες και κολέγια, καθώς και τα κέντρα εφαρμοσμένης έρευνας θεωρούνται ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης. Τα πανεπιστήμια, οι σχολές και τα ινστιτούτα των τετραετών ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ιδρύονται με νόμο, ενώ τα διετή επαγγελματικά σχολεία, τα τμήματα και οι σχολές ιδρύονται από το Συμβούλιο Ανώτατης Εκπαίδευσης (YÖK).

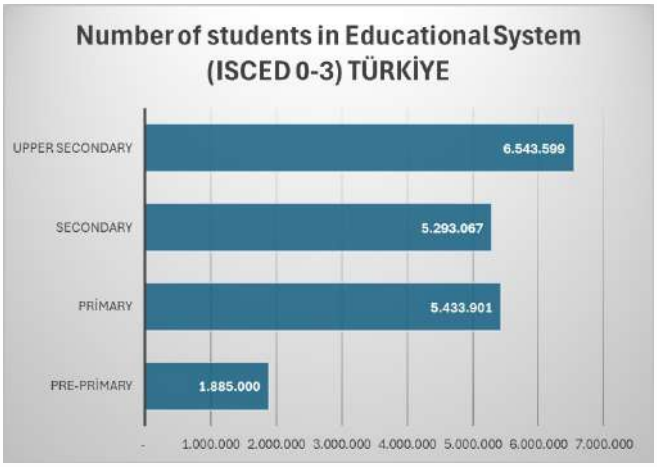
Δομή του εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος

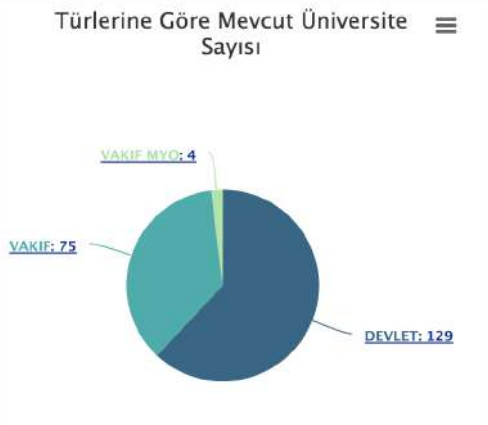
Αριθμός δημοτικών σχολείων στην Τουρκία από το 2015/16 έως το 2022/23, ανά τύπο σχολείου

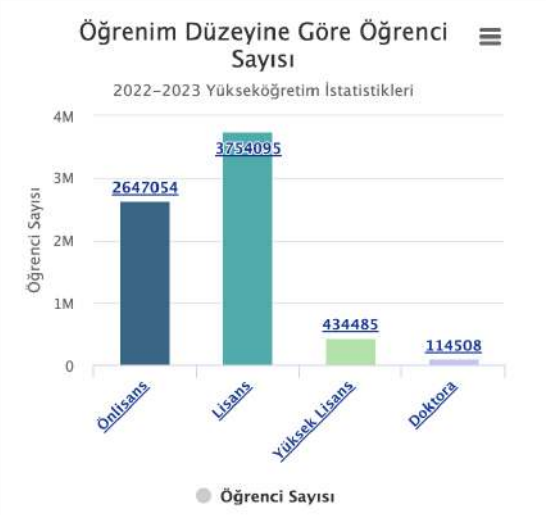

Percentage of students in Educational System TÜRKİYE
Pre-Primary 10%
Primary 28%
Secondary 28%
Upper Secondary 34%
Pre-Primary
Primary
Secondary
Upper Secondary

Number of students in Educational System (ISCED 0-3) TÜRKİYE
UPPER SECONDARY
6.543.599
SECONDARY
5.293.067
PRİMARY
5.433.901
PRE-PRİMARY
1.885.000
-
1.000.000
2.000.000
3.000.000
4.000.000
5.000.000
6.000.000
7.000.000

Αριθμός πανεπιστημίων ανά τύπο (κρατικά και ιδιωτικά)

Αριθμός φοιτητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ανά επίπεδο

4. Προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση του άγχους στα σχολεία 7 χωρών

Για τη συλλογή δεδομένων σχεδιάστηκε μια μελέτη παρατήρησης. Η μεθοδολογία περιγράφεται παρακάτω και χρησιμοποιήθηκε από όλους τους εταίρους στις 7 χώρες.

Πληθυσμός, δείγμα και πρόσληψη

Ο πληθυσμός-στόχος της μελέτης «Πρακτικές αντιμετώπισης του άγχους στα σχολεία – Μια μελέτη περίπτωσης που περιλαμβάνει 7 χώρες» περιλαμβάνει ενήλικες επαγγελματίες της εκπαίδευσης που εργάζονται στις χώρες που συμμετέχουν: Πορτογαλία, Ελλάδα, Λιθουανία, Γαλλία, Πολωνία, Σλοβενία και Τουρκία. Το δείγμα ήταν ένα δείγμα ευκολίας, που αποτελείτο από επαγγελματίες από σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετέχουν στο πρόγραμμα ή των οποίων η διοίκηση συμφώνησε να συμμετάσχει στο πρόγραμμα. Η μελέτη είχε ως στόχο να συμπεριλάβει τουλάχιστον τέσσερις επαγγελματίες της εκπαίδευσης από κάθε χώρα. Προσλήφθηκαν επαγγελματίες της εκπαίδευσης από σχολεία των οποίων η διοίκηση ενέκρινε τη συμμετοχή και οι οποίοι εξέφρασαν ενδιαφέρον για συνεργασία. Πριν από τη συλλογή των δεδομένων, δόθηκαν πληροφορίες σχετικά με τη μελέτη και λήφθηκε γραπτή συγκατάθεση. Η συλλογή και η επεξεργασία των δεδομένων πραγματοποιούνται σε κάθε χώρα και δεν κοινοποιήθηκαν δεδομένα εκτός από αυτά που περιλαμβάνονται στην παρούσα έκθεση.

Συλλογή, επεξεργασία και αποθήκευση δεδομένων

Η συλλογή και ανάλυση των δεδομένων ξεκίνησε τον Φεβρουάριο του 2024 και ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του ίδιου έτους. Ατομικές ημιδομημένες συνεντεύξεις διεξήχθησαν στις τοπικές γλώσσες από έναν από τους ερευνητές του έργου, όπως μεταφράστηκαν από την αρχική πρόταση οδηγού συνέντευξης στα αγγλικά και παρουσιάστηκαν στο Παράρτημα. 6.1 Συλλέχθηκαν επίσης βασικές πληροφορίες σχετικά με τα σχολεία και τους ρόλους των συμμετεχόντων επαγγελματιών. Οι συνεντεύξεις μπορούσαν να ηχογραφηθούν, με τη ρητή συγκατάθεση του συμμετέχοντα, για μεταγενέστερη μεταγραφή και εξαγωγή πληροφοριών. Οι ηχογραφήσεις καταστράφηκαν μετά την επεξεργασία.

Τα συλλεχθέντα δεδομένα θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για σκοπούς έρευνας και ανάπτυξης, σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (GDPR), τον Νόμο αριθ. 58/2019 της 8ης Αυγούστου, και μπορούν να χρησιμοποιηθούν μέχρι το τέλος του έργου WAI, που έχει προγραμματιστεί για το 2026. Όλες οι προσωπικές πληροφορίες που συλλέγονται θα είναι αυστηρά εμπιστευτικές και θα αποθηκεύονται με ασφάλεια, προσβάσιμες μόνο στους ερευνητές. Η ταυτότητα των συμμετεχόντων δεν θα αποθηκευτεί μετά τη συνέντευξη και θα είναι γνωστή μόνο στους ερευνητές που διεξάγουν τις συνεντεύξεις. Τα δεδομένα θα αποθηκευτούν, θα μεταγραφούν και θα υποβληθούν σε επεξεργασία. Οι ηχογραφήσεις θα καταστραφούν ανεπανόρθωτα μετά τη μεταγραφή. Τα εξαγόμενα δεδομένα θα συνδυαστούν για την έκθεση της μελέτης χωρίς να περιλαμβάνονται πληροφορίες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην ταυτοποίηση των συμμετεχόντων.

Ηθικές σκέψεις

Η μελέτη συμμορφώνεται με τις αρχές της Διακήρυξης του Ελσίνκι και του ΓΚΠΔ. Η μελέτη υποβλήθηκε στην Επιτροπή Δεοντολογίας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Πόρτο (Πορτογαλία) και έλαβε έκθεση αποδοχής στις 25 Ιανουαρίου 2024 (230/CEFMUP/2024, Παράρτημα 6.2). Οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν για τη μελέτη και υπέγραψαν έντυπο συγκατάθεσης πριν από τη συμμετοχή τους. Το ενημερωτικό δελτίο για τους συμμετέχοντες και το έντυπο συγκατάθεσης μεταφράστηκαν στην τοπική γλώσσα από το αγγλικό πρότυπο που παρουσιάζεται στο παράρτημα 6.3.

4.1. ΓΑΛΛΙΑ

4.1.1. Εθνικό θεσμικό πλαίσιο

Το γαλλικό εκπαιδευτικό σύστημα

Το γαλλικό εκπαιδευτικό σύστημα βασίζεται σε μια κεντρική οργάνωση, δομημένη σε διάφορα επίπεδα που κυμαίνονται από την προσχολική έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Βασίζεται σε θεμελιώδεις δημοκρατικές αρχές: κοσμικισμό, δωρεάν εκπαίδευση και υποχρεωτική σχολική φοίτηση έως την ηλικία των 16 ετών.

1. Θεσμική οργάνωση
   1.1. Εθνική εποπτεία
      1.1.1. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Νεολαίας καθορίζει τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές για το εκπαιδευτικό σύστημα, τα σχολικά προγράμματα σπουδών και τις εθνικές εξετάσεις.
      1.1.2. Η τυποποίηση των οργανωτικών αρχών, του περιεχομένου και των αξιολογήσεων εξασφαλίζει ίσες ευκαιρίες για όλους τους μαθητές, τόσο στην ηπειρωτική Γαλλία όσο και στα υπερπόντια εδάφη.
   1.2. Τοπικές δομές
      1.2.1. Πρυτανεία: Τοπικοί εκπρόσωποι του υπουργείου, υπεύθυνοι για την εφαρμογή των εθνικών πολιτικών σε κάθε ακαδημαϊκή περιοχή. Κάθε πρύτανης εξασφαλίζει την εφαρμογή των οδηγιών στην περιοχή του.
      1.2.2. Τοπικές αρχές: Διαδραματίζουν βασικό ρόλο στη διαχείριση των υλικών και των οικονομικών των σχολείων:
         1.2.2.1. Οι δήμοι διαχειρίζονται τα δημοτικά σχολεία (υποδομές, κυλικεία, μεταφορές).
         1.2.2.2. Τα διαμερίσματα διαχειρίζονται τα γυμνάσια.
         1.2.2.3. Οι περιφέρειες είναι υπεύθυνες για τα γυμνάσια, ιδίως τα επαγγελματικά σχολεία.
2. Επίπεδα εκπαίδευσης
   2.1. Δημοτική εκπαίδευση
      2.1.1. Προσχολική εκπαίδευση (Κύκλος 1: Πρώιμη μάθηση):
         2.1.1.1. Ηλικία: 3 έως 6 ετών (Petite Section, Moyenne Section, Grande Section).
         2.1.1.2. Στόχοι: Ανάπτυξη των κοινωνικών, γλωσσικών και κινητικών δεξιοτήτων των παιδιών.
      2.1.2. Δημοτικό σχολείο (Κύκλοι 2 και 3: Βασική μάθηση και εδραίωση):
         2.1.2.1. Ηλικία: 6 έως 11 ετών (CP έως CM2).
         2.1.2.2. Στόχοι: Απόκτηση βασικών δεξιοτήτων στην ανάγνωση, τη γραφή και την αριθμητική, καθώς και γνώσεων στις φυσικές επιστήμες, την ιστορία και τη γεωγραφία.
   2.2. Δευτεροβάθμια εκπαίδευση
      2.2.1. Γυμνάσια (Κύκλοι 3 και 4: Εδραίωση και Ανάπτυξη)
         2.2.1.1. Ηλικία: 11 έως 15 ετών (^{6η}έως 9η τάξη).
         2.2.1.2. Δομή: Τέσσερα επίπεδα (^{6η}, 5η, ^{4η}, ^{3η}).
         2.2.1.3. Δίπλωμα: Εθνικό Δίπλωμα Κατώτερης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (DNB) στο τέλος της ^{9ης}τάξης.

2.2.1.4. Στόχοι: Εμβάθυνση των γνώσεων και προετοιμασία των μαθητών για την επιλογή της πορείας τους στο γυμνάσιο (γενική, τεχνολογική ή επαγγελματική).

2.2.2. Γυμνάσια (Κύκλοι Προσανατολισμού και Εξειδίκευσης)

2.2.2.1. Ηλικία: 15 έως 18 ετών (10η έως 12η τάξη).

2.2.2.2. Κύριες κατευθύνσεις:

- Γενικό Λύκειο: Προετοιμάζει τους μαθητές για τη θεωρητική τριτοβάθμια εκπαίδευση.
  - Οι μαθητές επιλέγουν τρεις ειδικότητες στην 11η τάξη και στη συνέχεια διατηρούν δύο στην 12η τάξη (π.χ. μαθηματικά, οικονομικές και κοινωνικές επιστήμες, ιστορία-γεωγραφία κ.λπ.).
- Τεχνολογικό Λύκειο: Προετοιμάζει τους μαθητές για την τριτοβάθμια εκπαίδευση σε εφαρμοσμένους τομείς (υγεία, διοίκηση, βιομηχανικές επιστήμες).
- Επαγγελματικό Λύκειο: Προετοιμάζει τους μαθητές για άμεση είσοδο στην αγορά εργασίας με διπλώματα όπως το CAP ή το Bac Pro.

2.2.2.3. Δίπλωμα: Απολυτήριο (γενικό, τεχνολογικό ή επαγγελματικό).

3. <u>Μεταρρυθμίσεις στο Λύκειο</u>

3.1. Μεταρρύθμιση του γενικού και τεχνολογικού λυκείου (2021)

3.1.1. Στόχοι: Εκσυγχρονισμός της εκπαίδευσης, διαφοροποίηση των εκπαιδευτικών διαδρομών και καλύτερη προετοιμασία των μαθητών για την τριτοβάθμια εκπαίδευση και την αγορά εργασίας.

3.1.2. Βασικά μέτρα:

3.1.2.1. Κατάργηση των παραδοσιακών κλάδων (L, ES, S) και εισαγωγή συστήματος εξειδίκευσης.

3.1.2.2. Ενίσχυση της συνεχούς αξιολόγησης στον τελικό βαθμό του απολυτηρίου.

3.1.2.3. Βελτιωμένη καθοδήγηση μέσω της πλατφόρμας Parcoursup.

3.2. Μεταρρύθμιση της επαγγελματικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (2023)

3.2.1. Στόχοι: Ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και βελτίωση της ένταξης των νέων στην αγορά εργασίας.

3.2.2. Βασικά μέτρα:

3.2.2.1. Επέκταση της διάρκειας της πρακτικής άσκησης (PFMP) με καλύτερη εποπτεία.

3.2.2.2. Οικονομική αποζημίωση για πρακτική άσκηση που ξεκινά από το πρώτο έτος.

3.2.2.3. Προγράμματα προσαρμοσμένα στις ανάγκες της τοπικής αγοράς εργασίας, όπως οι τομείς του οικοτουρισμού ή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

3.2.2.4. Ενίσχυση των διαδρομών προς την τριτοβάθμια εκπαίδευση (BTS, επαγγελματικές άδειες).

4. <u>Ανώτατη εκπαίδευση</u>

4.1. Γενική δομή (LMD)

Το γαλλικό πανεπιστημιακό σύστημα ακολουθεί το ευρωπαϊκό πλαίσιο LMD: Licence, Master, Doctorate.

4.1.1. Licence (Πτυχίο – Bac +3): Γενική ή επαγγελματική κατάρτιση (180 πιστωτικές μονάδες ECTS).

4.1.2. Master (Bac +5): Προχωρημένη εξειδίκευση (120 επιπλέον πιστωτικές μονάδες ECTS).

4.1.3. Doctorate (Bac +8): Εκπαίδευση με έμφαση στην έρευνα που ολοκληρώνεται με τη συγγραφή διατριβής.

4.2. Σύντομα προγράμματα

4.2.1. BTS (Πτυχίο Ανώτερου Τεχνικού): Επαγγελματικό πρόγραμμα 2 ετών μετά το λύκειο (Bac +2).

4.2.2. BUT (Πτυχίο Τεχνολογίας): Αντικατέστησε το DUT το 2021, ένα τριετές επαγγελματικό πρόγραμμα (Bac +3).

4.3. Grandes Écoles

4.3.1. Προπαρασκευαστικά μαθήματα (CPGE): Διετή προγράμματα προετοιμασίας για τις διαγωνιστικές εξετάσεις των Grandes Écoles.

4.3.2. Grandes Écoles: Διακεκριμένα ιδρύματα (Sciences Po, École Polytechnique, HEC) που προσφέρουν εξειδικευμένη εκπαίδευση.

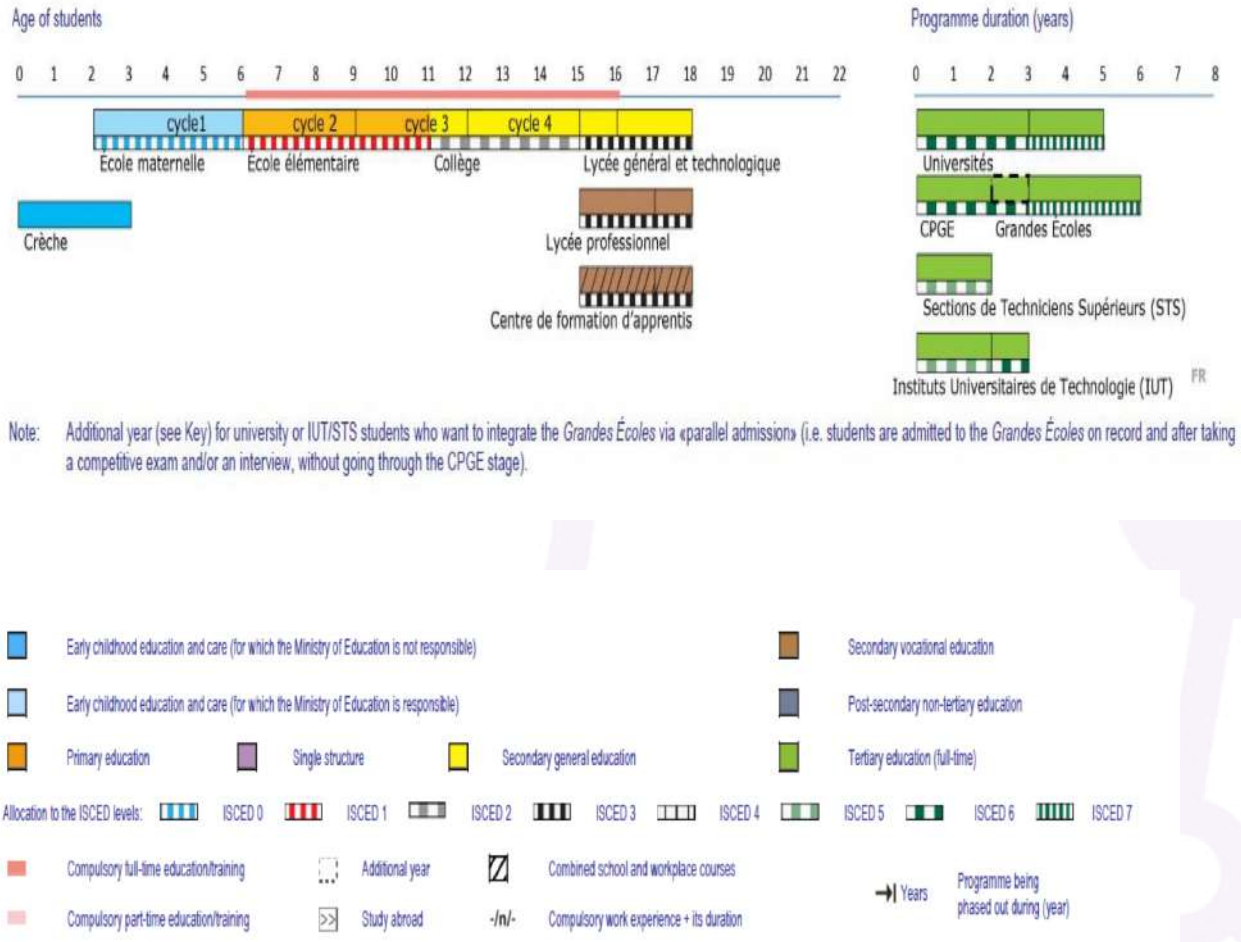
4.4. Συνεχιζόμενη εκπαίδευση

Διαθέσιμη καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής για ενήλικες που επιθυμούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους ή να εκπαιδευτούν σε έναν συγκεκριμένο τομέα.

5. Περίληψη των επιπέδων εκπαίδευσης

Επίπεδο	Ηλικία	Βασικός κύκλος ή δίπλωμα
Προσχολική	3 έως 6 ετών	Κύκλος 1: Πρώιμη μάθηση
Δημοτικό	6 έως 11 ετών	Κύκλοι 2 και 3: Βασικές γνώσεις και εδραίωση
Γυμνάσιο	11 έως 15 ετών	Εθνικό Δίπλωμα Κατώτερης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (DNB)
Γυμνάσιο	15 έως 18 ετών	Απολυτήριο (γενικό, τεχνολογικό, επαγγελματικό)
Ανώτερη εκπαίδευση	18 ετών και άνω	Πτυχίο, μεταπτυχιακό, διδακτορικό, BTS, BUT κ.λπ.

Schéma du système éducatif français

Το γαλλικό εκπαιδευτικό σύστημα προσφέρει συνέχεια μεταξύ των επιπέδων και μια ποικιλία διαδρομών που ταιριάζουν στις ανάγκες και τις φιλοδοξίες των μαθητών, εξασφαλίζοντας υψηλής ποιότητας εκπαίδευση για όλους.

4.1.2. Περιγραφή του σχολείου

Επαγγελματικό σχολείο

Είμαστε ένα επαγγελματικό λύκειο. Τα επαγγελματικά λύκεια στη Γαλλία είναι εξειδικευμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα που έχουν σχεδιαστεί για να προετοιμάζουν τους μαθητές για άμεση είσοδο στην αγορά εργασίας μέσω στοχευμένης επαγγελματικής κατάρτισης. Αυτά τα ιδρύματα στοχεύουν στην επίτευξη μιας σειράς βασικών στόχων στο πλαίσιο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Ο κύριος στόχος των επαγγελματικών λυκείων είναι να παρέχουν στους μαθητές πρακτικές, εξειδικευμένες δεξιότητες σύμφωνα με τις απαιτήσεις του βιομηχανικού

τομέα. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω ενός προγράμματος που συνδυάζει την πρακτική κατάρτιση με τη θεωρητική διδασκαλία, εξασφαλίζοντας ότι οι μαθητές αποκτούν τις δεξιότητες που απαιτούνται για μια ποικιλία επαγγελμάτων. Τα μαθήματα που προσφέρονται οδηγούν σε αναγνωρισμένα προσόντα, όπως το Certificat d'Aptitude Professionnelle (CAP) και το Baccalauréat Professionnel, τα οποία είναι απαραίτητα για την εξασφάλιση απασχόλησης και την πρόοδο σε συγκεκριμένες σταδιοδρομίες.

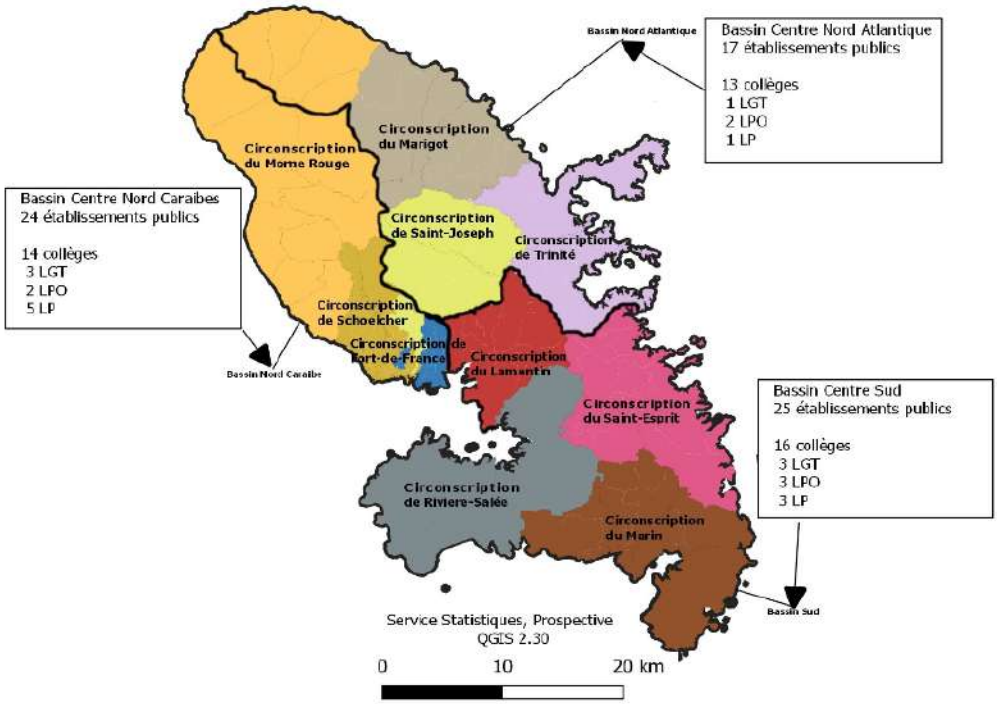
Τα επαγγελματικά λύκεια δίνουν επίσης μεγάλη έμφαση στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας των μαθητών, προετοιμάζοντάς τους για τις άμεσες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Αυτό περιλαμβάνει όχι μόνο τεχνικές δεξιότητες, αλλά και βασικές διεπιστημονικές δεξιότητες, όπως επικοινωνία, ομαδική εργασία και επίλυση προβλημάτων, οι οποίες είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία σε οποιοδήποτε επαγγελματικό περιβάλλον. Το πρόγραμμα σπουδών ενημερώνεται συνεχώς ώστε να ανταποκρίνεται στα τρέχοντα πρότυπα της βιομηχανίας και στις τεχνολογικές εξελίξεις, εξασφαλίζοντας ότι οι μαθητές λαμβάνουν μια σχετική και σύγχρονη εκπαίδευση.

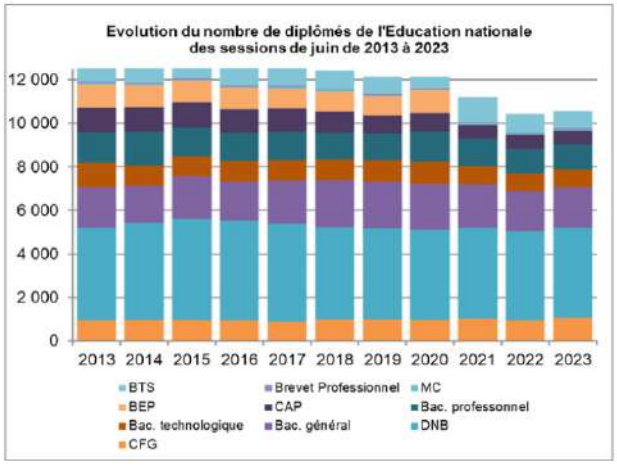
Εκτός από την τεχνική εκπαίδευση, τα επαγγελματικά λύκεια προσφέρουν ουσιαστική υποστήριξη και συμβουλές για την καριέρα. Αυτό περιλαμβάνει την παροχή καθοδήγησης για να βοηθήσει τους μαθητές να προσανατολιστούν στις επιλογές καριέρας τους και τη διευκόλυνση των επαφών με εργοδότες μέσω πρακτικής άσκησης και μαθητείας. Αυτές οι εμπειρίες είναι καθοριστικές για τη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ της ακαδημαϊκής μάθησης και της πρακτικής εφαρμογής, βελτιώνοντας την προετοιμασία των μαθητών για την απασχόληση αμέσως Τα επαγγελματικά λύκεια δίνουν επίσης μεγάλη έμφαση στην ένταξη και την υποστήριξη των διαφορετικών μαθητών. Προσφέροντας εξατομικευμένη βοήθεια και προσαρμόζοντας το πρόγραμμα σπουδών ώστε να ανταποκρίνεται στις διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες, αυτά τα σχολεία προσπαθούν να δημιουργήσουν ένα δίκαιο εκπαιδευτικό περιβάλλον που υποστηρίζει όλους τους μαθητές στην πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού τους.

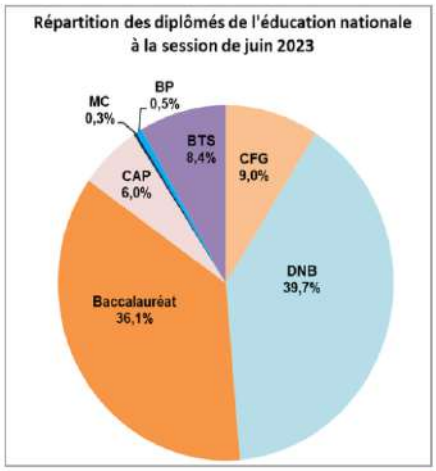
COLLEGES, LYCÉES DANS L'ACADÉMIE

- 66 établissements du 2nd degré public répartis sur 3 bassins de formation (cf. Carte ci-dessous)
- 19 établissements du second degré privé dont 5 hors contrat

BASSINS ET CIRCONSCRIPTIONS DU SECTEUR PUBLIC

3 BASSINS DE FORMATIONS
ANNÉE SCOLAIRE 2023-2024

auxquels sont rattachés les établissements du second degré public de l'Académie

66 ÉTABLISSEMENTS

	BASSIN CENTRE NORD CARAIBE	BASSIN CENTRE SUD	BASSIN CENTRE NORD ATLANTIQUE	TOTAL
CLG	14	16	13	43
LGT	3	3	1	7
LPO	2	3	2	7
LP	5	3	1	9
TOTAL ÉTABLISSEMENTS	**24**	**25**	**17**	**66**
PROPORTION PAR BASSIN (%)	**36,4%**	**37,9%**	**25,8%**	**100,0%**

Source RAMSESE

29 184 ÉLÈVES

	CENTRE NORD ATLANTIQUE	CENTRE NORD CARAIBE	CENTRE SUD	TOTAL
CLG	3664	4646	5867	14177
LGT	1025	3361	1700	6086
LP	575	2003	1154	3732
LPO	973	1059	2327	4359
TOTAL ÉLÈVES	**6237**	**11069**	**11048**	**28354**
PROPORTION PAR BASSIN (%)	**22,0%**	**39,0%**	**39,0%**	**100,0%**

Source : SCOLARITE - Constat second degré 2023-2024

4.1.3. Συγκεκριμένα μέτρα – στρατηγικές και έργα του -

Συγκεκριμένα μέτρα – στρατηγικές και έργα

Η Ακαδημία μας, με οδηγό το ακαδημαϊκό της πρόγραμμα, εφαρμόζει μια σειρά στρατηγικών και πρωτοβουλιών για τη βελτίωση της εκπαιδευτικής εμπειρίας. Οι πρωτοβουλίες αυτές ευθυγραμμίζονται με τις εθνικές πολιτικές, ενώ ταυτόχρονα αντιμετωπίζουν τις συγκεκριμένες κοινωνικοοικονομικές, πολιτισμικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις της περιοχής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ευημερία των μαθητών, την ψυχική τους υγεία και τη κοινωνικο-συναισθηματική μάθηση, με στόχο την προώθηση της ολιστικής ανάπτυξης.

1. Συγκεκριμένα μέτρα – στρατηγικές και έργα του εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος

Σε εθνικό επίπεδο, το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας της Γαλλίας έχει δρομολογήσει φιλόδοξες στρατηγικές για τον εκσυγχρονισμό και την ενίσχυση του εκπαιδευτικού συστήματος, προωθώντας παράλληλα την ισότητα και την ένταξη.

1.1. Παιδαγωγικός εκσυγχρονισμός

1.1.1. Ενίσχυση των βασικών δεξιοτήτων:
1.1.1.1. Εφαρμογή του «Σχεδίου ανάγνωσης» για τη βελτίωση των δεξιοτήτων γραφής, ανάγνωσης και αριθμητικής.
1.1.1.2. Έμφαση στις εθνικές αξιολογήσεις των γνώσεων γαλλικών και μαθηματικών στο δημοτικό και το γυμνάσιο.
1.1.2. Ψηφιακή μεταμόρφωση:
1.1.2.1. Ενσωμάτωση ψηφιακών εργαλείων στις αίθουσες διδασκαλίας για τη διευκόλυνση της εξατομικευμένης
1.1.2.2. Ανάπτυξη διαδικτυακών εκπαιδευτικών πόρων προσβάσιμων σε όλους τους μαθητές.
1.2. Ένταξη και ευημερία των μαθητών
1.2.1. Ενταξιακή εκπαίδευση:
1.2.1.1. Ενισχυμένη υποστήριξη για μαθητές με αναπηρίες μέσω πρωτοβουλιών όπως το AESH (προσωπικό υποστήριξης για μαθητές με αναπηρίες).
1.2.1.2. Εκπαίδευση των εκπαιδευτικών για την καλύτερη προσαρμογή των μεθόδων διδασκαλίας στις διαφορετικές ανάγκες των μαθητών.
1.2.2. Ευημερία των μαθητών:
1.2.2.1. Εθνικές εκστρατείες ευαισθητοποίησης σχετικά με την ψυχική υγεία των νέων.
1.2.2.2. Προώθηση προγραμμάτων κοινωνικο-συναισθηματικής μάθησης (SEL) για να βοηθηθούν οι μαθητές να διαχειριστούν το άγχος και να αναπτύξουν ανθεκτικότητα.
1.3. Υποστήριξη εκπαιδευτικών
1.3.1. Συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη:
1.3.1.1. Επέκταση των προγραμμάτων συνεχούς κατάρτισης για να βοηθηθούν οι εκπαιδευτικοί στην εφαρμογή των παιδαγωγικών μεταρρυθμίσεων.
1.3.1.2. Εκπαίδευση σε ψηφιακά εργαλεία και στρατηγικές διαχείρισης της τάξης για σύνθετες καταστάσεις.
1.3.2. Κίνητρα σταδιοδρομίας:
1.3.2.1. Μέτρα για την προσέλκυση νέων ταλέντων στο επάγγελμα του εκπαιδευτικού, ιδίως σε περιοχές προτεραιότητας για την εκπαίδευση.
1.4. Καταπολέμηση της σχολικής διαρροής
1.4.1. Εξατομικευμένες διαδρομές:
1.4.1.1. Εφαρμογή εξατομικευμένων συστημάτων υποστήριξης για μαθητές που κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν το σχολείο.
1.4.1.2. Συνεργασίες με ενώσεις και τοπικούς οργανισμούς για την επανένταξη των μαθητών στο σχολείο ή σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης.

2. <u>Βασικοί στόχοι του ακαδημαϊκού προγράμματος της Μαρτινίκας</u>

Το ακαδημαϊκό πρόγραμμα της Ακαδημίας της Μαρτινίκας βασίζεται σε τρεις βασικούς πυλώνες:

2.1. Εξασφάλιση ισότητας και αριστείας στην εκπαίδευση:
2.2. Εγγύηση πρόσβασης σε ποιοτική εκπαίδευση για όλους τους μαθητές.
2.3. Μείωση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων και υποστήριξη των μαθητών που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση.
2.3.1. Ενίσχυση των δεσμών μεταξύ εκπαίδευσης και κοινωνίας:
2.3.1.1. Ενθάρρυνση συνεργασιών με τοπικούς φορείς.

2.3.1.2. Ευθυγράμμιση της εκπαίδευσης με τις κοινωνικοοικονομικές ανάγκες της περιοχής.
2.3.2. Προώθηση της ευημερίας και της ένταξης:
2.3.2.1. Βελτίωση του σχολικού κλίματος.
2.3.2.2. Υποστήριξη της σωματικής και ψυχικής υγείας των μαθητών.
2.3.2.3. Εορτασμός της πολιτιστικής ταυτότητας και της πολυμορφίας.

3. Μέτρα για την προώθηση της ευημερίας και της ψυχικής υγείας
3.1. Αντιμετώπιση του άγχους και ανάπτυξη κοινωνικο-συναισθηματικών ικανοτήτων
3.1.1. Εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικο-συναισθηματικής μάθησης (SEL):
3.1.1.1. Δραστηριότητες ενσωματωμένες στο πρόγραμμα σπουδών για την καλλιέργεια της αυτογνωσίας, της συναισθηματικής ρύθμισης, της λήψης αποφάσεων και των διαπροσωπικών δεξιοτήτων.
3.1.1.2. Εργαστήρια για μαθητές σχετικά με τη διαχείριση του άγχους, του στρες και την επίλυση συγκρούσεων.
3.1.2. Υποστήριξη ψυχικής υγείας:
3.1.2.1. Αυξημένη παρουσία σχολικών ψυχολόγων και συμβούλων σε εκπαιδευτικά ιδρύματα.
3.1.2.2. Εκπαίδευση των εκπαιδευτικών για την αναγνώριση των σημείων άγχους, στρες ή κατάθλιψης στους μαθητές.
3.1.3. Συστήματα υποστήριξης από ομοτίμους:
3.1.3.1. Δημιουργία προγραμμάτων καθοδήγησης και διαμεσολάβησης από ομοτίμους για την προώθηση μιας κουλτούρας ενσυναίσθησης και αμοιβαίας
3.2. Βελτίωση του σχολικού κλίματος
3.2.1. Εκστρατείες κατά του εκφοβισμού:
3.2.1.1. Τακτικά προγράμματα ευαισθητοποίησης και εργαστήρια για την πρόληψη του εκφοβισμού και την προώθηση των αλληλεπιδράσεων με σε
3.2.1.2. Συστήματα ανώνυμης αναφοράς για τη διασφάλιση της ασφάλειας και της εμπιστευτικότητας των μαθητών.
3.2.2. Συμμετοχή των γονέων:
3.2.2.1. Εργαστήρια για να βοηθήσουν τους γονείς να υποστηρίξουν την ψυχική και συναισθηματική υγεία των παιδιών τους.
3.2.2.2. Παροχή πόρων για την ενίσχυση της επικοινωνίας και την προώθηση ενός υποστηρικτικού οικογενειακού περιβάλλοντος.
3.3. Φυσικές δραστηριότητες και εξωσχολικά προγράμματα
3.3.1. Ανάπτυξη εξωσχολικών προγραμμάτων που συνδυάζουν αθλητικές, καλλιτεχνικές και δραστηριότητες ευαισθητοποίησης για την προώθηση της σωματικής και ψυχικής ευεξίας.
3.3.2. Προώθηση της φυσικής αγωγής με έμφαση στη μείωση του στρες, όπως γιόγκα και τεχνικές χαλάρωσης.

4. Προσαρμογή της εκπαίδευσης στις τοπικές ανάγκες
4.1. Επαγγελματική και τεχνική κατάρτιση
4.1.1. Ευθυγράμμιση με τις περιφερειακές ανάγκες:
4.1.1.1. Ανάπτυξη επαγγελματικών προγραμμάτων σε τομείς όπως η γεωργία, ο οικοτουρισμός και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, που αντανακλούν τις προτεραιότητες της οικονομίας της Μαρτινίκας.

4.1.2. Συνεργασίες με τοπικές επιχειρήσεις:

4.1.2.1. Συνεργασία με εργοδότες για την παροχή πρακτικής άσκησης, μαθητείας και πρακτικής εμπειρίας στους μαθητές.

4.2. Εορτασμός της πολιτιστικής ταυτότητας

4.2.1. Ενσωμάτωση της τοπικής κουλτούρας:

4.2.1.1. Διδασκαλία της κρεολικής γλώσσας και ενσωμάτωση της ιστορίας, της λογοτεχνίας και των παραδόσεων της Μαρτινίκας στο πρόγραμμα σπουδών.

4.2.1.2. Οργάνωση εκδηλώσεων για τον εορτασμό της τοπικής κληρονομιάς, όπως φεστιβάλ μουσικής και τέχνης.

Συμπέρασμα

Η ενσωμάτωση εθνικών και περιφερειακών μέτρων επιτρέπει στην Ακαδημία της Μαρτινίκας να δημιουργήσει ένα εκπαιδευτικό σύστημα χωρίς αποκλεισμούς και ανθεκτικό στις αλλαγές. Δίνοντας προτεραιότητα στην ευημερία των μαθητών, γιορτάζοντας την τοπική κουλτούρα και αναπτύσσοντας προγράμματα προσαρμοσμένα στις κοινωνικοοικονομικές πραγματικότητες, η ακαδημία εξασφαλίζει ένα ελπιδοφόρο μέλλον για όλους τους μαθητές της Μαρτινίκας. Αυτή η ολιστική προσέγγιση αντιμετωπίζει τόσο την ακαδημαϊκή όσο και την προσωπική ανάπτυξη, προετοιμάζοντας τους μαθητές να αντιμετω

4.2. ΕΛΛΑΔΑ

4.2.1. Θεσμικό εθνικό πλαίσιο

Η ανάπτυξη ενός υψηλής ποιότητας και ισότιμου εκπαιδευτικού συστήματος είναι μία από τις κεντρικές αποστολές που έχει αναλάβει το ελληνικό κράτος εδώ και πολλές δεκαετίες. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτή η αποστολή, έχουν εισαχθεί σημαντικές μεταρρυθμίσεις που αφορούν όλες τις πτυχές του εκπαιδευτικού συστήματος και αποσκοπούν στην αύξηση της συμμετοχής και στην εξάλειψη του αποκλεισμού εντός και από την εκπαίδευση για όλους τους μαθητές. Σε όλες αυτές τις ευρύτερες μεταρρυθμιστικές προσπάθειες, έχει δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις ανάγκες εκείνων που παραδοσιακά βρίσκονται σε μεγαλύτερη κίνδυνο εκπαιδευτικού αποκλεισμού, όπως οι μαθητές με αναπηρίες ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Ειδικά όσον αφορά τους μαθητές με αναπηρίες ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, αυτές οι μεταρρυθμιστικές προσπάθειες καθοδηγήθηκαν τα τελευταία χρόνια από τον[12ο]στόχο του Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης («Εκπαίδευση και κατάρτιση για όλους»), ο οποίος δίνει σαφή έμφαση στην προώθηση της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης και αποτελεί έναν «οδικό χάρτη» που παρέχει ένα σαφές, συνεκτικό και συστηματικό πλαίσιο δράσης.

Αντιμετώπιση των προκλήσεων στη νομοθεσία, την εκπαιδευτική πολιτική και την πρακτική

Προκειμένου να εφαρμοστούν αποτελεσματικά διάφορες διατάξεις του Εθνικού Σχεδίου Δράσης, και σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις και τις ευρωπαϊκές προτεραιότητες, το ελληνικό Υπουργείο Παιδείας έλαβε τα τελευταία χρόνια τεχνική υποστήριξη από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για τις Ειδικές Ανάγκες και την Εκπαίδευση χωρίς Αποκλεισμούς, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού χρηματοδοτούμενου προγράμματος SRSP REFORM «Προώθηση της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς στην Ελλάδα: Αντιμετώπιση των προκλήσεων στη νομοθεσία, την εκπαιδευτική πολιτική και την πρακτική». Το συγκεκριμένο πρόγραμμα είχε ως στόχο την παροχή τεχνικής υποστήριξης στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας όσον αφορά την προώθηση μετασχηματισμών χωρίς αποκλεισμούς στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, με κύριο άξονα:

α) Ενίσχυση της προοπτικής και των λειτουργιών της ένταξης των υποστηρικτικών εκπαιδευτικών δομών, δηλαδή των Κέντρων Διεπιστημονικής Αξιολόγησης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (ΚΕΔΑΣΥ) και των Διεπιστημονικών Επιτροπών Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης και Υποστήριξης (ΕΔΥ)

β) Την ενίσχυση των σχολείων γενικής εκπαίδευσης, προκειμένου να ανταποκρίνονται στις ετερογενείς ανάγκες όλων των μαθητών, συμπεριλαμβανομένων των μαθητών με αναπηρίες ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Ως αποτέλεσμα αυτής της δραστηριότητας, έχουν παραχθεί πολλά σημαντικά αποτελέσματα, τα οποία είχαν σημαντικό αντίκτυπο σε επίπεδο πολιτικής και πρακτικής. Για να αναφέρουμε μόνο μερικά:

1.

Έχει συνταχθεί ένα εννοιολογικό έγγραφο από εθνικούς εμπειρογνώμονες σχετικά με τα απαραίτητα βήματα για την προώθηση του τομέα.

2.

Δημιουργήθηκαν πρωτόκολλα αξιολόγησης για όλες τις τάξεις, τα οποία, μετά την πιλοτική εφαρμογή τους, θα υιοθετηθούν από τα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης.

3.

Έχουν διατυπωθεί κατευθυντήριες γραμμές για τη διασφάλιση αποτελεσματικών μεταβάσεων μεταξύ των διαφορετικών τάξεων, οι οποίες εξετάζονται επί του παρόντος από τις νομοθετικές επιτροπές.

4.

Ένας οδηγός για την συμπεριληπτική εκπαίδευση, ο οποίος προορίζεται για τα σχολεία ως χάρτης πορείας για τη συμπερίληψη.

Δεύτερη φάση τεχνικής υποστήριξης από τη ΓΔ REFORM

Μετά την επιτυχή υλοποίηση του παραπάνω έργου, η Γενική Διεύθυνση για τη Στήριξη των Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων (DG REFORM) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παρείχε τεχνική υποστήριξη στη δεύτερη φάση. Η τεχνική υποστήριξη παρέχεται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού χρηματοδοτούμενου έργου με τίτλο «Υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Εγγύησης για τα Παιδιά – Προώθηση της Εκπαίδευσης χωρίς Αποκλεισμούς στην Ελλάδα Φάση ΙΙ».

Κεντρικό άξονα του προγράμματος αποτελεί όχι μόνο η εφαρμογή των αποτελεσμάτων των παραδοτέων της ΦΑΣΗΣ Ι σε πιλοτική βάση, αλλά και η ένταξη. Για τον σκοπό αυτό, επιλέχθηκαν πέντε (5) Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης (Π.Δ.Ε. Αττικής, Π.Δ.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας, Π.Δ.Ε. Δυτικής Ελλάδας, Π.Δ.Ε. Βόρειου Αιγαίου και Π.Δ.Ε. Κρήτης), με κριτήριο την ισότιμη γεωγραφική εκπροσώπηση, προκειμένου να πληρούνται τα κριτήρια της αντιπροσωπευτικής πολυμορφίας, όσον αφορά τη γεωγραφία, τις αστικές, αγροτικές και νησιωτικές οικονομίες, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή κάλυψη των ετερογενών αναγκών του μαθητικού πληθυσμού. Τα αποτελέσματα των ομάδων εργασίας του συγκεκριμένου έργου βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη.

4.2.2. Περιγραφή του σχολείου/των σχολείων/του εταίρου/των εταίρων

Για λόγους σκοπιμότητας, πέντε σχολεία από την περιοχή αρμοδιότητας της Διεύθυνσης εγγράφηκαν μετά την εκδήλωση ενδιαφέροντος για συμμετοχή στο πρόγραμμα. Από τα πέντε σχολεία: τρία ήταν γυμνάσια (μαθητές ηλικίας 12-15 ετών)

- 5ο Γυμνάσιο Χαλάνδρι
- Γυμνάσιο Μοντέλου Βαρβάκειου
- 1ο Πειραματικό Γυμνάσιο Μαρούσι

και δύο ήταν γυμνάσια (μαθητές ηλικίας 15-17 ετών)

- 2ο Γενικό Λύκειο Χαλάνδρι
- 4ο Γενικό Λύκειο Ηρακλείου Αττικής

Τα δεδομένα συλλέχθηκαν μέσω συνεντεύξεων με τρεις εκπαιδευτικούς, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν μετά από έγκριση των αντίστοιχων σχολικών διοικήσεων. Η

επεξεργασία των δεδομένων πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις των ιδρυμάτων που συμμετείχαν στο πρόγραμμα.

Στο[4ο]Λύκειο Ηρακλείου Αττικής συνεντεύχθηκε ένας καθηγητής μαθηματικών με 20ετή διδακτική εμπειρία και εκπαιδευτής μαθητών στη διαμεσολάβηση

Στο[5ο] Γυμνάσιο Χαλάνδριου συνεντεύχθηκαν:

- ένας καθηγητής πληροφορικής
- ένας καθηγητής γαλλικών

Στις συνεντεύξεις, όλοι οι καθηγητές δήλωσαν ότι έχουν περιορισμένη εμπειρία στην αντιμετώπιση του άγχους των μαθητών, αλλά χρησιμοποιούν τεχνικές για τη διαχείριση του δικού τους άγχους.

Σημαντικές καταστάσεις άγχους των μαθητών που αντιμετωπίζονται στο σχολείο περιλαμβάνουν κρίσεις πανικού κατά τη διάρκεια των εξετάσεων και δυσκολία στην ομιλία στην τάξη. Δεν υπάρχουν συγκεκριμένα πρωτόκολλα για τη διαχείριση αυτών των περιστατικών. Οι μαθητές μπορούν να αποσυρθούν από την τάξη και να ζητήσουν υποστήριξη από τον υποδιευθυντή του σχολείου ή τους συμμαθητές τους.

Τα σχολεία διαθέτουν ψυχολόγο που παρέχει υποστήριξη μία φορά την εβδομάδα σε προτεραιότητα, αλλά οι ανάγκες υπερβαίνουν τη διαθεσιμότητά του/της, δηλώνοντας ότι υπάρχει γενική ανάγκη για υποστήριξη και πόρους, όπως η παρουσία μόνιμου ψυχολόγου και πρόσθετη εκπαίδευση για τους καθηγητές σχετικά με την αναγνώριση και τη διαχείριση του άγχους των μαθητών. Επιπλέον, είναι επίσης απαραίτητες οι προσπάθειες για την ενίσχυση της σωματικής δραστηριότητας και τη δημιουργία ειδικών χώρων για χαλάρωση και ανακούφιση από το άγχος.

4.2.3. Συγκεκριμένα μέτρα - Στρατηγικές και έργα

Προγράμματα που σχετίζονται με την συναισθηματική και ψυχική υγεία των μαθητών στην Ελλάδα:

- Σχολικός ψυχολόγος, ο οποίος υποστηρίζει συστηματικά και επιστημονικά τα παιδιά, τους εφήβους, τους γονείς, τους εκπαιδευτικούς και ολόκληρη τη σχολική κοινότητα στην ακαδημαϊκή, γνωστική, συναισθηματική, συμπεριφορική και κοινωνική τους ανάπτυξη.
- Ψηφιακή πλατφόρμα «STOP BULLYING», η οποία έχει δημιουργηθεί για την αναφορά περιστατικών σχολικής βίας και εκφοβισμού, μαζί με στοχευμένα εκπαιδευτικά προγράμματα που προσφέρονται από δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς και εστιάζουν στη διαχείριση του άγχους, την ενσυναίσθηση, την ψυχική ανθεκτικότητα και την ψυχική υγεία της μαθητικής κοινότητας.

4.3. ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ

4.3.1. Θεσμικό εθνικό πλαίσιο

Μεταξύ πολλών άλλων χωρών, η Λιθουανία έχει αναμορφώσει την εκπαιδευτική της νομοθεσία για να εξυπηρετήσει καλύτερα τον στόχο της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης. Σε αυτή την έρευνα, διερευνούμε τι είδους προκλήσεις αντιμετωπίζουν οι δάσκαλοι της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και οι καθηγητές ειδικών μαθημάτων όταν διδάσκουν σε ετερογενείς τάξεις. Στη Λιθουανία, η ιδέα της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης είναι σχετικά νέα. Το λιθουανικό εκπαιδευτικό σύστημα εξελίσσεται προς ένα δημοκρατικό σύστημα δικαιοσύνης από την αποχώρηση από το καθεστώς της Σοβιετικής Ένωσης το 1990. Μέχρι τότε, τα παιδιά με αναπηρίες τοποθετούνταν σε ειδικά οικοτροφεία, και η διαχωρισμένη εκπαίδευση δημιουργούσε εμπόδια για την ένταξη των ατόμων με αναπηρίες στην κοινωνία. Τα παιδιά σχολικής ηλικίας με μέτριες ή σοβαρές ψυχικές διαταραχές, καθώς και εκείνα που χρειάζονταν ιδιαίτερη φροντίδα και προσοχή, παρέμεναν στο σπίτι ή μεταφέρονταν σε ιδρύματα φροντίδας όπου τα φρόντιζαν, αλλά δεν τα εκπαίδευαν. Λόγω των διαχωρισμένων σχολικών ρυθμίσεων, η ύπαρξη των ατόμων με αναπηρίες ήταν αόρατη για τους περισσότερους Λιθουανούς. Ο νόμος για την εκπαίδευση της Δημοκρατίας της Λιθουανίας (1991) επικύρωσε το δικαίωμα των παιδιών σχολικής ηλικίας με διάφορες αναπτυξιακές διαταραχές να εκπαιδεύονται σε γενικά σχολεία ή σε ειδικά σχολεία κοντά στους γονείς τους. Το 1998, ο νόμος για την ειδική εκπαίδευση της Δημοκρατίας της Λιθουανίας έθεσε τα νομικά θεμέλια για το μοντέλο της ολοκληρωμένης εκπαίδευσης, με σκοπό τη μετάβαση από ένα αυστηρά διαχωριστικό σύστημα σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα ανοιχτό σε όλους τους μαθητές εξίσου. Στη συνέχεια, οι όροι που αφορούσαν τους μαθητές με διάφορες αναπτυξιακές διαταραχές άλλαξαν σε μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (SEN). Ο στόχος ήταν να συγχωνευθούν η γενική και η ειδική εκπαίδευση σε έναν κοινό εκπαιδευτικό χώρο. Επίσης, πραγματοποιήθηκε μια εντατική μετακίνηση παιδιών σχολικής ηλικίας και νέων από οικογένειες και ιδρύματα φροντίδας σε γενικά σχολεία ή κέντρα ειδικής εκπαίδευσης.

Ο νόμος που τροποποιεί τον νόμο για την εκπαίδευση της Δημοκρατίας της Λιθουανίας (2011) συνένωσε τους δύο προηγούμενους νόμους, τον νόμο για την εκπαίδευση της Δημοκρατίας της Λιθουανίας και τον νόμο για την ειδική εκπαίδευση της Δημοκρατίας της Λιθουανίας. Αποδεικνύουν μια έντονη τάση για την επέκταση της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης των μαθητών με SEN. Μαζί με την Εθνική Στρατηγική για την Εκπαίδευση 2013-2022, στοχεύουν στην προώθηση της πολυμορφίας στα εκπαιδευτικά ιδρύματα, δημιουργώντας ευνοϊκές συνθήκες μάθησης για όλους τους μαθητές, ανάλογα με τις ανάγκες και τις ικανότητές τους. Η νόμιμη ορολογία της Λιθουανίας δεν περιλαμβάνει τον όρο «ενταξιακή εκπαίδευση». Χρησιμοποιούνται οι όροι «ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» (SEN) και «εκπαιδευτική βοήθεια», οι οποίοι καλύπτουν την ειδική, την ειδική παιδαγωγική, την ψυχολογική και την κοινωνική βοήθεια. Υπάρχουν δύο μορφές εκπαίδευσης για μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες σε σχολεία γενικής εκπαίδευσης: η εκπαίδευση σε γενική τάξη που παρέχει την απαραίτητη υποστήριξη στους μαθητές και η εκπαίδευση σε ειδική τάξη, συνήθως για μαθητές με διανοητικές διαταραχές.

Σύμφωνα με τον νόμο που τροποποιεί τον νόμο για την εκπαίδευση της Δημοκρατίας της Λιθουανίας (2011), υπάρχουν πλέον τρεις τρόποι εφαρμογής των προγραμμάτων

σπουδών στις γενικές τάξεις: το γενικό πρόγραμμα σπουδών και δύο επίπεδα προσαρμογής του. Το προσαρμοσμένο πρόγραμμα δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την απόκτηση βασικής, δευτεροβάθμιας ή επαγγελματικής εκπαίδευσης και/ή προσόντων από τον μαθητή. Τα εξατομικευμένα προγράμματα διαμορφώνουν τις σπουδές των μαθητών με ψυχικές διαταραχές, εξατομικεύοντας τα προγράμματα σπουδών της προσχολικής, της πρωτοβάθμιας και της κατώτερης γενικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Οι σπουδές σχεδιάζονται σε συνεργασία με τους μαθητές και τους κηδεμόνες τους. Οι επιτροπές για την ευημερία των παιδιών συντονίζουν τις ρυθμίσεις για την εκπαιδευτική βοήθεια. Οι επιτροπές « » (Επιτροπή για την ευημερία των παιδιών) αποτελούνται από έναν διευθυντή σχολείου, διάφορους ειδικούς, εκπροσώπους των

Στη Λιθουανία, η κατάρτιση των εκπαιδευτικών για την εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς ρυθμίζεται από δύο έγγραφα, τον Κανονισμό για την Κατάρτιση των Παιδαγωγών του 2018 και τον Περιγραφικό Πίνακα των Απαιτήσεων για τα Προσόντα των Εκπαιδευτικών του 2014. Η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών στη Λιθουανία περιλαμβάνει παιδαγωγικές σπουδές, καθώς και γνώσεις και δεξιότητες σε συγκεκριμένα μαθήματα, ώστε να μπορούν να αναγνωρίζουν «τις ιδιαιτερότητες του ψυχοφυσικού επιπέδου ωριμότητας και τις ειδικές ανάγκες των παιδιών και των μαθητών μιας συγκεκριμένης ηλικίας, να αναγνωρίζουν τις δυσκολίες κοινωνικοποίησης, ανάπτυξης και μάθησης των μαθητών και να τους βοηθούν να τις ξεπεράσουν, καθώς και να παρέχουν ψυχολογική και παιδαγωγική βοήθεια». Κάθε εκπαιδευτικός, είτε κατά τη διάρκεια της αρχικής εκπαίδευσης εκπαιδευτικών είτε κατά τη διάρκεια της ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης, πρέπει να ολοκληρώσει ένα πρόγραμμα 60 ωρών σχετικά με την εκπαίδευση και την ψυχολογία των ειδικών αναγκών, το οποίο έχει εγκριθεί από τον Υπουργό Παιδείας, Επιστημών και Αθλητισμού. (προσαρμογή από https://www.zurnalai.vu.lt/acta-paedagogica-vilnensia)

4.3.2. Περιγραφή του/των σχολείου/σχολείων/εταίρου/εταίρων

Η Λιθουανία δεν περιλαμβάνει σχολεία ως εταίρους στο πρόγραμμα. Δύο σχολεία, ένα από το Κάουνας και ένα από την Κλαϊπέντα, εγγράφηκαν κατόπιν άμεσης πρόσκλησης. Η συλλογή δεδομένων πραγματοποιήθηκε μετά από έγκριση της αντίστοιχης σχολικής διοίκησης και η επεξεργασία των δεδομένων πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις των ιδρυμάτων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Το γυμνάσιο «Varpas» του Κάουνας είναι ένα κρατικό ίδρυμα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που ιδρύθηκε το 1981. Πρόκειται για ένα σύγχρονο σχολείο προσανατολισμένο στις σύγχρονες ικανότητες των μαθητών και των εκπαιδευτικών, που επιδιώκει τη βέλτιστη ποιότητα μάθησης. Στο γυμνάσιο φοιτούν μαθητές ηλικίας 14 έως 18 ετών. Το γυμνάσιο είναι προσαρμοσμένο για άτομα με αναπηρία. Επί του παρόντος, στο γυμνάσιο φοιτούν 578 μαθητές και διδάσκουν 58 εκπαιδευτικοί.

Το γυμνάσιο «Varpas» συμμετέχει σε διεθνή προγράμματα από το 1995. Είναι μέλος του δικτύου ELOS (Europe as Learning Environment), πράγμα που σημαίνει ότι στόχος του γυμνασίου είναι η διεθνοποίηση των δραστηριοτήτων του. Έτσι, οργανώνονται τακτικά προγράμματα ανταλλαγής μαθητών με ξένους εταίρους και αντιπροσωπείες από άλλες χώρες επισκέπτονται συχνά το ίδρυμα. Οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν από ένα ευρύ φάσμα ξένων γλωσσών. Επιπλέον, οι καθηγητές εφαρμόζουν τη μέθοδο CLIL (Teaching Content through Language) για περισσότερα από 10 χρόνια.

Από το 2017, όλοι οι μαθητές του γυμνασίου πρέπει να επιλέξουν το θέμα που τους ενδιαφέρει και να αναπτύξουν ένα ετήσιο πρόγραμμα που ονομάζεται «Ατομικό Πρόγραμμα Μαθητή» ή μπορεί να είναι ένα ομαδικό πρόγραμμα. Με αυτόν τον τρόπο, οι μαθητές αποκτούν τις βασικές γνώσεις για το πώς να διεξάγουν έρευνα, πώς να συλλέγουν και να αναλύουν τα δεδομένα που συγκεντρώνουν. Επιπλέον, αναπτύσσουν τις δεξιότητές τους στην ομιλία σε κοινό, παρουσιάζοντας το πρόγραμμα στο κοινό στο τέλος του σχολικού έτους.

Το γυμνάσιο «Varpas» του Κάουνας ανήκει στο δίκτυο των σχολείων της Λιθουανίας που προάγουν την υγεία. Μια τεράστια ποικιλία θεμάτων που σχετίζονται με την υγεία ενσωματώνεται στο σχολικό πρόγραμμα σπουδών. Το γυμνάσιο είναι επίσης μέλος του MEPA (The Ambassador of European Parliament), πράγμα που σημαίνει ότι μια σειρά δραστηριοτήτων που σχετίζονται με το ευρωπαϊκό πλαίσιο ενσωματώνονται τόσο στην επίσημη όσο και στην άτυπη εκπαίδευση.

Γυμνάσιο Klaipėda Vytauto Didžiojo - το πρώτο λιθουανικό γυμνάσιο στην Klaipėda (τρίτη πόλη της Λιθουανίας), ιδρύθηκε το 1922. Σήμερα, το γυμνάσιο έχει περίπου 600 μαθητές και 60 καθηγητές.

Το γυμνάσιο είναι ένα σύγχρονο, ανθρωπιστικό εκπαιδευτικό ίδρυμα που βασίζει τις δραστηριότητές του στις αρχές του ανθρωπισμού, της συνεχούς μάθησης, της παροχής ποιοτικής εκπαίδευσης, της εφαρμογής των τελευταίων τεχνολογιών και ενεργών εκπαιδευτικών μεθόδων, καθώς και της τήρησης των στρατηγικών διατάξεων για την ανάπτυξη της εκπαίδευσης στη Λιθουανία. Το γυμνάσιο, σε συνεργασία με συναφή εκπαιδευτικά ιδρύματα των χωρών της ΕΕ, εστιάζει στις ευρωπαϊκές εκπαιδευτικές διατάξεις και εφαρμόζει την εθνική εκπαιδευτική στρατηγική της χώρας: να αναπτύξει την ελευθερία, τη δημιουργική και κριτική σκέψη της προσωπικότητας, να διαμορφώσει μια ανεξάρτητη, υπεύθυνη και αυτοκινούμενη προσωπικότητα με ένα μέγιστα διαμορφωμένο σύστημα αξιών, ικανή να επιλέξει ένα πανεπιστημιακό πρόγραμμα σπουδών.

Το γυμνάσιο είναι γνωστό για τη διδασκαλία ξένων γλωσσών - αγγλικών, λιθουανικών, λατινικών, ρωσικών, γαλλικών, γερμανικών και σουηδικών. Συνεργάζεται ενεργά με γυμνάσια του εξωτερικού, ενώ οι περισσότερες επαφές διατηρούνται με γυμνάσια της Σουηδίας και της Γαλλίας. Έχουν υλοποιηθεί ή βρίσκονται σε εξέλιξη τα εξής προγράμματα στο γυμνάσιο: MEPA - Σχολεία - Πρεσβευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, επενδυτικό πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρόγραμμα Erasmus + «Κλειδί για την αλλαγή», πρόγραμμα Erasmus «Οι εκπαιδευτικοί συμμετέχουν στην αλλαγή».

Συνεντευξιαζόμενοι:

Στο Γυμνάσιο Varpas συνεντεύχθηκαν:

- Ο ειδικός καθηγητής χημείας, που εργάζεται στο σχολείο για περισσότερα από 20 χρόνια, είναι διευθυντής τάξης, με μακρά εμπειρία σε διαδικασίες διαμεσολάβησης.
- Ο καθηγητής φυσικής αγωγής, νέος αθλητής, που εργάζεται σε αυτό το γυμνάσιο για τέσσερα χρόνια, ο οποίος έχει παιδαγωγική ειδίκευση εκτός από μεταπτυχιακό τίτλο προπονητή.

Στο Γυμνάσιο Vytauto Didžiojo συνεντεύχθηκαν:

- Ο καθηγητής γεωγραφίας που εργάζεται στο σχολείο για περισσότερα από 10 χρόνια, ο οποίος επίσης κατέχει διάφορες διοικητικές και μεσαίες διευθυντικές θέσεις.

Κανένας από τους ερωτηθέντες δεν ανέφερε συγκεκριμένη κατάρτιση σχετικά με το άγχος στο εκπαιδευτικό πλαίσιο και όλοι έχουν εμπειρία στην αντιμετώπιση του άγχους σε μαθητές ηλικίας 15 έως 18 ετών.

4.3.3. Συγκεκριμένα μέτρα - στρατηγικές και προγράμματα

Προγράμματα που σχετίζονται με την συναισθηματική και ψυχική υγεία στη Λιθουανία:

Second Step. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα ανάπτυξης κοινωνικο-συναισθηματικών δεξιοτήτων και πρόληψης της βίας που βοηθά στη μείωση της επιθετικής συμπεριφοράς των παιδιών, τους διδάσκει να εκφράζουν σωστά τα συναισθήματά τους και να επιλύουν συγκρούσεις, καθώς και να κατανοούν τις συνέπειες της συμπεριφοράς τους. Το Second Step είναι ένα πρόγραμμα βασισμένο σε έρευνα για παιδιά δημοτικού σχολείου. Οι ειδικοί του κέντρου, που συντονίζουν την εφαρμογή του προγράμματος «Second Step» στα σχολεία της Λιθουανίας, διδάσκουν στους δασκάλους του δημοτικού σχολείου να εργάζονται με το πρόγραμμα, παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες, οδηγίες κατάρτισης και συμβουλές καθ' όλη τη διάρκεια της εργασίας. Μετά την ολοκλήρωση της κατάρτισης, οι παιδαγωγοί είναι έτοιμοι να βοηθήσουν τα παιδιά να αναγνωρίσουν και να ελέγξουν τα συναισθήματα θυμού, να επιλύσουν αποτελεσματικά προβληματικές καταστάσεις και να εμπλέξουν τους γονείς σε κοινή εργασία.

Το διορθωτικό πρόγραμμα του EQIUP έχει ως στόχο να διδάξει στους εφήβους να σκέφτονται και να ενεργούν υπεύθυνα, να τους παρακινήσει και να τους δώσει τη δυνατότητα να βοηθούν ο ένας τον άλλον. Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων της ομάδας αυτοβοήθειας, μαθαίνουν: Να δημιουργούν και να διατηρούν θετικές κοινωνικές σχέσεις μεταξύ των ανηλίκων και του στενού τους περιβάλλοντος. Να διορθώνουν τα λάθη στη διαχείριση του θυμού/σκέψης. Να αναπτύσσουν κοινωνικές δεξιότητες. Να λαμβάνουν κοινωνικά υπεύθυνες αποφάσεις.

Ο στόχος του διεθνούς προγράμματος *«Zipio's* Friends» είναι να βοηθήσει τα παιδιά ηλικίας 5-7 ετών να αποκτήσουν τις δεξιότητες που χρειάζονται για να ξεπεράσουν κοινωνικές και συναισθηματικές δυσκολίες, με σκοπό τη βελτίωση της συναισθηματικής τους ευημερίας. Το πρόγραμμα *«Φίλοι του Zipio»* διδάσκει στα παιδιά πώς να ξεπεράσουν τις καθημερινές συναισθηματικές δυσκολίες: την απόρριψη, τη μοναξιά, τον εκφοβισμό ή την παρενόχληση και τις δύσκολες αλλαγές. Βοηθά να κατανοήσουν και ενθαρρύνει να μιλήσουν για τα συναισθήματά τους, να βρουν τρόπους να τα αντιμετωπίσουν. Διδάσκει στα παιδιά την ενσυναίσθηση, πώς να βρουν φίλους, πώς να ζητήσουν και να δεχτούν υποστήριξη και πώς να βοηθήσουν τους άλλους. Βοηθά όχι μόνο να αποφύγουν να γίνουν θύματα εκφοβισμού, αλλά και να αποφύγουν να γίνουν οι ίδιοι θύτες.

Το διεθνές πρόγραμμα «Apple Friends» είναι η πολυαναμενόμενη συνέχεια του προγράμματος *«Zipio* Friends» για μεγαλύτερα παιδιά, δηλαδή 8-10 ετών. Τα δύο προγράμματα συγχωνεύονται τώρα σε ένα συνεχές πρόγραμμα για την πρόληψη συναισθηματικών και συμπεριφορικών προβλημάτων σε παιδιά δύο ετών, το πρώτο μέρος του οποίου είναι το πρόγραμμα *«Zippy* Friends» και το δεύτερο μέρος είναι το πρόγραμμα *«Apple* Friends».

Το πρόγραμμα του Lions Club «*Paauglystės* kryžkelės» (*Διασταυρώσεις της εφηβείας*) είναι ένα πρόγραμμα βασισμένο σε αποδεικτικά στοιχεία που βοηθά τους εκπαιδευτικούς να δημιουργήσουν ασφαλή μαθησιακά περιβάλλοντα και να αναπτύξουν δεξιότητες ζωής που βοηθούν τους μαθητές να περάσουν την εφηβεία τους. Οι ολοκληρωμένες διδασκαλίες και τα υποστηρικτικά υλικά του προγράμματος φέρνουν σε επαφή το προσωπικό του σχολείου, την οικογένεια, την κοινότητα και τους νέους. Το πρόγραμμα αυτό ενσωματώνει την κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη, την ανάπτυξη του χαρακτήρα, την πρόληψη της κατάχρησης ουσιών και *του εκφοβισμού*, καθώς και τη μάθηση μέσω της υπηρεσίας στο Γενικό Πρόγραμμα Σπουδών, με σκοπό την προώθηση της κατάλληλης ανάπτυξης των εφήβων.

Ο αριθμός των συμμετεχόντων σε αυτά τα προγράμματα παρουσιάζεται στον πίνακα. Δυστυχώς, τα κύρια προγράμματα απευθύνονται σε νεότερους μαθητές και χρησιμοποιήθηκαν πριν από πολύ καιρό (8-14 ετών).

Όνομα	Συμμετέχοντα σχολεία	Αριθμός εκπαιδευτικών	Αριθμός εκπαιδευτικού προσωπικού	Συμμετέχοντες μαθητές
Δεύτερο στάδιο	248	1.534	76	31.763
EQUIP	6	28	10	345
Διασταυρώσεις Paauglystės	325	6.115	725	65.309
Φίλοι της Apple	156	622	62	7.154
Φίλοι Zipio	668	2.032	214	21.043

Με βάση την άποψη του ερωτώμενου, το άγχος αποτελεί πιθανό πρόβλημα. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται αύξηση του άγχους των μαθητών, με αρκετούς μαθητές να βιώνουν άγχος, συμπεριλαμβανομένων σοβαρών περιπτώσεων που λαμβάνουν εξωτερική υποστήριξη. Το πρόβλημα είναι ότι ένας σχολικός ψυχολόγος δεν αποτελεί πάντα λύση στο πρόβλημα του άγχους.

Οι καταστάσεις που προκύπτουν ή σχετίζονται με το άγχος είναι: Αυξημένα επίπεδα άγχους και στρες στην τάξη, ατομικές σωματικές ιδιότητες, επιθετικότητα, απουσία πειθαρχίας στην τάξη ή στο μάθημα αθλητισμού.

Η υποστήριξη από τη διοίκηση του σχολείου μπορεί να προσφέρει πρόσβαση σε ψυχολογικές υπηρεσίες εντός του σχολείου, αλλά οι συνυφασμένοι ανέφεραν ότι οι εσωτερικοί ψυχολόγοι δεν είναι καλή λύση, επειδή μερικές φορές η γνώση ότι ένας μαθητής επισκέφθηκε αυτό το άτομο μπορεί να οδηγήσει σε εκφοβισμό. Ορισμένα

προγράμματα από τον πίνακα μπορούν ενδεχομένως να χρησιμεύσουν ως υποστήριξη. Συγκεκριμένες στρατηγικές και έργα σχετικά με την ευημερία και τον έλεγχο του άγχους μπορούν να περιλαμβάνουν υποστήριξη στη μελέτη, προώθηση τακτικής σωματικής δραστηριότητας, προώθηση του σχολικού ψυχολόγου και του κοινωνικού λειτουργού, νέα εθνικά και διεθνή έργα.

Όλοι οι συντελεστές αναμένουν την ανάγκη για πιο προληπτικά μέτρα για την πρόληψη της κλιμάκωσης του άγχους. Τα εκπαιδευτικά έργα για εκπαιδευτικούς, με στόχο την αύξηση της ευαισθητοποίησης και την αντιμετώπιση πρακτικών στρατηγικών, είναι περισσότερο από ευπρόσδεκτα.

4.4. ΠΟΛΩΝΙΑ

4.4.1. Εθνικό θεσμικό πλαίσιο

Το Πολωνικό Εθνικό Πλαίσιο είναι ένα σύστημα αναφοράς για τα προσόντα που απονέμονται στην Πολωνία. Το πλαίσιο περιλαμβάνει 8 επίπεδα. Κάθε επίπεδο περιγράφεται με βάση τα γενικά χαρακτηριστικά του εύρους και της πολυπλοκότητας των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των κοινωνικών ικανοτήτων που απαιτούνται από τα άτομα με προσόντα σε ένα δεδομένο επίπεδο. Περιλαμβάνει χαρακτηριστικά που είναι τυπικά των προσόντων που απονέμονται στη γενική εκπαίδευση, την επαγγελματική εκπαίδευση και την τριτοβάθμια εκπαίδευση.
Στην Πολωνία, διακρίνονται οι πλήρεις και οι μερικές πιστοποιήσεις.

Πλήρεις προσόντες:

1. επίπεδο I του Πολωνικού Πλαισίου Προσόντων επιβεβαιώνεται από:
   - πιστοποιητικό ολοκλήρωσης εξαετούς πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης,
   - πιστοποιητικό ολοκλήρωσης πρώτου βαθμού μουσικής σχολής,
   - πιστοποιητικό ολοκλήρωσης εξαετούς γενικής μουσικής σχολής πρώτου βαθμού.
2. επίπεδο II του Πολωνικού Πλαισίου Προσόντων επιβεβαιώνεται από:
   - πιστοποιητικό ολοκλήρωσης οκταετούς πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.
3. επίπεδο III του Πολωνικού Πλαισίου Προσόντων επιβεβαιώνεται από:
   - δίπλωμα που επιβεβαιώνει επαγγελματικές προσόντες:

   - μετά την ολοκλήρωση της βασικής επαγγελματικής εκπαίδευσης ή μετά την εκπλήρωση των προϋποθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3 σημείο 2 στοιχείο α του νόμου της 7ης Σεπτεμβρίου 1991 για το εκπαιδευτικό σύστημα,
   - μετά την ολοκλήρωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης πρώτου βαθμού ή μετά την εκπλήρωση των προϋποθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3 σημείο 2 στοιχείο α β του νόμου της 7ης Σεπτεμβρίου 1991 για το εκπαιδευτικό σύστημα,
   - και μετά την επιτυχία σε εξετάσεις που πιστοποιούν τα προσόντα σε ένα συγκεκριμένο επάγγελμα,
   - και μετά την επιτυχία σε εξετάσεις που επιβεβαιώνουν τα προσόντα σε ένα συγκεκριμένο επάγγελμα,
   - επαγγελματικό δίπλωμα μετά την ολοκλήρωση σχολής πρώτου βαθμού ή μετά την εκπλήρωση των προϋποθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3 στοιχείο 2 στοιχείο β του νόμου της 7ης Σεπτεμβρίου 1991 για το εκπαιδευτικό σύστημα και μετά την επιτυχία σε εξετάσεις που επιβεβαιώνουν τις προσόντες σε ένα συγκεκριμένο επάγγελμα,
   - πιστοποιητικό τεχνίτη που εκδίδεται μετά την ολοκλήρωση της βασικής επαγγελματικής εκπαίδευσης ή της εκπαίδευσης πρώτου βαθμού, μετά την επιτυχία στις εξετάσεις τεχνίτη σε επαγγέλματα που περιλαμβάνονται στην ταξινόμηση των επαγγελμάτων της επαγγελματικής εκπαίδευσης, με βάση τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο βασικό πρόγραμμα σπουδών της επαγγελματικής εκπαίδευσης

- πιστοποιητικό τεχνίτη που εκδίδεται μετά την ολοκλήρωση της φοίτησης σε επαγγελματική σχολή πρώτου βαθμού, μετά την επιτυχία στις εξετάσεις τεχνίτη σε επαγγέλματα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3β του νόμου της 22ας Μαρτίου 1989 για τα χειροτεχνήματα

4. επίπεδο IV του Πολωνικού Πλαισίου Προσόντων, επιβεβαιώνεται από:
   - δίπλωμα που πιστοποιεί επαγγελματικά προσόντα:

   - μετά την αποφοίτηση από τεχνική σχολή ή σχολή μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή μετά την εκπλήρωση των προϋποθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3 σημείο 2 στοιχείο δ του νόμου της 7ης Σεπτεμβρίου 1991 για το εκπαιδευτικό σύστημα, ή
   - μετά την αποφοίτηση από επαγγελματική σχολή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή μετά την εκπλήρωση των προϋποθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3 σημείο 2 στοιχείο γ του νόμου της 7ης Σεπτεμβρίου 1991 για το εκπαιδευτικό σύστημα
   - και μετά την επιτυχία σε εξετάσεις που πιστοποιούν τα προσόντα σε ένα συγκεκριμένο επάγγελμα, απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
5. επίπεδο V του Πολωνικού Πλαισίου Προσόντων, αυτό επιβεβαιώνεται από:
   - δίπλωμα ολοκλήρωσης σπουδών σε σχολή εκπαιδευτικών,
   - δίπλωμα ολοκλήρωσης σπουδών σε σχολή εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών,
   - δίπλωμα ολοκλήρωσης σχολής κοινωνικών λειτουργών
   - πιστοποιητικό πιστοποιημένου ειδικού
   - πιστοποιητικό πιστοποιημένου ειδικού τεχνολόγου
   - πιστοποιητικό ολοκλήρωσης σχολής καλών τεχνών που επιβεβαιώνει την απόκτηση επαγγελματικού τίτλου
   - επαγγελματικό δίπλωμα μετά την ολοκλήρωση της μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή μετά την εκπλήρωση των προϋποθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3 σημείο 2 στοιχείο δ του νόμου για το εκπαιδευτικό σύστημα, και μετά την επιτυχία σε επαγγελματικές εξετάσεις σε συγκεκριμένο επάγγελμα που διδάσκεται αποκλειστικά σε μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση.
6. επίπεδο VI του Πολωνικού Πλαισίου Προσόντων επιβεβαιώνεται από:
   - δίπλωμα πρώτου κύκλου.
7. επίπεδο VII του Πολωνικού Πλαισίου Προσόντων επιβεβαιώνεται από:
   δίπλωμα δεύτερου κύκλου και ενιαίο δίπλωμα μεταπτυχιακού τίτλου.
8. επίπεδο VIII του Πολωνικού Πλαισίου Προσόντων επιβεβαιώνεται από:
   - δίπλωμα διδακτορικού.

   Το επίπεδο των διαφορών στο πλαίσιο:

   8.1. Επίπεδο I
   πολύ απλές εργασίες, σύμφωνα με λεπτομερείς οδηγίες, υπό άμεση εποπτεία
   8.2. Επίπεδο II
   απλές εργασίες, σύμφωνα με γενικές οδηγίες, υπό καθοδήγηση
   8.3. Επίπεδο III
   όχι πολύ απλές εργασίες, σύμφωνα με γενικές οδηγίες, εν μέρει ανεξάρτητα
   8.4. Επίπεδο IV

όχι πολύ σύνθετες εργασίες, εν μέρει χωρίς οδηγίες, ανεξάρτητα

8.5. Επίπεδο V

καθήκοντα χωρίς οδηγίες, ηγεσία μικρής ομάδας, αξιολόγηση των ενεργειών των ομάδων

8.6. Επίπεδο VI

καινοτόμος εκτέλεση εργασιών, ανεξάρτητη λήψη αποφάσεων

8.7. Επίπεδο VII

δημιουργία και ανάπτυξη μοντέλων σωστής συμπεριφοράς στο εργασιακό και κοινωνικό περιβάλλον, ηγεσία μιας ομάδας και ανάληψη ευθύνης για αυτήν

8.8. Επίπεδο VIII

επίλυση ερευνητικών προβλημάτων, συμμετοχή στην ανταλλαγή εμπειριών και ιδεών, επίσης σε διεθνές περιβάλλον

4.4.2. Περιγραφή του σχολείου/των σχολείων/του εταίρου/των εταίρων

Τα έτη 1949-50 οι αρχές της πόλης Wieruszów κατέβαλαν προσπάθειες για την ίδρυση ενός Αναπτυξιακού Αυτοδιοικητικού Σχολείου Λυκείου, αλλά μετά από λίγους μήνες η Επιτροπή Εκπαίδευσης της Περιφέρειας Łódź ανακάλεσε την άδεια λόγω έλλειψης πόρων και καταρτισμένων εκπαιδευτικών. Τα έτη 1954-55 ιδρύθηκε η όγδοη τάξη του Αναπτυξιακού Λυκείου. Ταυτόχρονα, η πόλη αναβαθμίστηκε σε νομό, γεγονός που συνέβαλε στη διατήρηση του νέου σχολείου. Ο αριθμός των τάξεων αυξήθηκε και σύντομα ένα 7ετές δημοτικό σχολείο και ένα 4ετές γυμνάσιο στεγάστηκαν σε ένα κτίριο, δημιουργώντας ένα 11ετές δημοτικό και γυμνάσιο. Η διδασκαλία πραγματοποιούνταν σε δύο βάρδιες. Οι πρώτες εξετάσεις αποφοίτησης από το γυμνάσιο διεξήχθησαν το 1958 και 20 απόφοιτοι έλαβαν τα απολυτήρια γυμνασίου.

Το 1960 άνοιξε ένα νέο κτίριο για το δημοτικό σχολείο. Η διάδοση της εκπαίδευσης έγινε πιο ρεαλιστική όταν δημιουργήθηκαν επιπλέον παράλληλες τάξεις. Το 1962 χτίστηκε το Γενικό Γυμνάσιο Νικόλαος Κοπέρνικος. Τα δύο σχολεία άρχισαν να λειτουργούν ξεχωριστά.

Την 1η Σεπτεμβρίου 1982 ιδρύθηκε το Σύμπλεγμα Σχολείων Γενικής Εκπαίδευσης, που αποτελείται από το Δημοτικό Σχολείο No. 2 και το Γυμνάσιο. Η κατασκευή ενός νέου σχολείου στην πόλη, που προοριζόταν τελικά να λειτουργήσει ως γυμνάσιο, επέτρεψε την εκ νέου διαχωρισμό του δημοτικού και του γυμνασίου. Από την 1η Σεπτεμβρίου 1999, το σχολείο λειτουργεί ως Γενικό Γυμνάσιο Νικόλαος Κοπέρνικος. Από την 1η Ιανουαρίου 2008, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Wieruszów, ιδρύθηκε το Συγκρότημα Γενικών Σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, το οποίο περιλαμβάνει το Γενικό Γυμνάσιο Νικόλαος Κοπέρνικος και το Συμπληρωματικό Λύκειο για Ενήλικες.

Σήμερα το σχολείο απασχολεί 29 εκπαιδευτικούς και 3,5 άτομα διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό.

Εμπειρία με το άγχος στους μαθητές

Οι εκπαιδευτικοί παρατηρούν ότι ορισμένοι μαθητές βιώνουν στιγμές άγχους στο σχολείο. Παράγοντες που προκαλούν άγχος κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας περιλαμβάνουν τον έλεγχο των γνώσεων και την αξιολόγηση, δηλαδή τις ερωτήσεις των εκπαιδευτικών ή τις εξετάσεις. Σημαντικές είναι επίσης οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών, η ατμόσφαιρα ανταγωνισμού και η έλλειψη φιλικών σχέσεων ή ακόμη και η έλλειψη αποδοχής από τους συμμαθητές.

Επιπλέον, το άγχος συχνά προέρχεται από οικογενειακά προβλήματα, βία από τους συμμαθητές ή ανεπιτυχή κοινωνική ένταξη. Οι συνέπειες αυτών των παραγόντων παρατηρούνται στην χαμηλή αυτοεκτίμηση, τον φόβο της αποτυχίας και την έλλειψη προθυμίας να εμπιστευτούν τους άλλους.

4.4.3. Συγκεκριμένα μέτρα - στρατηγικές και προγράμματα

Εκπαίδευση σχετικά με το άγχος

Στο σχολείο μας, οι εκπαιδευτικοί δεν έχουν παρακολουθήσει υποχρεωτικά μαθήματα σχετικά με το άγχος και τα ζητήματα ψυχικής υγείας των εφήβων. Ωστόσο, το σχολείο μας παρέχει πρόσβαση σε ορισμένα διαδικτυακά εκπαιδευτικά προγράμματα που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της ψυχικής υγείας των νέων. Οι εκπαιδευτικοί που ενδιαφέρονται για το θέμα μπορούν να συμμετάσχουν, αλλά έχουν επίσης την

υποστήριξη των σχολικών συμβούλων, οι οποίοι είναι καλύτερα καταρτισμένοι σε αυτό το θέμα, ειδικά όσον αφορά το άγχος και την κατάθλιψη.

Δομή υποστήριξης

Το πρώτο βήμα για την αντιμετώπιση του άγχους των μαθητών είναι η συζήτηση με τους ίδιους τους μαθητές. Ο δάσκαλος της τάξης ενημερώνει επίσης τους γονείς για το πρόβλημα και αυτοί προσπαθούν να βοηθήσουν. Εάν η περίπτωση είναι πιο περίπλοκη, υπάρχει ο σχολικός ψυχολόγος ή ένας παιδαγωγός που βρίσκονται στο σχολείο κατά τη διάρκεια των μαθημάτων και είναι πρόθυμοι να βοηθήσουν. Στην πόλη μας υπάρχει επίσης ένα κέντρο ψυχολογικής και παιδαγωγικής συμβουλευτικής. Η υπηρεσία είναι δωρεάν, αν και η βοήθεια δεν παρέχεται αμέσως. Οι πελάτες πρέπει να κλείνουν ραντεβού. Το ίδιο το σχολείο παρέχει ευκαιρίες για τη διατήρηση της ψυχικής υγείας σε καλή κατάσταση μέσω της φυσικής άσκησης. Υπάρχουν μαθήματα φυσικής αγωγής για όλους τους μαθητές, πρόσβαση στο γυμναστήριο και στο γήπεδο τένις. Οι γυμναστές εξασφαλίζουν ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων για την προώθηση της σωματικής ευεξίας.

Υφιστάμενα πρωτόκολλα

Δεν υπάρχουν λεπτομερείς διαδικασίες για να βοηθηθούν οι μαθητές να αντιμετωπίσουν το άγχος στο σχολείο. Ωστόσο, οι τύποι βοήθειας και οι αρχές για την παροχή της σε μαθητές, γονείς και καθηγητές καθορίζονται με βάση το καταστατικό του σχολείου. Οι βασικές μορφές βοήθειας περιλαμβάνουν ψυχολογική και παιδαγωγική βοήθεια, η οποία παρέχεται από την ομάδα ψυχολογικής και παιδαγωγικής βοήθειας, η οποία περιλαμβάνει έναν σχολικό παιδαγωγό, έναν παιδαγωγό ειδικής αγωγής και έναν ψυχολόγο.

Συμπεριφορά αναζήτησης βοήθειας

Το πρώτο πρόσωπο στο οποίο οι μαθητές συνήθως απευθύνονται για βοήθεια είναι ο δάσκαλος της τάξης τους ή οποιοσδήποτε άλλος δάσκαλος που εμπιστεύονται. Οι δάσκαλοι είναι διαθέσιμοι για συμβουλευτική κατά τη διάρκεια των ειδικών ωρών γραφείου - είναι μία υποχρεωτική ώρα για κάθε δάσκαλο. Εάν οι μαθητές χρειάζονται πιο επαγγελματική βοήθεια, μπορούν να απευθυνθούν σε ειδικούς του σχολείου. Οι βασικές μορφές βοήθειας περιλαμβάνουν ψυχολογική και παιδαγωγική βοήθεια, η οποία παρέχεται από την ομάδα ψυχολογικής και παιδαγωγικής βοήθειας, η οποία περιλαμβάνει έναν σχολικό παιδαγωγό, έναν δάσκαλο ειδικής αγωγής και έναν ψυχολόγο. Τα κύρια καθήκοντά τους περιλαμβάνουν:

- - τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων με στόχο την πρόληψη των εξαρτήσεων, της βίας και των επικίνδυνων συμπεριφορών μεταξύ των μαθητών,
- - την αξιολόγηση των αναγκών και των ικανοτήτων των μαθητών στο συναισθηματικό, γνωστικό και κοινωνικό πλαίσιο,
- - τη διεξαγωγή ατομικών συνομιλιών με τους μαθητές για να τους βοηθήσουν να αντιμετωπίσουν συναισθηματικές δυσκολίες, όπως άγχος, ανησυχία ή συγκρούσεις με τους συμμαθητές
- - παροχή βοήθειας σε καταστάσεις κρίσης (π.χ. απώλεια αγαπημένου προσώπου, τραυματικές καταστάσεις),
- - τη διεξαγωγή ομαδικών μαθημάτων στον τομέα της αντιμετώπισης δυσκολιών (π.χ. αντιμετώπιση του άγχους, των συναισθημάτων και του άγχους).

Επιπλέον, σύμφωνα με τον νόμο της 13ης Μαΐου 2016 για την καταπολέμηση της απειλής των σεξουαλικών εγκλημάτων και την προστασία των ανηλίκων, το σχολείο έχει εφαρμόσει τα πρότυπα για την προστασία των ανηλίκων από την κακοποίηση από τις 15 Φεβρουαρίου 2024. Αυτά ορίζουν τις διαδικασίες αντίδρασης σε περίπτωση υποψίας κακοποίησης μαθητή. Στην αρχή και στο τέλος του σχολικού έτους, μια ομάδα εκπαιδευτικών και ένας ψυχολόγος διεξάγουν έρευνα σχετικά με την ευημερία των μαθητών, τις εκπαιδευτικές τους ανάγκες και τα εμπόδια στη μάθηση.

Συγκεκριμένα μέτρα

Για την πρόληψη πιθανών προβλημάτων, η ομάδα υποστήριξης που αποτελείται από δύο παιδαγωγούς και έναν ψυχολόγο διοργανώνει εργαστήρια για τους μαθητές σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των μαθησιακών δυσκολιών, τον τρόπο οργάνωσης της μάθησης, τη διαχείριση του χρόνου, προτείνει στρατηγικές μάθησης και τρόπους αντιμετώπισης αγχωτικών καταστάσεων.
Διοργανώνουν επίσης διαλέξεις για τους γονείς σε συναντήσεις δασκάλων-γονέων, προκειμένου να τους ευαισθητοποιήσουν σχετικά με τα προβλήματα των εφήβων και να προτείνουν κάποιες λύσεις.

Αναπάντητες ανάγκες

Το σχολείο μας καταβάλλει προσπάθειες για να βοηθήσει τους μαθητές να αντιμετωπίσουν τα προβλήματά τους. Λόγω της αυξανόμενης ανάγκης να παρέχεται περισσότερη ψυχολογική υποστήριξη στα παιδιά και τους νέους, το σχολείο συμμετέχει σε εξωτερικά προγράμματα υποστήριξης των νέων, ενώ η παιδαγωγική και ψυχολογική ομάδα και οι εκπαιδευτικοί βελτιώνουν συνεχώς τις δεξιότητές τους στον τομέα της αποτελεσματικότερης υποστήριξης των νέων. Αναζητούμε διαφορετικές ιδέες και λύσεις για να βοηθήσουμε όσους χρειάζονται ψυχολογική υποστήριξη. Χάρη στον μικρό αριθμό μαθητών και στους σαφείς κανόνες λειτουργίας του σχολικού περιβάλλοντος, δημιουργούμε μια ατμόσφαιρα βασισμένη στον σεβασμό, την ανοιχτότητα και την ευγένεια, η οποία με τη σειρά της μετατρέπεται σε καλύτερα ακαδημαϊκά αποτελέσματα για τους μαθητές, καλύτερη λειτουργία και μειωμένο κίνδυνο ψυχικών διαταραχών, συμπεριλαμβανομένου του άγχους και της νεύρωσης. Οι σαφείς κανόνες για τη λειτουργία του σχολείου σίγουρα θα βοηθήσουν στην αντιμετώπιση του προβλήματος - όταν ένας μαθητής γνωρίζει τις συνέπειες της θετικής και αρνητικής συμπεριφοράς του, τότε έχει τον έλεγχο των αποφάσεών του και των συνεπειών τους, γεγονός που μειώνει το επίπεδο άγχους που αισθάνεται. Η υποστήριξη και η ευγένεια των εκπαιδευτικών και των συμμαθητών θα δημιουργήσουν την πεποίθηση ότι κανένας από τους μαθητές δεν θα μείνει μόνος σε δύσκολες καταστάσεις. Εκπαίδευση στη ρύθμιση των συναισθημάτων - η ανάπτυξη των δεξιοτήτων των μαθητών στην αναγνώριση, την ονομασία, τον έλεγχο και την έκφραση των συναισθημάτων τους επιτρέπει να αντιμετωπίζουν πολύ καλύτερα το άγχος. Ενθάρρυνση των προκλήσεων - Ένας από τους πιο σημαντικούς τρόπους αντιμετώπισης του άγχους είναι η είσοδος σε αγχωτικές καταστάσεις και η αντιμετώπισή τους. Σε μια φιλική ατμόσφαιρα, είναι πολύ πιο εύκολο για τους μαθητές να καταβάλουν αυτή την προσπάθεια.

4.5. ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

4.5.1. Εθνικό θεσμικό πλαίσιο

Το Decreto-Lei nº 54/2018, που εκδόθηκε στις 6 Ιουλίου 2018, υπογραμμίζει τη δέσμευση της πορτογαλικής κυβέρνησης για τη δημιουργία ενός εκπαιδευτικού συστήματος χωρίς αποκλεισμούς. Το διάταγμα αυτό ευθυγραμμίζεται με την προτεραιότητα για τη δημιουργία σχολείων χωρίς αποκλεισμούς, όπου όλοι οι μαθητές, ανεξάρτητα από τις προσωπικές και κοινωνικές τους συνθήκες, μπορούν να επιτύχουν ένα επίπεδο εκπαίδευσης που προάγει την πλήρη κοινωνική τους ένταξη. Το διάταγμα υποστηρίζει το δικαίωμα στην εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς, ανταποκρινόμενο στο δυναμικό, τις προσδοκίες και τις ανάγκες των μαθητών στο πλαίσιο ενός κοινού εκπαιδευτικού προγράμματος.

Το διάταγμα επιβάλλει τη δημιουργία πολυεπιστημονικών ομάδων σε κάθε σχολείο. Οι ομάδες αυτές είναι υπεύθυνες για τον προσδιορισμό των μέτρων στήριξης, την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητάς τους και τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών, των γονέων και των μαθητών στη διαδικασία. Οι ομάδες αυτές πρέπει να λειτουργούν ολιστικά, λαμβάνοντας υπόψη ακαδημαϊκούς, συμπεριφορικούς, κοινωνικούς, συναισθηματικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες κατά την αξιολόγηση των αναγκών των μαθητών. Επίσης, ενισχύεται ο ρόλος των γονέων ή των κηδεμόνων, παρέχοντάς τους συγκεκριμένα δικαιώματα και καθήκοντα για να συμμετέχουν ενεργά στην εκπαίδευση των παιδιών τους. Τα σχολεία ενθαρρύνονται να αναπτύξουν συνεργασίες με τοπικούς φορείς, αξιοποιώντας τους πόρους της κοινότητας για να υποστηρίξουν την εκπαιδευτική ένταξη. Αυτές οι συνεργασίες στοχεύουν στην εφαρμογή μέτρων υποστήριξης, ατομικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων και σχεδίων μετάβασης για τη ζωή μετά το σχολείο.

Το Decreto-Lei nº 54/2018 παρέχει κατευθυντήριες γραμμές για διάφορα μέτρα υποστήριξης της μάθησης και της ένταξης, τα οποία κατηγοριοποιούνται σε τρία κύρια επίπεδα: καθολικές, επιλεκτικές και πρόσθετες παρεμβάσεις. Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στην κάλυψη των διαφορετικών αναγκών των μαθητών, εξασφαλίζοντας ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση και προωθώντας την πλήρη συμμετοχή και επιτυχία τους στο σχολικό περιβάλλον:

Καθολικά μέτρα

Τα καθολικά μέτρα έχουν σχεδιαστεί για να ωφελούν όλους τους μαθητές, προωθώντας ένα περιβάλλον ένταξης που ανταποκρίνεται στις γενικές ανάγκες του συνόλου του μαθητικού πληθυσμού. Τα μέτρα αυτά είναι προληπτικά και προληπτικά, με στόχο την προώθηση της συμμετοχής και της επιτυχίας στη μάθηση. Τα βασικά καθολικά μέτρα περιλαμβάνουν:

- Διαφοροποιημένη διδασκαλία: Οι εκπαιδευτικοί προσαρμόζουν τις μεθόδους και τις στρατηγικές διδασκαλίας τους ώστε να ανταποκρίνονται στους διαφορετικούς τρόπους μάθησης, τις ικανότητες και τα ενδιαφέροντα όλων των μαθητών.
- Προσαρμογές του προγράμματος σπουδών: Γίνονται προσαρμογές στον τρόπο παρουσίασης και αξιολόγησης των πληροφοριών, χωρίς να αλλάζει το βασικό περιεχόμενο ή οι προσδοκίες. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την παροχή οπτικών βοηθημάτων, απλοποιημένων

κειμένων ή εναλλακτικών μεθόδων αξιολόγησης για την κάλυψη διαφορετικών μαθησιακών αναγκών.

- Δραστηριότητες εμπλουτισμού: Παρέχονται ευκαιρίες για εκτεταμένη μάθηση και συμμετοχή πέραν του τυπικού προγράμματος σπουδών, συμπεριλαμβανομένων εξωσχολικών δραστηριοτήτων, ειδικών έργων ή προχωρημένων μαθημάτων που προκαλούν και διεγείρουν την πνευματική ανάπτυξη των μαθητών.
- Προώθηση της προκοινωνικής συμπεριφοράς: Τα σχολεία εφαρμόζουν προγράμματα και δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τις θετικές κοινωνικές αλληλεπιδράσεις και σχέσεις μεταξύ των μαθητών. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει καθοδήγηση από συμμαθητές, εκπαίδευση σε κοινωνικές δεξιότητες και πρωτοβουλίες για την προώθηση μιας υποστηρικτικής και σεβαστής σχολικής κουλ
- Παρεμβάσεις σε μικρές ομάδες: Για τους μαθητές που ενδέχεται να χρειάζονται πρόσθετη υποστήριξη σε συγκεκριμένους τομείς, υλοποιούνται παρεμβάσεις σε μικρές ομάδες. Αυτές οι ομάδες επικεντρώνονται σε στοχευμένες δεξιότητες, όπως η κατανόηση κειμένου ή η επίλυση μαθηματικών προβλημάτων, παρέχοντας πιο εξατομικευμένη διδασκαλία.

Επιλεκτικά μέτρα

Τα επιλεκτικά μέτρα είναι στοχευμένες παρεμβάσεις για μαθητές που παρουσιάζουν υψηλότερο κίνδυνο ακαδημαϊκής αποτυχίας ή που έχουν συγκεκριμένες εκπαιδευτικές ανάγκες που δεν καλύπτονται πλήρως από τα γενικά μέτρα. Αυτά τα μέτρα απαιτούν μια πιο εξατομικευμένη προσέγγιση και συχνά περιλαμβάνουν πρόσθετους πόρους. Τα βασικά επιλεκτικά μέτρα περιλαμβάνουν:

- Διαφοροποιημένα προγράμματα σπουδών: Δημιουργούνται εξατομικευμένα εκπαιδευτικά προγράμματα που προσαρμόζονται στις ατομικές ανάγκες και τους στόχους των μαθητών.
- Μη σημαντικές προσαρμογές του προγράμματος σπουδών: Γίνονται προσαρμογές στο περιεχόμενο και τους στόχους του προγράμματος σπουδών χωρίς να αλλάζουν σημαντικά τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (αλλαγές στην ακολουθία παράδοσης του περιεχομένου ή προτεραιοποίηση συγκεκριμένων μαθησιακών στόχων).
- Ψυχοπαιδαγωγική υποστήριξη: Παρέχονται εξειδικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης, όπως συμβουλευτική, θεραπεία ή ακαδημαϊκή καθοδήγηση, για την κάλυψη των ψυχολογικών και εκπαιδευτικών αναγκών των μαθητών.
- Προετοιμασία και ενίσχυση της μάθησης: Διατίθενται επιπλέον χρόνος και πόροι για τη διδασκαλία, προκειμένου να βοηθηθούν οι μαθητές να κατακτήσουν βασικές έννοιες και δεξιότητες.
- Υποστήριξη με ιδιαίτερα μαθήματα: Προσφέρονται ατομικά ή ομαδικά ιδιαίτερα μαθήματα για την παροχή εξατομικευμένης βοήθειας και καθοδήγησης.

Πρόσθετα μέτρα

Τα πρόσθετα μέτρα είναι εντατικές και εξατομικευμένες παρεμβάσεις για μαθητές με σημαντικές και επίμονες μαθησιακές ανάγκες. Αυτά τα μέτρα απαιτούν συχνά εξειδικευμένους πόρους και εφαρμόζονται όταν τα γενικά και επιλεκτικά μέτρα είναι ανεπαρκή:

- Μάθηση συγκεκριμένων μαθημάτων: Οι μαθητές μπορούν να παρακολουθήσουν μαθήματα συγκεκριμένων μαθημάτων ή ενοτήτων, εστιάζοντας εντατικά σε τομείς όπου χρειάζονται τη μεγαλύτερη υποστήριξη.
- Σημαντικές προσαρμογές του προγράμματος σπουδών: Γίνονται ουσιαστικές τροποποιήσεις στο πρόγραμμα σπουδών για να καλύψουν τις μοναδικές μαθησιακές ανάγκες των μαθητών.
- Ατομικά σχέδια μετάβασης: Για τους μαθητές που προετοιμάζονται να μεταβούν από το ένα εκπαιδευτικό στάδιο στο άλλο (π.χ. από το δημοτικό στο γυμνάσιο ή από το σχολείο στην εργασία), αναπτύσσονται εξατομικευμένα σχέδια. Αυτά τα σχέδια περιγράφουν τα απαραίτητα βήματα και τις υπηρεσίες υποστήριξης για να εξασφαλιστεί μια ομαλή και επιτυχημένη μετάβαση.
- Δομημένες μεθοδολογίες διδασκαλίας: Χρησιμοποιούνται συγκεκριμένες στρατηγικές διδασκαλίας, όπως η προσέγγιση TEACCH για μαθητές με αυτισμό, προκειμένου να παρέχεται ένα συνεπές και υποστηρικτικό μαθησιακό περιβάλλον.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων προσωπικής και κοινωνικής αυτονομίας: Τα προγράμματα και οι δραστηριότητες έχουν σχεδιαστεί για να ενισχύσουν την ανεξαρτησία και τις κοινωνικές ικανότητες των μαθητών. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει επαγγελματική κατάρτιση, εκπαίδευση σε δεξιότητες ζωής και ευκαιρίες για κοινωνική αλληλεπίδραση και συμμετοχή στην κοινότητα.

Το άγχος των μαθητών είναι ένα σημαντικό πρόβλημα που μπορεί να επηρεάσει την ακαδημαϊκή απόδοση, τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις και την ευημερία τους. Αναγνωρίζοντας τις ποικίλες εκδηλώσεις του άγχους — από το γενικό στρες και το κοινωνικό άγχος έως τις σοβαρές διαταραχές άγχους — το Decreto-Lei nº 54/2018 παρέχει ένα πλαίσιο για την περιεκτική εκπαίδευση που ανταποκρίνεται στις ανάγκες όλων των μαθητών. Το διάταγμα αυτό υπογραμμίζει τη σημασία της δημιουργίας ενός εκπαιδευτικού περιβάλλοντος που δεν είναι μόνο προσβάσιμο σε όλους, αλλά και υποστηρικτικό και ανταποκρίνεται στις προκλήσεις ψυχικής υγείας που ενδέχεται να αντιμετωπίζουν οι μαθητές.

Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στη δημιουργία μιας σχολικής ατμόσφαιρας όπου κάθε μαθητής μπορεί να επιτύχει, ανεξάρτητα από τις ατομικές του προκλήσεις. Τα καθολικά μέτρα προάγουν μια γενική ατμόσφαιρα ευεξίας και μείωσης του στρες, ενώ τα επιλεκτικά μέτρα προσφέρουν στοχευμένη υποστήριξη σε όσους χρειάζονται επιπλέον βοήθεια. Για τους μαθητές με σημαντικό και επίμονο άγχος, τα πρόσθετα μέτρα παρέχουν εντατικές, εξατομικευμένες παρεμβάσεις.

Η εφαρμογή αυτών των μέτρων απαιτεί τη συνεργασία των εκπαιδευτικών, των γονέων, των επαγγελματιών ψυχικής υγείας και των ίδιων των μαθητών. Με την

προώθηση μιας ολιστικής προσέγγισης, το Decreto-Lei nº 54/2018 διασφαλίζει ότι τα σχολεία είναι εξοπλισμένα για να αντιμετωπίσουν τους διάφορους τύπους άγχους που μπορεί να βιώσουν οι μαθητές, βελτιώνοντας έτσι τα εκπαιδευτικά τους αποτελέσματα και την προσωπική τους ανάπτυξη. Αυτό το πλαίσιο όχι μόνο υπογραμμίζει τη σημασία των ακαδημαϊκών επιδόσεων, αλλά και δίνει προτεραιότητα στην ψυχική και συναισθηματική ευημερία κάθε μαθητή, ευθυγραμμίζοντας με τους ευρύτερους στόχους ενός πραγματικά χωρίς αποκλεισμούς εκπαιδευτικού συστήματος.

4.5.2. Περιγραφή του/των σχολείου/σχολείων ή του/των εταίρου/εταίρων

Η πορτογαλική κοινοπραξία του έργου δεν περιλαμβάνει σχολεία ως εταίρους. Για λόγους σκοπιμότητας, δύο σχολεία της μητροπολιτικής περιοχής του Πόρτο με επίπεδο γυμνασίου εγγράφηκαν κατόπιν άμεσης πρόσκλησης. Η συλλογή δεδομένων πραγματοποιήθηκε μετά από την απόκτηση άδειας από τη διοίκηση του εκάστοτε σχολείου και η επεξεργασία των δεδομένων πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις των ιδρυμάτων που συμμετέχουν στο έργο.

Το πρώτο σχολείο ιδρύθηκε το 1988/1989, με την ονομασία Escola Secundária de Arcozelo. Το 2000, το σχολείο μετονομάστηκε σε Escola Arquiteto Oliveira Ferreira (ESAOF), προς τιμήν του αρχιτέκτονα Francisco de Oliveira Ferreira, ο οποίος έγινε προστάτης του σχολείου. Το σχολείο βρίσκεται στο Arcozelo, Vila Nova de Gaia, Πορτογαλία, και η εκπαιδευτική του περιοχή εκτείνεται στις ενορίες Arcozelo, Gulpilhares, S. Félix da Marinha και Serzedo, μια περιοχή όπου συνυπάρχουν η αγροτική οικονομία, η σπάνια βιομηχανία και ορισμένες υπηρεσίες. Ωστόσο, η ακτή ενισχύει την ανάπτυξη μιας παραλιακής ζώνης, με καλή υποδομή και καινοτόμα προϊόντα, που προσελκύουν τουρίστες όλο το χρόνο, ειδικά κατά τη θερινή περίοδο, όταν αυξάνεται η τουριστική ζήτηση, επιτρέποντας την αύξηση της εποχιακής απασχόλησης. Τα κτίρια του σχολείου περιβάλλονται από χώρους πρασίνου που περιλαμβάνουν έναν παιδαγωγικό κήπο με θερμοκήπιο, που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Sow to Spoon» (Από το σπόρο στο πιάτο). Ο χώρος αυτός δυναμίζεται από μαθητές Ειδικής Αγωγής που παρακολουθούν ένα ατομικό ειδικό πρόγραμμα σπουδών. Έχει εξακόσιους μαθητές στις τάξεις από την 7η έως την 12η. Όσον αφορά το διδακτικό προσωπικό, είναι συνολικά ογδόντα δύο. Όσον αφορά το μη διδακτικό προσωπικό, είναι συνολικά είκοσι έξι τεχνικοί και λειτουργικοί βοηθοί.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα περιλαμβάνει την καθοδήγηση των νέων σε ένα ταξίδι μάθησης του να είναι, να κάνουν, να είναι και να μαθαίνουν με τρόπο ενθουσιώδη, αυστηρό και πειθαρχημένο. Έτσι, η εκπαιδευτική διαδικασία βασίζεται σε αρχές και αξίες δημοκρατικής ιθαγένειας, ανθρωπισμού, κοινής ηγεσίας, παιδαγωγικής υπεροχής, με στόχο την αυτονομία, την κριτική σκέψη, την ευθύνη, την πειθαρχία και την προώθηση μιας κουλτούρας ένταξης. Το σχολείο έχει δεχτεί τις τελευταίες δεκαετίες αρκετούς μαθητές από τη Βραζιλία, τη Βενεζουέλα, την Κίνα και την Ουκρανία, μερικοί από τους οποίους δεν μιλούν πάντα πορτογαλικά. Εκτός από την επίσημη εκπαιδευτική προσφορά, υπάρχουν επίσης διάφορα κλαμπ και εργαστήρια στο σχολείο « » που παρέχουν στους μαθητές ευκαιρίες για προσωπική εκτίμηση και πλήρη αξιοποίηση του σχολικού τους χρόνου, αποτελώντας μέσα για την εδραίωση και τον εμπλουτισμό της μάθησης του προγράμματος σπουδών, ενώ ταυτόχρονα αποτελούν μορφές εκπαίδευσης για μια πιο ενημερωμένη και συμμετοχική ιθαγένεια.

Οικολογικό Σχολείο, Εργαστήριο Ανάγνωσης, Εργαστήρια Προφορικής Επικοινωνίας (Αγγλικά/Γερμανικά), Εργαστήριο Εφαρμοσμένων Τεχνών, Εργαστήριο Ανακύκλωσης, Ευρωπαϊκός Όμιλος, Όμιλος Κηπουρικής, Όμιλος Σκακιού, Όμιλος Πινγκ-Πονγκ και Εργαστήριο Δυναμικής Αθλητισμού, το οποίο αποτελεί την Εσωτερική Δραστηριότητα του Σχολικού Αθλητισμού, Τηλεόραση στο Σχολείο, Ραδιοφωνικό Σχολείο και Μουσική Χορωδία είναι παραδείγματα προγραμμάτων που λειτουργούν στο

Το δεύτερο σχολείο που προσκλήθηκε ήταν το Escola Básica e Secundária de Pedrouços (EBSP), το οποίο είναι το κύριο σχολείο ενός συμπλέγματος (Agrupamento de escolas de Pedrouços - AE Pedrouços) του οποίου η εκπαιδευτική επικράτεια εκτείνεται στις δύο κοινότητες, Maia και Gondomar, εξυπηρετώντας τις ενορίες Pedrouços (Maia) και εν μέρει Águas Santas (Maia) και Rio Tinto (Gondomar). Ιδρύθηκε επίσημα με την ονομασία Escola Básica de D. Paio Mendes το σχολικό έτος 1972/1973, με τάξεις που αντιστοιχούν σήμερα στον δεύτερο και τρίτο κύκλο. Η εκπαιδευτική προσφορά του EBSP επεκτάθηκε αργότερα για να καλύψει το ISCED 3, ενώ το ISCED 0 και τα πρώτα 4 έτη του ISCED 2 εξυπηρετούνται από τα 8 άλλα σχολεία του συμπλέγματος. Μαζί έχουν περίπου 1900 μαθητές, εκ των οποίων περίπου το 10% έχει ξένη υπηκοότητα και το 7% επωφελείται από επιλεκτική και πρόσθετη μαθησιακή υποστήριξη και μέτρα ένταξης, ενισχύοντας τον πολυπολιτισμικό και χωρίς αποκλεισμούς χαρακτήρα του. Υπό αυτή την έννοια, δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στο κοινωνικοοικονομικό και πολιτιστικό πλαίσιο της AE Pedrouços, καθώς περίπου το 37% των μαθητών εξαρτάται από την κοινωνική σχολική υποστήριξη. Αυτή η πραγματικότητα υπογραμμίζει τις αυξημένες κοινωνικοοικονομικές δυσκολίες, που επιδεινώνονται από την πανδημία και, επί του παρόντος, από τη στρατιωτική σύγκρουση και την κρίση πληθωρισμού, οι οποίες πρέπει να ληφθούν υπόψη από την AE Pedrouços, απαιτώντας περισσότερα μέτρα στήριξης που εξασφαλίζουν συνθήκες ισότητας και ολοκληρωμένης ανθρώπινης ανάπτυξης για κάθε μαθητή. Η AE Pedrouços επωφελείται από το TEIP (Περιοχές Προτεραιότητας για Εκπαιδευτικές Παρεμβάσεις) από το 2006/2007, ένα πρόγραμμα στην Πορτογαλία που αποσκοπεί στη βελτίωση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων σε σχολεία που βρίσκονται σε κοινωνικά και οικονομικά μειονεκτικές περιοχές. Η πρωτοβουλία εστιάζει στην αντιμετώπιση ζητημάτων όπως η σχολική αποτυχία, η απουσία και ο κοινωνικός αποκλεισμός, μέσω της εφαρμογής στοχευμένων παρεμβάσεων και της παροχής πρόσθετης υποστήριξης και πόρων σε αυτά τα σχολεία. Οι προτεραιότητες του TEIP που καθοδηγούν το Σχέδιο Βελτίωσης επέτρεψαν την υλοποίηση αρκετών πρωτοβουλιών υποστήριξης και προώθησης της ποιότητας, όπως η Κοινότητα σε Διαμόρφωση (Διαφοροποίηση των εκπαιδευτικών προσφορών και εναλλακτικών εκπαιδευτικών διαδρομών), το Γραφείο Ψυχολογίας, το Γραφείο Apazigua, ο Σύλλογος Υποστήριξης της Ένταξης, η υποστήριξη από ομοτίμους για τους νέους μαθητές και η ακαδημαϊκή υποστήριξη από ομοτίμους. Το AE Pedrouços έχει πάντα διαδραματίσει ενεργό πολιτικό και πολιτιστικό ρόλο μεταξύ των πολιτών της περιοχής. Σήμερα, συνεχίζει να είναι ένα πλουραλιστικό και πολυπολιτισμικό σχολείο, όπου ελεύθεροι άνδρες και γυναίκες διδάσκουν και σπουδάζουν. Σύμφωνα με το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για την περίοδο 2022-2025, φιλοδοξούν να αναγνωριστούν για τη δέσμευσή τους στην αριστεία, την καινοτομία, την ένταξη και την κοινωνική ευθύνη στην ανάπτυξη κριτικών πολιτών.

Στην ESAOF συνεντεύχθηκαν:

- ο διευθυντής, του οποίου ο κύριος ρόλος είναι η οργάνωση και η διαχείριση του σχολείου, έχει εκπαίδευση στη φιλοσοφία και την ψυχολογία, με μεταπτυχιακό τίτλο στις πολλαπλές αναπηρίες και τις γνωστικές διαταραχές.
- ένας ψυχολόγος που εργάζεται σε αυτό το σχολείο για περίπου τέσσερα χρόνια, ο οποίος έχει ειδίκευση στη φροντίδα παιδιών που είναι θύματα κακοποίησης και ασχολείται με το άγχος που σχετίζεται με την ακαδημαϊκή απόδοση, ειδικά κατά τη διάρκεια των τεστ και των εξετάσεων.

Στο EBSP συνεντεύχθηκαν:

- ένας καθηγητής ισπανικής γλώσσας τόσο σε επίπεδο γυμνασίου όσο και λυκείου, ο οποίος έχει επίσης διάφορες διοικητικές και μεσαίες διευθυντικές αρμοδιότητες ως συντονιστής της Στρατηγικής για την Εκπαίδευση στην Ιθαγένεια, διευθυντής τάξης για την 11η τάξη, συντονιστής του Εσωτερικού Κέντρου Εκπαίδευσης και σύμβουλος πρακτικής άσκησης για μεταπτυχιακούς τίτλους επαγγελματικής εξειδίκευσης εκπαιδευτικών.
- ένας καθηγητής Βιολογίας και Γεωλογίας τόσο σε επίπεδο γυμνασίου όσο και λυκείου, ο οποίος έχει επίσης διδάξει επαγγελματικά μαθήματα και υπηρετεί ως διευθυντής τάξης.

Κανένας από τους ερωτηθέντες δεν ανέφερε συγκεκριμένη κατάρτιση σχετικά με το άγχος στο εκπαιδευτικό πλαίσιο και όλοι έχουν εμπειρία στην αντιμετώπιση του άγχους σε μαθητές ηλικίας 15 έως 18 ετών.

4.5.3. Συγκεκριμένα μέτρα - στρατηγικές και έργα

Η άποψη των ερωτηθέντων είναι ότι, γενικά, τόσο οι εκπαιδευτικοί όσο και τα σχολεία είναι προσεκτικοί όσον αφορά το άγχος ως πιθανό πρόβλημα, αν και υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης. Από τις συνεντεύξεις διαφαίνεται κάποια συνειδητοποίηση σχετικά με το άγχος ως χρήσιμο στο εκπαιδευτικό πλαίσιο, αλλά και ως πιθανό πρόβλημα, αν δεν αντιμετωπιστεί. Παρατηρείται αύξηση του άγχους των μαθητών τα τελευταία χρόνια, με αρκετούς μαθητές να βιώνουν άγχος, συμπεριλαμβανομένων σοβαρών περιπτώσεων που λαμβάνουν εξωτερική υποστήριξη.

Η ανασφάλεια και ο φόβος για το άγνωστο που σχετίζονται με τη μετάβαση από το γυμνάσιο στο λύκειο και με τα ακαδημαϊκά αποτελέσματα αναφέρονται συνεχώς ως πιθανές αιτίες και παράγοντες που προκαλούν άγχος. Όσον αφορά την απόδοση των μαθητών και τα ακαδημαϊκά αποτελέσματα, αναφέρθηκαν ρητά: η πίεση να επιτύχουν καλούς βαθμούς, να ολοκληρώσουν τα μαθήματα εντός των προθεσμιών, να αποδώσουν καλά στις εξετάσεις και να επιτύχουν τα επίπεδα που απαιτούνται για να εισέλθουν στο πανεπιστήμιο. Αυτό σχετίζεται με την κακή διαχείριση των προσδοκιών και την πίεση για την επίτευξη των στόχων, καθώς και με τη δυσκολία διαχείρισης της απογοήτευσης όταν δεν είναι δυνατή η επίτευξη των στόχων, κάτι που επίσης παρατηρήθηκε ρητά. Η πίεση αποδεικνύεται ως αυτοεπιβαλλόμενη, καθώς και ως αποτέλεσμα του σχολικού και του οικογενειακού περιβάλλοντος. Οικογενειακοί παράγοντες, όπως το ασταθές οικογενειακό περιβάλλον και η έκθεση σε βία, αναφέρθηκαν και στα δύο σχολεία, ενώ η επαναστατική συμπεριφορά των εφήβων αναφέρθηκε επίσης ως παράγοντας που συμβάλλει στο άγχος. Από την άλλη πλευρά, η πλήρης έλλειψη κινήτρων αναφέρθηκε επίσης από έναν από τους ερωτηθέντες. Αναφέρθηκαν επίσης συγκεκριμένα παθολογικά προβλήματα, όπως ο φόβος των

πλήθους ή της δημόσιας ομιλίας, καθώς και αισθητηριακά προβλήματα (π.χ. φως και ήχος) για μαθητές με ειδικές ανάγκες.

Αρκετές καταστάσεις αναφέρθηκαν ως προβλήματα που προκύπτουν από ή σχετίζονται με το άγχος:

- αυξημένα επίπεδα άγχους και στρες στην τάξη
- αίσθημα απροετοιμασίας παρά την καλή προετοιμασία, με τους μαθητές να αισθάνονται ανίκανοι παρά τις ικανότητές τους
- κορύφωση του άγχους κατά τη διάρκεια των αξιολογήσεων και των βαθμολογήσεων, ακόμη και δυσκολίες στην ολοκλήρωση των επίσημων αξιολογήσεων
- δυσκολίες στη διατήρηση κατάλληλων διαπροσωπικών σχέσεων, με επιθετικές αντιδράσεις προς τους εκπαιδευτικούς
- αύξηση των συγκρούσεων μεταξύ συνομηλίκων, συμπεριλαμβανομένων περιπτώσεων επιθετικότητας και σωματικών συγκρούσεων
- προβλήματα πειθαρχίας
- συχνές απουσίες από το σχολείο.

Αναφέρεται συνεχής υποστήριξη από τη διοίκηση του σχολείου, καθώς και πρόσβαση σε ψυχολογικές υπηρεσίες εντός του σχολείου και στα δύο σχολεία. Το πρόγραμμα TEIP αναφέρεται ως μια ευκαιρία για την υλοποίηση περισσότερων πρωτοβουλιών που σχετίζονται με την ευημερία. Οι συγκεκριμένες στρατηγικές και τα έργα σχετικά με την ευημερία και τον έλεγχο του άγχους διαφέρουν μεταξύ των σχολείων και περιλαμβάνουν:

- Υποστήριξη στη μελέτη με τους εκπαιδευτικούς για την παρουσίαση μεθόδων μελέτης και βοήθεια στη διαχείριση του χρόνου και των προσδοκιών για όλους τους μαθητές (π.χ. πρόγραμμα A2A) και προγράμματα διδασκαλίας για μαθητές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην σχολική επίδοση (και στα δύο σχολεία)
- Τακτική προώθηση της σωματικής άσκησης (και στα δύο σχολεία), συμπεριλαμβανομένου ενός χορευτικού συλλόγου και οργανωμένων σχολικών αθλημάτων.
- Εβδομαδιαία ώρα ανταλλαγής απόψεων (1 ώρα και 30 λεπτά) για να συζητούν οι μαθητές ό,τι θέλουν, με τα θέματα της μοναξιάς και της ευημερίας να είναι επαναλαμβανόμενα.
- Δραστηριότητες για τη διευκόλυνση της κοινωνικής ένταξης των νέων μαθητών με έμφαση στην κοινωνική προσφορά και την προσωπική ανάπτυξη (λέσχη Ububtu) και σχέδια για την επέκτασή της σε κύκλο αλλαγών.
- Λέσχη κηπουρικής
- Λέσχη φιλοσοφίας
- Έργα εκπαίδευσης για την υγεία και την ιθαγένεια, συμπεριλαμβανομένων συνεργασιών με εξωτερικούς οργανισμούς, άλλες βραχυπρόθεσμες δραστηριότητες για την αντιμετώπιση συναισθηματικών συγκρού

Προληπτικές παρεμβάσεις από την πρώιμη εκπαίδευση για την πρόληψη συγκρούσεων και εκφοβισμού, μερικές από τις οποίες εντάσσονται στο πρόγραμμα TEIP «Apazigua - Pacify project».

Αναφέρθηκαν επίσης πρόσθετες στρατηγικές, οι οποίες τείνουν να παρεμβαίνουν μετά τον εντοπισμό ενός πιθανού προβλήματος. Στο πλαίσιο του προγράμματος TEIP «Apazigua - Pacify project» παρέχονται υπηρεσίες διαμεσολάβησης για τη διαχείριση συγκρούσεων και άμεση υποστήριξη, συμπεριλαμβανομένου ενός χώρου ηρεμίας, ενώ το άλλο σχολείο διαθέτει GIP (Γραφείο Προτεραιότητας Παρέμβασης). Μαζί με τον σχολικό ψυχολόγο, τονίστηκαν η ενημέρωση και η συμμετοχή του συμβουλίου της τάξης, η άμεση επικοινωνία με τους γονείς και οι υποστηρικτικές δράσεις στην τάξη. Η διαγνωσμένη ως παθολογική άγχος αντιμετωπίζεται από ψυχολόγους και γιατρούς του κέντρου υγείας και ισχύουν πρωτόκολλα με νοσοκομεία και άλλους φορείς για τη βοήθεια στη θεραπεία.

Ωστόσο, όλοι οι ερωτηθέντες αναγνώρισαν την ανάγκη αντιμετώπισης των προβλημάτων, την ανάγκη πρόσθετων πόρων και ζήτησαν μεγαλύτερη αυτονομία για την αποτελεσματική εφαρμογή καλών ιδεών. Η ευρύτερη εφαρμογή των προγραμμάτων απαιτούσε περισσότερους πόρους, συγκεκριμένα σταθερούς ψυχολόγους στα σχολεία και περισσότερες διδακτικές ώρες για προγράμματα διδασκαλίας. Εκφράζεται επίσης η ανάγκη για πιο προληπτικά μέτρα για την πρόληψη της κλιμάκωσης του άγχους. Αυτό αναμένεται να περιλαμβάνει την προώθηση μιας κουλτούρας όπου τα λάθη θεωρούνται ευκαιρίες μάθησης και την ενσωμάτωση τεχνικών mindfulness και χαλάρωσης στην τάξη, ιδίως πριν από την επίσημη αξιολόγηση. Η εστίαση των τρεχόντων πόρων περιγράφεται ως επικεντρωμένη στα έτη μετάβασης μεταξύ κύκλων και στην ακαδημαϊκή απόδοση, με αποτέλεσμα να λείπουν πιο συγκεκριμένα προγράμματα που στοχεύουν στην πρόληψη του άγχους. Προτείνεται η έμφαση στην αντιμετώπιση του άγχους από μικρή ηλικία, προκειμένου να προληφθεί η κλιμάκωσή του καθώς οι μαθητές προχωρούν στο σχολείο.

Αν και υπάρχει γενική ευαισθητοποίηση μεταξύ των εκπαιδευτικών σχετικά με το άγχος των μαθητών, περιγράφεται κάποια απροθυμία να εφαρμοστούν χρονοβόρες παρεμβάσεις, λόγω των πιέσεων του προγράμματος σπουδών, ιδίως στο επίπεδο του γυμνασίου. Επιπλέον, η εξισορρόπηση της ανάγκης για παραδοσιακή γνώση του περιεχομένου και παραδοσιακές μεθόδους αξιολόγησης, όπως απαιτείται από τις υποχρεωτικές εθνικές εξετάσεις, με την ανάπτυξη ευρύτερων ικανοτήτων και δεξιοτήτων περιγράφεται ως μια τρέχουσα σύγκρουση που προάγει το άγχος των μαθητών σε σχέση με την αξιολόγηση ( ). Τόσο το σχολικό όσο και το οικογενειακό περιβάλλον πρέπει να μειώσουν την πίεση στους μαθητές για να ανακουφίσουν το άγχος και το στρες μέσω ενός πιο υποστηρικτικού περιβάλλοντος

Θα είναι ευπρόσδεκτες οι πρωτοβουλίες κατάρτισης για εκπαιδευτικούς, με στόχο την αύξηση της ευαισθητοποίησης, αλλά κυρίως την ενδυνάμωση των ικανοτήτων με πρακτικές στρατηγικές

4.6. ΣΛΟΒΕΝΙΑ

4.6.1. Θεσμικό εθνικό πλαίσιο

Στο σλοβενικό εκπαιδευτικό σύστημα, ο γενικός νόμος – ο νόμος για την οργάνωση και τη χρηματοδότηση της εκπαίδευσης – καθορίζει τους στόχους της ανατροφής και της εκπαίδευσης, οι οποίοι περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- Την εξασφάλιση της βέλτιστης ανάπτυξης του ατόμου, ανεξάρτητα από το φύλο, το κοινωνικό και πολιτισμικό υπόβαθρο, τη θρησκεία, τη φυλή, την εθνική και εθνοτική καταγωγή, καθώς και τη σωματική και πνευματική διάπλαση ή αναπηρία.
- Εκπαίδευση για αμοιβαία ανεκτικότητα, ανάπτυξη της ευαισθητοποίησης για την ισότητα των φύλων, σεβασμό των διαφορών και συνεργασία με τους άλλους, σεβασμό των δικαιωμάτων των παιδιών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, ανάπτυξη ίσων ευκαιριών και για τα δύο φύλα και, ως εκ τούτου, ανάπτυξη της ικανότητας να ζει κανείς σε μια δημοκρατική κοινωνία
- Ίσες ευκαιρίες για ανατροφή και εκπαίδευση σε περιοχές με ειδικά αναπτυξιακά προβλήματα.
- Εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για ανατροφή και εκπαίδευση για παιδιά που προέρχονται από λιγότερο διεγερτικά κοινωνικά περιβάλλοντα.
- Εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για ανατροφή και εκπαίδευση για παιδιά, εφήβους και ενήλικες με ειδικές ανάγκες.
- Εκπαίδευση και κατάρτιση για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ενεργό συμμετοχή σε μια δημοκρατική κοινωνία, η οποία περιλαμβάνει μια βαθύτερη κατανόηση και υπεύθυνη στάση απέναντι στον εαυτό μας, την υγεία μας, τους άλλους ανθρώπους, τον δικό μας και τους άλλους πολιτισμούς, το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον και τις μελλοντικές γενιές.

Ο νόμος αυτός ορίζει επίσης ότι τα ιδρύματα ανατροφής και εκπαίδευσης πρέπει να εξασφαλίζουν ένα ασφαλές και διεγερτικό μαθησιακό περιβάλλον σύμφωνα με τους στόχους αυτούς, όπου απαγορεύεται η σωματική τιμωρία των παιδιών και κάθε άλλη μορφή βίας κατά των παιδιών και μεταξύ τους, καθώς και η άνιση μεταχείριση με βάση το φύλο, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, το κοινωνικό και πολιτισμικό υπόβαθρο, τη θρησκεία, τη φυλή, την εθνική και εθνοτική καταγωγή και τις διαφορές στη σωματική και πνευματική ανάπτυξη.

Το 2018, ένα ψήφισμα σχετικά με το πρόγραμμα ψυχικής υγείας όρισε ως έναν από τους κύριους στόχους του την προώθηση της ψυχικής υγείας, την πρόληψη των ψυχικών διαταραχών και την αποστιγματοποίηση των ψυχικών διαταραχών σε διάφορες ομάδες-στόχους.

Ένας συγκεκριμένος στόχος, που αφορούσε την ψυχική υγεία των παιδιών και των εφήβων, ήταν η προώθηση της ψυχικής υγείας και η πρόληψη των προβλημάτων ψυχικής υγείας σε παιδιά και εφήβους σε εκπαιδευτικά ιδρύματα και τοπικές κοινότητες.

Τα αρμόδια υπουργεία που εμπλέκονται είναι το MIZŠ (Υπουργείο Παιδείας, Επιστημών και Αθλητισμού), το MZ (Υπουργείο Υγείας), το MDDSZ (Υπουργείο Εργασίας, Οικογένειας, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ίσων Ευκαιριών) και το MNZ (Υπουργείο Εσωτερικών).

Τα μέτρα που προτείνονται στην απόφαση σχετικά με το πρόγραμμα ψυχικής υγείας, τα οποία απευθύνονται σε εκπαιδευτικά ιδρύματα, είναι τα εξής:

- Μέτρο 1: Προετοιμασία πρωτοκόλλων αμοιβαίας συνεργασίας μεταξύ παρόχων και προγραμμάτων στον τομέα της προώθησης και της πρόληψης.
- Μέτρο 2: Συστηματική εισαγωγή της έννοιας της προαγωγής της ψυχικής υγείας σε νηπιαγωγεία και σχολεία και διαθεματική αντιμετώπιση θεμάτων υγείας.
- Μέτρο 3: Συστηματική εισαγωγή δοκιμασμένων και αξιολογημένων προγραμμάτων για την προώθηση της ψυχικής υγείας και την πρόληψη προβλημάτων ψυχικής υγείας σε παιδιά και εφήβους.
- Μέτρο 4: Συστηματική εισαγωγή τεκμηριωμένων προγραμμάτων έγκαιρης παρέμβασης, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων γονικής μέριμνας, προγραμμάτων έγκαιρης παρέμβασης για παιδιά και εφήβους και προγραμμάτων για εκπαιδευτικούς.
- Μέτρο 5: Πιλοτική δοκιμή και σταδιακή συστηματική εισαγωγή αποδεδειγμένα αποτελεσματικών προγραμμάτων για τη μείωση της βίας μεταξύ συνομηλίκων, τα οποία αυξάνουν την ευαισθησία των παιδιών σε αυτό το ζήτημα και αντιμετωπίζουν συγκεκριμένα τα εντοπισμένα περιστατικά βίας μεταξύ συνομηλίκων και βίας μεταξύ συνομηλίκων στο διαδίκτυο, καθώς και προγραμμάτων που δημιουργούν με επιτυχία ένα ασφαλές και ενθαρρ
- Μέτρο 6: Εκπαίδευση και ενίσχυση της συνεργασίας των σχολικών συμβουλευτικών υπηρεσιών με το Κέντρο Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων (CDZOM) μέσω της ένταξης θεμάτων ψυχικής υγείας στο πλαίσιο εργασίας των σχολικών συμβουλευτικών υπηρεσιών και με το Κέντρο Κοινωνικής Εργασίας (CSD) στην εργασία με παιδιά και εφήβους με μαθησιακές δυσκολίες και προβλήματα ψυχικής υγείας. Προετοιμασία πρωτοκόλλων συνεργασίας για πιο αποτελεσματική συνεργασία.
- Μέτρο 7: Ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων για ευάλωτες ομάδες εφήβων (π.χ. μαθητές που έχουν εγκαταλείψει το σχολείο, μειονότητες, μετανάστες).
- Μέτρο 8: Ανάπτυξη και εισαγωγή νέων προσεγγίσεων και καναλιών επικοινωνίας για την προώθηση της ψυχικής υγείας των παιδιών και των εφήβων (ΤΠΕ, ηλεκτρονική ψυχική υγεία).
- Μέτρο 9: Προετοιμασία συστάσεων και μέτρων για την ανατροφή και την προστασία της ψυχικής υγείας των παιδιών και των εφήβων στην εποχή των ψηφιακών μέσων, με στόχο την πρόληψη των μη χημικών εξαρτήσεων (παιχνίδια στον υπολογιστή, τυχερά παιχνίδια, κοινωνικά δίκτυα).
- Μέτρο 10: Ανάπτυξη προγραμμάτων πρόληψης στον τομέα της πρόληψης των μη χημικών εξαρτήσεων.
- Μέτρο 11: Διασφάλιση ενός ασφαλούς και διεγερτικού μαθησιακού περιβάλλοντος.
- Μέτρο 12: Παροχή προγραμμάτων νοσοκομειακής εκπαίδευσης για την ένταξη στο σχολικό περιβάλλον του τόπου διαμονής κατά τη διάρκεια της θεραπείας και μετά, έως ότου καταστεί δυνατή η πλήρης ένταξη στο σχολείο

του τόπου διαμονής, καθώς και μετέπειτα συμβουλευτική και σύνδεση με το σχολείο του τόπου διαμονής.

Δεδομένου ότι η απόφαση για το Εθνικό Πρόγραμμα Ψυχικής Υγείας (ReNPDZ18–28) ισχύει μέχρι το 2028, πολλά από τα προτεινόμενα μέτρα δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί.

4.6.2. Περιγραφή του/των σχολείου/σχολείων/εταίρου/εταίρων

Το Srednja šola Slovenska Bistrica ιδρύθηκε το 1998/1999. Βρίσκεται στην πόλη και τον δήμο Slovenska Bistrica.

Ο δήμος Slovenska Bistrica, που βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα της Σλοβενίας, είναι ένα σημαντικό οικονομικό και εκπαιδευτικό κέντρο της περιοχής. Η τοπική οικονομία βασίζεται στη βιομηχανία, τη βιοτεχνία, τη γεωργία και τις υπηρεσίες. Μεταξύ των κύριων βιομηχανικών τομέων είναι η μεταλλουργία, η ξυλουργική και η παραγωγή ηλεκτρικού εξοπλισμού. Ο δήμος φιλοξενεί αρκετές επιτυχημένες εταιρείες που δραστηριοποιούνται τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, συμβάλλοντας στα υψηλά ποσοστά απασχόλησης και στην οικονομική ανάπτυξη.

Στον τομέα της εκπαίδευσης, ο δήμος προσφέρει ένα ευρύ φάσμα εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, συμπεριλαμβανομένων νηπιαγωγείων, δημοτικών σχολείων και ενός γυμνασίου. Τα σχολεία του δήμου είναι καλά εξοπλισμένα και ακολουθούν σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις, εξασφαλίζοντας ποιοτική εκπαίδευση και προωθώντας την ανάπτυξη νέων ταλέντων.

Το Srednja šola Slovenska Bistrica προσφέρει διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα. Αυτά περιλαμβάνουν το Γενικό Γυμνάσιο, το Μεταλλουργικό Τεχνικό, το Οικονομικό Τεχνικό, το Οικονομικό Τεχνικό PTI (Επαγγελματική-Τεχνική Εκπαίδευση) και τα προγράμματα Λιανικής Πώλησης. Επί του παρόντος, υπάρχουν 415 μαθητές σε 18 τάξεις. Το μέγεθος των τάξεων κυμαίνεται από 15 (ομάδες εργαστηρίου) έως 28-30, με ορισμένες τάξεις να έχουν μόλις επτά μαθητές, λόγω της χαμηλής εγγραφής.

Εκπαιδευτικά προγράμματα

1. <u>Γενικό Γυμνάσιο:</u>
    - Εστιάζει σε μια ευρεία εκπαίδευση με τη δυνατότητα συνέχισης των σπουδών σε πανεπιστημιακό επίπεδο.
    - Οι μαθητές συμμετέχουν σε διάφορα ερευνητικά προγράμματα και διαγωνισμούς, επιτυγχάνοντας υψηλά αποτελέσματα τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.
2. <u>Τεχνικός Μεταλλουργίας:</u>
    - Εστιάζει στην τεχνική εκπαίδευση με έμφαση στη μεταλλουργία και τη μεταποιητική βιομηχανία.
    - Το πρόγραμμα περιλαμβάνει πρακτική εκπαίδευση και στενή συνεργασία με βιομηχανικές εταιρείες, επιτρέποντας στους μαθητές να αποκτήσουν συγκεκριμένη εργασιακή εμπειρία κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους.
3. <u>Τεχνικός Οικονομικών και Τεχνικός Οικονομικών PTI:</u>
    - Εστιάζει στην οικονομία, την επιχειρηματικότητα και τη διαχείριση επιχειρήσεων.

- Το πρόγραμμα περιλαμβάνει μια «Εκπαιδευτική Εταιρεία», όπου οι μαθητές δημιουργούν εικονικές εταιρείες και μαθαίνουν επιχειρηματικές δεξιότητες μέσω πρακτικών παραδειγμάτων.

4. Λιανοπωλητής:
    - Εκπαίδευση για εργασία στον τομέα της λιανικής πώλησης και των πωλήσεων.
    - Έμφαση δίνεται στις πρακτικές γνώσεις που μπορούν να εφαρμοστούν άμεσα στον χώρο εργασίας στον τομέα του λιανικού εμπορίου.

Το Srednja šola Slovenska Bistrica είναι ένα σχετικά νέο εκπαιδευτικό ίδρυμα. Το σχολείο έχει επιτύχει υψηλό επίπεδο εκπαιδευτικής ποιότητας και έχει αναγνωριστεί για τη δέσμευσή του στην υποστήριξη των μαθητών. Το σχολείο επιδιώκει τη δημιουργικότητα, την ανοιχτότητα και τη συνεργασία, όπως αποδεικνύεται από τα πολυάριθμα έργα και επιτεύγματα των μαθητών. Εκτός από την επίσημη εκπαίδευση, υπάρχουν διάφοροι σύλλογοι και προγράμματα όπου οι μαθητές μπορούν να εξερευνήσουν τα ενδιαφέροντά τους και να αναπτυχθούν προσωπικά. Μεταξύ αυτών των συλλόγων είναι τα Εργαστήρια Ανάγνωσης, ο Ευρωπαϊκός Σύλλογος, ο Σύλλογος Σκακιού, ο Σύλλογος Εθελοντών και διάφοροι σύλλογοι που εστιάζουν στην ακαδημαϊκή εμπλουτισμό μέσω της συμμετοχής σε διάφορους διαγωνισμούς
Το διδακτικό προσωπικό αποτελείται από 45 υπαλλήλους. Το μη διδακτικό προσωπικό αποτελείται από τέσσερα άτομα (2 βοηθοί εργαστηρίου, 1 επιστάτης σχολείου). Το προσωπικό του διοικητικού γραφείου περιλαμβάνει επτά άτομα: διευθυντή, υποδιευθυντή, γραμματέα σχολείου, λογιστή και ομάδα σχολικών συμβούλων (παιδαγωγός, ψυχολόγος, παιδαγωγός ένταξης). Αρκετοί από τους διοικητικούς υπαλλήλους του συνδυάζουν τα καθήκοντά τους με διδακτικά καθήκοντα και, ως εκ τούτου, συμμετέχουν ενεργά στην εκπαιδευτική διαδικασία.
Η εκπαιδευτική διαδικασία βασίζεται στις αρχές και τις αξίες της συνεργασίας, της δημιουργικότητας και της γνώσης. Το σχολείο προάγει μια κουλτούρα ένταξης. Τις τελευταίες δεκαετίες, έχει δεχτεί αρκετούς μαθητές μετανάστες, κυρίως από το Κοσσυφοπέδιο ή άλλες χώρες της πρώην Γιουγκοσλαβίας, οι οποίοι έρχονται στο σχολείο με διαφορετικό επίπεδο γνώσης της σλοβενικής γλώσσας. Για αυτούς τους μαθητές, το σχολείο προσφέρει μαθήματα σλοβενικής γλώσσας και πολιτισμού, καθώς και άλλες διευκολύνσεις (καθυστερημένη βαθμολόγηση, προσαρμογή ωραρίου, ατομικά μαθήματα κ.λπ.).
Στο σχολείο, υπάρχουν επί του παρόντος 27 μαθητές με ατομικά εκπαιδευτικά προγράμματα (IEP) για διάφορες μαθησιακές και κινητικές δυσκολίες, προβλήματα ακοής και/ή συναισθηματικές και συμπεριφορικές δυσκολίες, κατανεμημένοι σε όλα τα προγράμματα. Το σχολείο παρέχει επίσης IEP για αρκετούς αθλητές που αγωνίζονται σε επίπεδο πολιτείας.

4.6.3. Συγκεκριμένα μέτρα – στρατηγικές και έργα

Εκπαίδευση σχετικά με το άγχος

Οι εκπαιδευτικοί δεν έχουν λάβει εκπαίδευση σε θέματα άγχους και ψυχικής υγείας κατά την αρχική τους κατάρτιση, αλλά υπάρχουν διάφορα προγράμματα επαγγελματικής ανάπτυξης που εστιάζουν σε θέματα βίας των νέων και ψυχικής υγείας. Η συμμετοχή σε αυτά τα προγράμματα είναι εθελοντική και εξαρτάται από τα

ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των επιμέρους εκπαιδευτικών. Καλύπτονται θέματα όπως η βία στο διαδίκτυο, η βία μεταξύ συνομηλίκων και εργαστήρια ψυχικής υγείας. Για παράδειγμα, οι σχολικοί σύμβουλοι παρακολούθησαν διάφορα σεμινάρια σχετικά με την αντιμετώπιση των προβλημάτων ψυχικής υγείας των μαθητών, συμπεριλαμβανομένου του άγχους και της κατάθλιψης. Οι σχολικές συμβουλευτικές υπηρεσίες παρέχουν επίσης συνεχή εκπαίδευση στους εκπαιδευτικούς.

Εμπειρία με το άγχος στους μαθητές

Οι εκπαιδευτικοί παρατηρούν ότι πολλοί μαθητές βιώνουν άγχος, ειδικά όταν εισέρχονται στο σχολείο, λόγω της δυσπιστίας και του φόβου για την ένταξη. Μια άλλη κοινή πηγή άγχους είναι οι αξιολογήσεις, όταν ο φόβος της αποτυχίας και η αποφυγή συμπεριφοράς συχνά εμποδίζουν τους μαθητές να πετύχουν. Το άγχος συχνά προέρχεται από οικογενειακά προβλήματα, ακαδημαϊκή πίεση, βία από τους συμμαθητές ή ανεπιτυχή κοινωνική ένταξη. Οι μαθητές συνήθως εμφανίζουν συμπτώματα όπως χαμηλή αυτοεκτίμηση, φόβο αποτυχίας και απροθυμία να εμπιστευτούν τους άλλους. Συγκεκριμένα περιστατικά περιλαμβάνουν οικογενειακή βία, κατάχρηση ουσιών, σοβαρές ασθένειες και πένθος.

Δομή υποστήριξης

Οι εκπαιδευτικοί αντιμετωπίζουν κυρίως οι ίδιοι τις περιπτώσεις άγχους, μιλώντας με τους μαθητές και, σε πιο περίπλοκες περιπτώσεις, παραπέμποντάς τους στην υπηρεσία συμβουλευτικής του σχολείου, η οποία μπορεί επίσης να παραπέμψει τους μαθητές σε εξωτερικούς ειδικούς για σοβαρές περιπτώσεις. Τα σχολεία διαθέτουν υπηρεσία συμβουλευτικής με παιδαγωγό, ψυχολόγο και παιδαγωγό ένταξης. Το σχολείο προσφέρει επίσης αίθουσα αισθητηριακής διέγερσης και εξατομικευμένα εκπαιδευτικά προγράμματα (IEP) για μαθητές με ειδικές ανάγκες, καθώς και για μαθητές-αθλητές, μαθητές με εξαιρετικές συνθήκες ζωής και χαρισματικούς μαθητές. Το σχολείο παρέχει ευκαιρίες για σωματική άσκηση, με υποχρεωτικά μαθήματα φυσικής αγωγής και δραστηριότητες για την προώθηση της σωματικής ευεξίας.

Υφιστάμενα πρωτόκολλα

Αν και δεν υπάρχουν συγκεκριμένες στρατηγικές που να στοχεύουν αποκλειστικά στο άγχος, υπάρχουν πρωτόκολλα για την αντιμετώπιση της βίας και την προώθηση υγιεινού τρόπου ζωής. Οι οδηγίες για την παραπομπή σε συμβουλευτικές υπηρεσίες αποτελούν μέρος των σχολικών κανόνων, και οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν τεχνικές χαλάρωσης και εξατομικευμένη υποστήριξη για τους μαθητές κατά τη διάρκεια αγχωτικών αξιολογήσεων.

Συμπεριφορά αναζήτησης βοήθειας

Οι μαθητές συνήθως ζητούν πρώτα βοήθεια από τον δάσκαλο της τάξης τους ή από έναν καθηγητή που εμπιστεύονται. Οι εκπαιδευτικοί είναι διαθέσιμοι για συμβουλευτική κατά τις καθορισμένες ώρες γραφείου. Σε επείγουσες περιπτώσεις, οι μαθητές μπορούν να αποχωρήσουν από την τάξη για να ζητήσουν άμεση βοήθεια. Το σχολείο διευκολύνει επίσης την πρόσβαση σε εξωτερικούς πόρους ψυχικής υγείας μέσω ελεγμένων διαφημίσεων και καναλιών κοινωνικών

Συγκεκριμένα μέτρα

Τα προληπτικά μέτρα περιλαμβάνουν εργαστήρια, διαλέξεις για γονείς και μαθητές και δραστηριότητες οικοδόμησης κοινότητας. Το σχολείο διοργανώνει τακτικά εργαστήρια σχετικά με στρατηγικές μάθησης, καθορισμό στόχων και ψυχική υγεία. Γίνονται

προσπάθειες για την αποστιγματοποίηση των ζητημάτων ψυχικής υγείας μέσω εκστρατειών εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης. Για συγκεκριμένες ανάγκες, προετοιμάζονται ατομικά εκπαιδευτικά προγράμματα (IEP) και οι σχολικοί σύμβουλοι μεσολαβούν σε συγκρούσεις που αφορούν μαθητές, καθηγητές και γονείς. Οι σύμβουλοι είναι διαθέσιμοι για ατομική και ομαδική εργασία με τους μαθητές. Δίνεται επίσης έμφαση στην προώθηση της σωματικής άσκησης μέσω μαθημάτων φυσικής αγωγής και εξωσχολικών δραστηριοτήτων.

Αναπάντητες ανάγκες

Ενώ τα σχολεία καταβάλλουν προσπάθειες για την αντιμετώπιση του άγχους, αναγνωρίζεται ότι μπορούν να γίνουν περισσότερα. Οι εκπαιδευτικοί εκφράζουν την ανάγκη για περισσότερα προληπτικά μέτρα και τακτική εκπαίδευση σε θέματα ψυχικής υγείας. Υπογραμμίζουν τη σημασία της ενσωμάτωσης της ψυχολογικής υποστήριξης στην τάξη και της χρήσης των κοινωνικών μέσων του σχολείου για εκστρατείες ευαισθητοποίησης.

4.7. ΤΟΥΡΚΙΑ

4.7.1. Θεσμικό εθνικό πλαίσιο

Μετά την ίδρυση της Τουρκικής Δημοκρατίας, η οργάνωση του Υπουργείου Παιδείας αναπτύχθηκε σταδιακά και αναδιοργανώθηκε με τον νόμο αριθ. 2287 που εκδόθηκε το 1933. Οι στόχοι του τουρκικού εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος ρυθμίζονται από τον βασικό νόμο για την εθνική εκπαίδευση αριθ. 1739. 2.1.

Γενικοί στόχοι

Ο γενικός στόχος της Τουρκικής Εθνικής Εκπαίδευσης είναι η εκπαίδευση όλων των ατόμων του Τουρκικού Έθνους,

1. να αναθρέψει πολίτες που να τηρούν τις μεταρρυθμίσεις και τις αρχές του Ατατούρκ και τον εθνικισμό του Ατατούρκ που εκφράζεται στο Σύνταγμα να υιοθετήσουν, να προστατεύσουν και να αναπτύξουν τις εθνικές, ηθικές, ανθρωπιστικές, πνευματικές και πολιτιστικές αξίες του τουρκικού έθνους, να αγαπούν την οικογένεια, την πατρίδα και το έθνος τους και να προσπαθούν πάντα να τα δοξάζουν, να γνωρίζουν τα καθήκοντα και τις ευθύνες τους απέναντι στη Δημοκρατία της Τουρκίας, η οποία είναι ένα δημοκρατικό, κοσμικό και κοινωνικό κράτος που διέπεται από το κράτος δικαίου με βάση τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές αρχές που αναφέρονται στην αρχή του Συντάγματος, και να τα έχουν μετατρέψει σε συμπεριφορές,
2. Να έχουν ισορροπημένη και υγιή προσωπικότητα και χαρακτήρα όσον αφορά το σώμα, το μυαλό, την ηθική, το πνεύμα και τα συναισθήματα, τη δύναμη της ελεύθερης και επιστημονικής σκέψης, μια ευρεία κοσμοθεωρία, σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, εκτίμηση της προσωπικότητας και της πρωτοβουλίας, αίσθημα ευθύνης απέναντι στην κοινωνία, ώστε να ανατραφούν ως εποικοδομητικά, δημιουργικά και παραγωγικά άτομα.
3. Να τους προετοιμάσει για τη ζωή αναπτύσσοντας τα ενδιαφέροντα, τα ταλέντα και τις ικανότητές τους, παρέχοντάς τους τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες, συμπεριφορές και τη συνήθεια της ομαδικής εργασίας, και εξασφαλίζοντας ότι θα έχουν ένα επάγγελμα που θα τους κάνει ευτυχισμένους και θα συμβάλει στην ευτυχία της κοινωνίας. Έτσι, από τη μία πλευρά, να αυξηθεί η ευημερία και η ευτυχία των Τούρκων πολιτών και της τουρκικής κοινωνίας και, από την άλλη, να υποστηριχθεί και να επιταχυνθεί η οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη στο πλαίσιο της εθνικής ενότητας και ακεραιότητας και, τέλος, να καταστεί το τουρκικό έθνος ένας εποικοδομητικός, δημιουργικός και διακεκριμένος εταίρος του σύγχρονου πολιτισμού.

Ειδικοί στόχοι

Το τουρκικό σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι οργανωμένο έτσι ώστε να επιτυγχάνονται αυτοί οι γενικοί στόχοι, ενώ οι ειδικοί στόχοι των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων διαφόρων βαθμίδων και τύπων καθορίζονται σύμφωνα με τους γενικούς στόχους και τις βασικές αρχές του τουρκικού εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος.

Βασικές αρχές της τουρκικής εθνικής εκπαίδευσης

Οι βασικές αρχές του τουρκικού εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος καθορίστηκαν από τον βασικό νόμο για την εθνική εκπαίδευση αριθ. 1739. Σύμφωνα με αυτόν, οι βασικές αρχές του τουρκικού εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος είναι η καθολικότητα και η

ισότητα, οι ανάγκες του ατόμου και της κοινωνίας, ο προσανατολισμός, το δικαίωμα στην εκπαίδευση, η ισότητα ευκαιριών και δυνατοτήτων, η συνέχεια, η προσήλωση στις μεταρρυθμίσεις και τις αρχές του Ατατούρκ και στον εθνικισμό του Ατατούρκ, η δημοκρατική εκπαίδευση, ο κοσμικισμός, η επιστημονικότητα, ο προγραμματισμός στην εκπαίδευση, η μικτή εκπαίδευση, οι εκπαιδευτικοί χώροι, η συνεργασία μεταξύ σχολείου και οικογένειας και η εκπαίδευση παντού. 4. Γενική δομή της τουρκικής εθνικής εκπαίδευσης Το τουρκικό εθνικό εκπαιδευτικό σύστημα περιλαμβάνει δύο βασικές πτυχές: την τυπική και τη μη τυπική εκπαίδευση. Το Σχήμα 2 παρουσιάζει τη γενική δομή του τουρκικού εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος με βάση την ηλικία και τα επίπεδα.

Προγράμματα σπουδών και σχολικά βιβλία

Στην Τουρκία, το πρόγραμμα σπουδών που σχεδιάζεται από τις αρμόδιες μονάδες του Υπουργείου στο οποίο υπάγεται το σχολείο και εγκρίνεται από το Συμβούλιο Εκπαίδευσης εφαρμόζεται σε δημόσια και ιδιωτικά σχολεία. Τα σχολικά βιβλία των μαθημάτων που διδάσκονται σε αυτά τα σχολεία συντάσσονται από τις μονάδες του Υπουργείου ή τον ιδιωτικό τομέα σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών και διδάσκονται με την έγκριση του Συμβουλίου Εκπαίδευσης. Στην Τουρκία, το κράτος παρέχει δωρεάν σχολικά βιβλία στους μαθητές όλων των επιπέδων εκπαίδευσης.

Στο Έγγραφο για το Όραμα για την Εκπαίδευση 2023, το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας έχει συμπεριλάβει τον στόχο της δημιουργίας προγραμμάτων μεταπτυχιακού επιπέδου, καταργώντας την εφαρμογή «Παιδαγωγική Κατάρτιση» που βασίζεται σε πιστοποιητικά. Σε αυτό το πλαίσιο, η Παιδαγωγική Κατάρτιση καταργήθηκε σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας, του Συμβουλίου Εκπαίδευσης και Πειθαρχίας, με ημερομηνία 29/06/2020 και αριθμό 12.

Η συνεδρίαση του Συμβουλίου Ανώτατης Εκπαίδευσης στις 09.02.2012 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα προγράμματα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών που είναι είτε ανοιχτά είτε εξ αποστάσεως δεν θα δέχονται φοιτητές μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013, με αποτέλεσμα τα προγράμματα της Σχολής Ανοιχτής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Anadolu, όπως τα προγράμματα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών προσχολικής αγωγής και αγγλικής γλώσσας, να μην δέχονται φοιτητές. Επιπλέον, τα νυχτερινά προγράμματα όλων των προγραμμάτων εκπαίδευσης εκπαιδευτικών έκλεισαν, με εξαίρεση τα προγράμματα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών για την Πρώιμη Παιδική Ηλικία, την Ψυχολογική Συμβουλευτική και Συμβουλευτική, την Ειδική Αγωγή, τη Θρησκευτική Κουλτούρα και την Ηθική. Ωστόσο, μόνο τα προγράμματα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών για την Ειδική Αγωγή και την Αραβική Γλώσσα δέχονται φοιτητές στα νυχτερινά προγράμματα. Επιπλέον, ένας κανονισμός που εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 22.05.2015 όριζε ότι τα προγράμματα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών για άτομα με νοητική αναπηρία, ακουστική και οπτική αναπηρία εντάχθηκαν στα προγράμματα Ειδικής Αγωγής.

Το θεσμικό εθνικό πλαίσιο της τουρκικής εκπαίδευσης αναφέρεται στη γενική δομή, τις πολιτικές και τους κανονισμούς που διέπουν το εκπαιδευτικό σύστημα στην Τουρκία. Έχει σχεδιαστεί για να εξασφαλίζει μια τυποποιημένη και υψηλής ποιότητας εκπαίδευση σε ολόκληρη τη χώρα. Τα βασικά στοιχεία αυτού του πλαισίου περιλαμβάνουν:

1. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας (Milli Eğitim Bakanlığı - MEB)

Κύρια αρχή: Το ΜΕΒ είναι ο κεντρικός κυβερνητικός φορέας που είναι υπεύθυνος για τη διαμόρφωση των εθνικών εκπαιδευτικών πολιτικών, την εφαρμογή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και την εποπτεία όλων των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, από την προσχολική έως τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Ανάπτυξη προγράμματος σπουδών: Το ΜΕΒ είναι υπεύθυνο για την ανάπτυξη και την έγκριση του εθνικού προγράμματος σπουδών, των σχολικών βιβλίων και του εκπαιδευτικού υλικού.

Εκπαίδευση και επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών: Το ΜΕΒ καθορίζει τα πρότυπα για την εκπαίδευση, την πιστοποίηση και τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών.

Εξετάσεις και αξιολογήσεις: Το υπουργείο εποπτεύει τις εθνικές εξετάσεις, όπως τις εξετάσεις εισόδου στο γυμνάσιο (LGS) και τις εξετάσεις εισόδου στο πανεπιστήμιο (YKS).

2. Συμβούλιο Ανώτατης Εκπαίδευσης (Yükseköğretim Kurulu - YÖK)

Το YÖK ρυθμίζει τα πανεπιστήμια και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Τουρκία, διασφαλίζοντας τα πρότυπα ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Το YÖK είναι υπεύθυνο για την πιστοποίηση των πανεπιστημίων και των προγραμμάτων τους. Το συμβούλιο συμμετέχει στη χάραξη πολιτικής για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης της έρευνας και των διεθνών συνεργασιών

3. Επαρχιακές και περιφερειακές διευθύνσεις εθνικής εκπαίδευσης

Αυτές οι διευθύνσεις λειτουργούν ως τοπικοί εκπρόσωποι του ΜΕΒ, εφαρμόζοντας εθνικές πολιτικές σε επαρχιακό και περιφερειακό επίπεδο. Πρόκειται για δημόσιους φορείς που είναι υπεύθυνοι για διοικητικά θέματα της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, επαγγελματικής και τεχνικής εκπαίδευσης, της ειδικής εκπαίδευσης, των σχολικών συμβουλευτικών υπηρεσιών και της δια βίου μάθησης. Στις δραστηριότητες της διεύθυνσης περιλαμβάνονται η χάραξη πολιτικής, η παρακολούθηση της εφαρμογής των εκπαιδευτικών πολιτικών, η παρακολούθηση και αξιολόγηση των εκπαιδευτικών περιβαλλόντων, των προγραμμάτων, του υλικού, των φοιτητικών υποθέσεων και των κοινωνικών δραστηριοτήτων, η διεξαγωγή έρευνας, ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη προγραμμάτων για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών.

4. Εκπαιδευτικά ιδρύματα

4.1. Τυπική εκπαίδευση

Η εκπαίδευση πραγματοποιείται τακτικά σε σχολεία στο πλαίσιο προγραμμάτων που έχουν σχεδιαστεί για άτομα συγκεκριμένης ηλικιακής ομάδας και του ίδιου επιπέδου. Η τυπική εκπαίδευση καλύπτει τα ιδρύματα προσχολικής, πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

4.2. Μη τυπική εκπαίδευση

Η μη τυπική εκπαίδευση καλύπτει όλες τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες που οργανώνονται παράλληλα ή εκτός της τυπικής εκπαίδευσης.

Ο συγκεκριμένος σκοπός της μη τυπικής εκπαίδευσης, σύμφωνα με τους γενικούς στόχους και τις βασικές αρχές της εθνικής εκπαίδευσης, είναι να βοηθήσει τους πολίτες που δεν έχουν εισέλθει ποτέ στο σύστημα τυπικής εκπαίδευσης ή που βρίσκονται σε

οποιοδήποτε επίπεδο τυπικής εκπαίδευσης ή εκτός αυτού, παράλληλα ή εκτός της τυπικής εκπαίδευσης.

5. Νομοθετικό πλαίσιο

Ο βασικός νόμος για την εθνική εκπαίδευση (αριθ. 1739) περιγράφει τις θεμελιώδεις αρχές και τους στόχους του τουρκικού εκπαιδευτικού συστήματος, δίνοντας έμφαση στην ισότητα, τον κοσμικισμό και τον εκσυγχρονισμό. Μια σειρά κανονισμών και οδηγιών που εκδίδονται από το MEB και το YÖK καθοδηγούν την εφαρμογή των εκπαιδευτικών πολιτικών.

6. Εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις και προγράμματα

6.1. Καινοτομία και τεχνολογία

Πρωτοβουλίες για την ενσωμάτωση της τεχνολογίας στην εκπαίδευση, όπως το πρόγραμμα FATİH (Κίνημα για την ενίσχυση των ευκαιριών και τη βελτίωση της τεχνολογίας).

6.2. Εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς

Προγράμματα που αποσκοπούν στη διασφάλιση της ίσης πρόσβασης στην εκπαίδευση για όλους τους μαθητές, συμπεριλαμβανομένων των μαθητών με αναπηρίες και των μαθητών που προέρχονται από μειονεκτούντα περιβάλλοντα.

7. Διεθνείς συνεργασίες

Erasmus+ και άλλα προγράμματα: Συμμετοχή σε διεθνή εκπαιδευτικά προγράμματα και συνεργασίες για την ενίσχυση της ποιότητας της εκπαίδευσης και των παγκόσμιων ικανοτήτων. Το πλαίσιο αυτό διασφαλίζει ότι το εκπαιδευτικό σύστημα στην Τουρκία είναι συνεκτικό, τυποποιημένο και ευθυγραμμισμένο με τους εθνικούς αναπτυξιακούς στόχους, ενώ ταυτόχρονα είναι προσαρμόσιμο στις αλλαγές και τις βελτιώσεις που επέρχονται με την πάροδο του χρόνου.

Ο κανονισμός για το Τουρκικό Πλαίσιο Προσόντων (εφεξής TQF) ορίζει ότι ο κανονισμός για την ένταξη όλων των προσόντων εγγυημένης ποιότητας που αποκτήθηκαν μέσω προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και άλλων μαθησιακών διαδρομών στο TQF και η διασφάλιση της ποιότητας των προσόντων που θα ενταχθούν στο TQF πρέπει να δημοσιευθούν στην Επίσημη Εφημερίδα μετά την έγκριση του Συντονιστικού Συμβουλίου του TQF.

4.7.2. Περιγραφή του/των σχολείου/σχολείων ή του/των εταίρου/εταίρων

Η Διεύθυνση Εθνικής Εκπαίδευσης της Νταρίκα είναι ένας μη κερδοσκοπικός τοπικός δημόσιος φορέας, συνδεδεμένος με το Υπουργείο Εθνικής Εκπαίδευσης (MONE), ο οποίος είναι υπεύθυνος για τις διοικητικές υποθέσεις της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, επαγγελματικής και τεχνικής εκπαίδευσης, της ειδικής εκπαίδευσης, των σχολικών συμβουλευτικών υπηρεσιών και της δια βίου μάθησης στην περιοχή.

Υπό την ηγεσία ενός γενικού διευθυντή και με την υποστήριξη 4 συνδιευθυντών και 58 υπαλλήλων, η διεύθυνση διαχειρίζεται όλες τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες για 2548 εκπαιδευτικούς και 41.619 μαθητές σε 137 εκπαιδευτικά ιδρύματα, διαχειριζόμενη, κατευθύνοντας, εποπτεύοντας και συντονίζοντας τις εκπαιδευτικές πολιτικές και τα στρατηγικά σχέδια του Υπουργείου σύμφωνα με τη νομοθεσία και τα προγράμματα, και υλοποιώντας τα αποτελεσματικά και αποδοτικά. Επιπλέον, προσφέρουμε επίσης εκπαίδευση, σεμινάρια, μαθήματα ανανέωσης γνώσεων και άλλες δραστηριότητες

στους εκπαιδευτικούς μας, με σκοπό να τους παρακινήσουμε, να τους ενθαρρύνουμε και να προωθήσουμε την επαγγελματική τους ανάπτυξη σύμφωνα με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις τους.

Επιπλέον, η DIMEM έχει υλοποιήσει 7 προγράμματα Erasmus+ KA2SCH και KA2VET σε διάφορα θέματα, όπως ψηφιοποίηση, παιχνιδοποίηση, τεχνητή νοημοσύνη, IoT, περιβάλλον κ.λπ., σε συνεργασία με πανεπιστήμια, εταιρείες, ΜΚΟ και σχολεία στην Ευρώπη. Λόγω της σημαντικής της ικανότητας, η DIMEM έχει τη δυνατότητα να συμβάλει στο πρόγραμμα μέσω της διάδοσης και της αξιοποίησης των αποτελεσμάτων.

Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος, το Darıca İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü (DIMEM) σχημάτισε μια κοινοπραξία που περιλαμβάνει τρεις διαφορετικούς τύπους γυμνασίων, συμπεριλαμβανομένων των γυμνασίων της Ανατολίας και των σχολών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) με έμφαση στον τομέα της υγείας. Το πρόγραμμα είχε ως στόχο την αντιμετώπιση των προβλημάτων που σχετίζονται με το άγχος των μαθητών.

Η διαδικασία συλλογής δεδομένων περιελάμβανε την εξασφάλιση της έγκρισης από τις αντίστοιχες σχολικές διοικήσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η ηθική συμμόρφωση και η συγκατάθεση των συμμετεχόντων. Στη συνέχεια, η επεξεργασία και η ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιήθηκαν στις εγκαταστάσεις των συμμετεχόντων ιδρυμάτων, διασφαλίζοντας ότι το έργο ήταν σύμφωνο με τους στόχους και τα πρότυπα του προγράμματος.

1. Ανατολικό Λύκειο Gökşen Mustafa Yücel

Υπό την αιγίδα του DIMEM, το σχολείο έχει ως όραμα τη δημιουργία ενός μοναδικού σχολείου που θα αναθρέψει γενιές που θα δημιουργούν το μέλλον τους, όχι που θα το προβλέπουν. Η αποστολή του σχολείου μας είναι να αναθρέψουμε άτομα που μπορούν να αμφισβητούν, να παράγουν, να αξιοποιούν το δικό τους δυναμικό στο υψηλότερο επίπεδο και να είναι σε αρμονία με τον εαυτό τους και το περιβάλλον τους, με μια εκπαιδευτική προσέγγιση που εστιάζει στους μαθητές και ακολουθεί τις καινοτομίες. Το σχολείο είναι ένα από τα μεγαλύτερα της περιοχής, φιλοξενώντας μια πολυπολιτισμική κοινότητα με 4 διοικητικούς υπαλλήλους, 76 καθηγητές και 1.210 μαθητές. Η εκπαίδευση στο σχολείο διαρκεί τέσσερα χρόνια, από την 9η έως την 12η τάξη.

Στην 11η τάξη, οι μαθητές ειδικεύονται επιλέγοντας ένα από τα τέσσερα τμήματα με βάση τα ενδιαφέροντα και τις επαγγελματικές τους φιλοδοξίες: Επιστήμες, Μαθηματικά, Κοινωνικές Επιστήμες ή Ξένες Γλώσσες. Αυτή η δομή επιτρέπει στους μαθητές να επικεντρωθούν στους προτιμώμενους τομείς σπουδών τους, προωθώντας την ακαδημαϊκή αριστεία και την προετοιμασία για μελλοντικές προσπάθειες.

Εκτός από τα ακαδημαϊκά, το σχολείο δίνει έμφαση στις εξωσχολικές δραστηριότητες, ιδιαίτερα στον αθλητισμό. Οι μαθητές με πάθος για τον αθλητισμό εντοπίζονται και επιλέγονται από τους καθηγητές Φυσικής Αγωγής για να ενταχθούν στις σχολικές ομάδες. Αυτές οι ομάδες συμμετέχουν ενεργά σε αθλητικά τουρνουά τόσο σε επίπεδο περιφέρειας όσο και σε επίπεδο πόλης, εκπροσωπώντας το σχολείο με ενθουσιασμό και δεξιότητα.

Αυτή η ισορροπία μεταξύ ακαδημαϊκής αυστηρότητας και εξωσχολικής συμμετοχής καθιστά το σχολείο ένα δυναμικό και χωρίς αποκλεισμούς μαθησιακό περιβάλλον.

Η Υπηρεσία Καθοδήγησης του σχολείου είναι ένας ζωτικός πόρος, στελεχωμένος από τρεις επαγγελματίες συμβούλους που είναι αφοσιωμένοι στην υποστήριξη των μαθητών. Η υπηρεσία προσφέρει ατομικές συνεδρίες συμβουλευτικής που αντιμετωπίζουν θέματα όπως το άγχος, η διαχείριση του στρες και η ακαδημαϊκή επιτυχία. Επιπλέον, οργανώνει τακτικά σεμινάρια για μαθητές, καθηγητές και γονείς, με στόχο την προώθηση ενός υποστηρικτικού εκπαιδευτικού περιβάλλοντος.

Κάθε Μάιο, η Υπηρεσία Καθοδήγησης διεξάγει μια ολοκληρωμένη «Έρευνα Αξιολόγησης Αναγκών Καθοδήγησης» σε μαθητές, καθηγητές και γονείς. Η έρευνα αυτή προσδιορίζει τους βασικούς τομείς που απαιτούν προσοχή για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Με βάση τα αποτελέσματα της φετινής έρευνας, το επόμενο ακαδημαϊκό έτος θα επικεντρωθεί στην «Ακαδημαϊκή Αυτοαποτελεσματικότητα» και στη «Συνειδητή Χρήση της Τεχνολογίας». Η υπηρεσία θα αναπτύξει στοχευμένες πρωτοβουλίες και δραστηριότητες για την αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτών των προτεραιοτήτων.

2. Öğretmen Fusün Erdemir Επαγγελματικό και Τεχνικό Λύκειο Ανατολίας

Υπό την αιγίδα του DIMEM, που είναι ένα από τα 5 επαγγελματικά σχολεία της περιφέρειας, με όραμα να είναι το μοναδικό και διακεκριμένο Επαγγελματικό και Τεχνικό Λύκειο της Ανατολίας στην περιοχή μας, όπου εκπαιδεύονται ικανοί επαγγελματίες υγείας που συνδυάζουν τις γνώσεις που αποκτούν στο σχολείο με τις δεξιότητές τους, υιοθετούν ηθικές αξίες και αναλαμβάνουν ευθύνες, έχει ως αποστολή, σύμφωνα με τις αρχές και τις μεταρρυθμίσεις του Ατατούρκ, την εκπαίδευση προσωπικού υγείας εξοπλισμένου με επαγγελματικές γνώσεις και δεξιότητες για την κάλυψη των αναγκών της κοινωνίας στον τομέα της υγείας, το οποίο θα βελτιώσει περαιτέρω την ποιότητα των υπηρεσιών υγείας, θα αυξήσει την εμπιστοσύνη στις υπηρεσίες υγείας, θα είναι σε αρμονία με τον εαυτό του και την κοινωνία, θα παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στον κλάδο του, θα ανανεώνεται συνεχώς και θα υιοθετεί εθνικές, πνευματικές, ηθικές και ανθρώπινες αξίες.

Στο σχολείο μας εργάζονται 36 καθηγητές και φοιτούν 610 μαθητές. Υπάρχουν 21 αίθουσες διδασκαλίας, 1 αίθουσα συνεδριάσεων, 3 εργαστήρια πρακτικής υγείας, 1 βιβλιοθήκη, 1 γήπεδο ποδοσφαίρου, 1 γήπεδο βόλεϊ και 1 γήπεδο μπάσκετ. Παρέχεται ολοήμερη εκπαίδευση.

Στο σχολείο μας υπάρχουν συνολικά τρία τμήματα: Βοηθοί Νοσηλευτών, Βοηθοί Μαιών και Τεχνικοί Υγείας.

Η υπηρεσία καθοδήγησης του σχολείου διοργανώνει ετήσια σεμινάρια για τη διαχείριση του άγχους και του στρες των εξετάσεων, με ιδιαίτερη έμφαση στους μαθητές της^{11ης}και 12ης τάξης. Επιπλέον, προσφέρει ατομικές συνεδρίες συμβουλευτικής για μαθητές που αναζητούν προσωπική βοήθεια. Προς το τέλος του ακαδημαϊκού έτους, διεξάγεται έρευνα για την αξιολόγηση των αναγκών καθοδήγησης των μαθητών και, με βάση τα αποτελέσματα, καταρτίζεται σχέδιο για το επόμενο έτος, προκειμένου να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά αυτές οι ανάγκες. Το σχολείο μας διοργανώνει επίσης διάφορες κοινωνικές δραστηριότητες, διαγωνισμούς και εκδρομές σε τακτά χρονικά διαστήματα, ώστε να αποτρέψει την ανία των μαθητών λόγω του ακαδημαϊκού φόρτου εργασίας.

3. Επαγγελματικό και Τεχνικό Λύκειο Anatolian Deniz Yıldızları:

Με όραμα να είναι ένα κορυφαίο σχολείο που εκπαιδεύει ποιοτικό ανθρώπινο δυναμικό και είναι υπερήφανο που είναι μέλος του σχολείου μας, έχει ως αποστολή να παρέχει συνεχή καινοτομία και ανάπτυξη στην εκπαίδευση και την κατάρτιση για το μέλλον της χώρας μας, παρέχοντας ποιοτικές υπηρεσίες επαγγελματικής και τεχνικής εκπαίδευσης σύμφωνα με τις ανάγκες της κοινωνίας και της περιοχής μας, υπό το πρίσμα των γενικών και ειδικών στόχων της Εθνικής Εκπαίδευσης, και εκπαιδεύοντας μεσαίο προσωπικό για τη βιομηχανία μας και μαθητές για την τριτοβάθμια εκπαίδευση που είναι αφοσιωμένοι στις εθνικές και ηθικές αξίες.
Στο σχολείο εργάζονται 109 εκπαιδευτικοί και φοιτούν 2109 μαθητές. Υπάρχουν 32 αίθουσες διδασκαλίας, 21 εργαστήρια, 1 αίθουσα συνεδριάσεων, 1 γυμναστήριο, 13 εργαστήρια επαγγελματικής πρακτικής, 1 εργαστήριο χημείας, 1 εργαστήριο φυσικής και 1 βιβλιοθήκη. Παρέχεται ολοήμερη εκπαίδευση.
Υπάρχουν 4 τμήματα στο σχολείο: Τμήμα Τεχνολογιών Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης, Τμήμα Βιομηχανικού Αυτοματισμού, Τμήμα Ηλεκτρολογικών και Ηλεκτρονικών Τεχνολογιών, Τμήμα Τεχνολογιών Πλη
Η υπηρεσία καθοδήγησης του σχολείου μας διοργανώνει κάθε χρόνο σεμινάρια για την αντιμετώπιση του άγχους των εξετάσεων και του στρες, ειδικά για τους μαθητές της^{11ης}και^{12ης}τάξης. Εκτός από αυτό, πραγματοποιεί επίσης ατομικές συνεντεύξεις με μαθητές που υποβάλλουν ατομική αίτηση. Στο τέλος του έτους, διεξάγεται έρευνα αξιολόγησης των αναγκών καθοδήγησης των μαθητών. Το πρόγραμμα του επόμενου έτους καταρτίζεται σύμφωνα με τα αποτελέσματα που προκύπτουν.

4.7.3. Συγκεκριμένα μέτρα - στρατηγικές και έργα

Εκπαίδευση σχετικά με το άγχος

Στα τουρκικά σχολεία, η αντιμετώπιση του άγχους έχει καταστεί προτεραιότητα μέσω της δομημένης εκπαίδευσης και των στοχευμένων παρεμβάσεων. Οι υπηρεσίες καθοδήγησης και ψυχολογικής συμβουλευτικής βρίσκονται στο επίκεντρο αυτών των προσπαθειών, παρέχοντας ατομική και ομαδική συμβουλευτική σχετικά με το άγχος, τη διαχείριση του στρες και την ακαδη Προγράμματα όπως το «Stress-Free Exam Days» (Ημέρες εξετάσεων χωρίς άγχος) βοηθούν τους μαθητές να προετοιμαστούν για τις εξετάσεις υψηλού επιπέδου σε ένα υποστηρικτικό περιβάλλον. Τα σχολεία διεξάγουν επίσης ετήσιες έρευνες αξιολόγησης των αναγκών καθοδήγησης για να προσδιορίσουν συγκεκριμένους τομείς που απαιτούν παρέμβαση, με πρόσφατες πρωτοβουλίες που εστιάζουν στην «ακαδημαϊκή αυτοαποτελεσματικότητα» και τη «συνειδητή χρήση της τεχνολογίας». Διεθνή προγράμματα, όπως οι πρωτοβουλίες Erasmus+, διευκολύνουν τη συνεργασία με ευρωπαϊκά σχολεία για την εφαρμογή καινοτόμων στρατηγ Επιπλέον, έχουν εισαχθεί πρακτικές mindfulness, εργαστήρια συμμετοχής των γονέων και συνεργασίες με πανεπιστήμια, προκειμένου να εξοπλίσουν τους μαθητές και τις οικογένειές τους με εργαλεία για την αποτελεσματική διαχείριση του άγχους. Αυτά τα μέτρα υπογραμμίζουν την αυξανόμενη έμφαση στην εκπαίδευση για την ψυχική υγεία στο εκπαιδευτικό σύστημα της Τουρκίας.

Εμπειρία με το άγχος στους μαθητές

Οι εκπαιδευτικοί στα τουρκικά σχολεία συχνά συναντούν μαθητές που αντιμετωπίζουν άγχος, ιδίως σε σχέση με την ακαδημαϊκή πίεση και τις εξετάσεις. Οι εμπειρίες τους αποκαλύπτουν τόσο τις προκλήσεις όσο και τις στρατηγικές για την υποστήριξη των μαθητών:

1. Αυξημένη πίεση από τις εξετάσεις

Οι εκπαιδευτικοί παρατηρούν ότι οι εθνικές εξετάσεις, όπως οι LGS και YKS, συμβάλλουν σημαντικά στο άγχος των μαθητών. Πολλοί μαθητές αισθάνονται συγκλονισμένοι από τις υψηλές προσδοκίες των οικογενειών και της κοινωνίας, γεγονός που επηρεάζει την συναισθηματική τους ευημερία και τη συμμετοχή τους στην τάξη.

2. Αλλαγές στη συμπεριφορά των μαθητών

Οι εκπαιδευτικοί αναφέρουν κοινά σημάδια άγχους, όπως απόσυρση, δυσκολία συγκέντρωσης, ευερεθιστότητα ή σωματικά προβλήματα (π.χ. πονοκεφάλους ή στομαχικές διαταραχές). Συχνά ενεργούν ως πρώτοι ανταποκριτές, αναγνωρίζοντας αυτά τα σημάδια και παραπέμποντας τους μαθητές σε σχολικούς συμβούλους.

3. Υποστήριξη και παρεμβάσεις

Οι εκπαιδευτικοί συνεργάζονται στενά με τις υπηρεσίες καθοδήγησης για να δημιουργήσουν ένα υποστηρικτικό περιβάλλον. Χρησιμοποιούν στρατηγικές όπως η ενθάρρυνση, η προώθηση μιας θετικής ατμόσφαιρας στην τάξη και η ενσωμάτωση τεχνικών χαλάρωσης, όπως δραστηριότητες mindfulness, στην σχολική ημέρα.

4. Ανάγκη για εκπαίδευση

Πολλοί εκπαιδευτικοί εκφράζουν την ανάγκη για επιπλέον εκπαίδευση στην αναγνώριση και τη διαχείριση του άγχους στους μαθητές. Ενώ ορισμένα σχολεία προσφέρουν εργαστήρια για την ψυχική υγεία, οι εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι απαιτείται περισσότερη επαγγελματική ανάπτυξη για την αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων.

5. Πολιτισμικές και γονικές προσδοκίες

Οι εκπαιδευτικοί συχνά αντιμετωπίζουν την πρόσθετη πολυπλοκότητα των πολιτισμικών στάσεων απέναντι στην ψυχική υγεία. Οι οικογένειες δεν αναγνωρίζουν ή αντιμετωπίζουν πάντα το άγχος, με αποτέλεσμα οι εκπαιδευτικοί να διαδραματίζουν σημαντικότερο ρόλο στην προάσπιση των αναγκών των μαθητών.

Δομή υποστήριξης

Στα τουρκικά σχολεία, οι εκπαιδευτικοί υποστηρίζονται από διάφορες δομές που τους βοηθούν να διαχειρίζονται αποτελεσματικά το άγχος των μαθητών. Οι υπηρεσίες καθοδήγησης και συμβουλευτικής διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο, προσφέροντας επαγγελματική υποστήριξη τόσο στους μαθητές όσο και στους εκπαιδευτικούς μέσω ατομικής συμβουλευτικής, εργαστηρίων και εξατομικευμένων παρεμβάσεων. Οι εκπαιδευτικοί συμμετέχουν επίσης σε προγράμματα κατάρτισης που έχουν σχεδιαστεί για να ενισχύσουν την ικανότητά τους να αναγνωρίζουν και να αντιμετωπίζουν ζητήματα που σχετίζονται με το άγχος, ενσωματώνοντας στρατηγικές όπως η ενσυνειδητότητα Η συνεργασία με τις οικογένειες είναι μια άλλη βασική πτυχή, με τα σχολεία να οργανώνουν συναντήσεις γονέων-εκπαιδευτικών και εργαστήρια για τη δημιουργία μιας ενιαίας προσέγγισης για την ευημερία των μαθητών. Τα δίκτυα ομοτίμων και διοικητικών στελεχών παρέχουν πρόσθετη υποστήριξη, επιτρέποντας στους εκπαιδευτικούς να μοιράζονται εμπειρίες και λύσεις, ενώ οι συνεργασίες με πανεπιστήμια, ΜΚΟ και διεθνή προγράμματα όπως το Erasmus+ προσφέρουν πρόσβαση σε πόρους και εμπειρογνωμοσύνη. Αυτά τα μέτρα, σε συνδυασμό με την πρόσβαση σε υλικό όπως οδηγοί χαλάρωσης και βιβλία εργασίας για τη διαχείριση του

άγχους, δίνουν τη δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς να καλλιεργήσουν ένα πιο υποστηρικτικό και ευαισθητοποιημένο στο άγχος

Υφιστάμενα πρωτόκολλα

Στην Τουρκία, τα υπάρχοντα πρωτόκολλα για την αντιμετώπιση του άγχους των μαθητών καθοδηγούνται από πολιτικές που έχουν θεσπιστεί από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας (MEB) και εφαρμόζονται μέσω δομών σε επίπεδο σχολείου. Το Υπουργείο ορίζει ότι κάθε σχολείο πρέπει να διαθέτει μια ειδική μονάδα καθοδήγησης υπεύθυνη για την αντιμετώπιση της ψυχικής υγείας των μαθητών. Οι υπηρεσίες αυτές λειτουργούν σύμφωνα με εθνικές κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες περιλαμβάνουν διαδικασίες για τον εντοπισμό μαθητών με άγχος, τη διεξαγωγή ατομικών και ομαδικών συνεδριών συμβουλευτικής και την οργάνωση προγραμμάτων ευαισθητοποίησης για την ψυχική υγεία για μαθητές, Επίσης, τα σχολεία υποχρεούνται να χρησιμοποιούν τυποποιημένα εργαλεία, όπως φόρμες παρατήρησης μαθητών και ερωτηματολόγια αξιολόγησης ψυχικής υγείας, για την έγκαιρη ανίχνευση σημείων άγχους. Μόλις εντοπιστούν, οι μαθητές παραπέμπονται στον σύμβουλο καθοδήγησης του σχολείου, ο οποίος ακολουθεί συγκεκριμένα βήματα για την παρέμβαση, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής της οικογένειας και, εάν είναι απαραίτητο, της παραπομπής σε εξωτερικούς επαγγελματίες ψυχικής υγείας. Για οξείες περιπτώσεις άγχους ή κρίσεων ψυχικής υγείας, τα σχολεία ακολουθούν λεπτομερή πρωτόκολλα διαχείρισης κρίσεων. Αυτά περιλαμβάνουν άμεση συμβουλευτική, ενημέρωση των γονέων και, σε σοβαρές περιπτώσεις, συνεργασία με τοπικούς φορείς υγείας για την παροχή επαγγελματικής ψυχιατρικής υποστήριξης. Το Υπουργείο ενημερώνει και διανέμει τακτικά εκπαιδευτικά προγράμματα για τους εκπαιδευτικούς, προκειμένου να τους βοηθήσει να εντοπίζουν το άγχος στους μαθητές και να εφαρμόζουν υποστηρικτικές στρατηγικές στην τάξη. Αυτά τα πρωτόκολλα τονίζουν επίσης τη σημασία της διατήρησης ενός θετικού μαθησιακού περιβάλλοντος για τη μείωση των παραγόντων που προκαλούν άγχος.

Συμπεριφορά αναζήτησης βοήθειας

Στην Τουρκία, τα πρωτόκολλα για την αντιμετώπιση του άγχους στα σχολεία συμπληρώνονται από την κατανόηση της συμπεριφοράς αναζήτησης βοήθειας, η οποία διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στη διασφάλιση της υποστήριξης που χρειάζονται οι μαθητές. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας (MEB) δίνει έμφαση σε δομημένες προσεγγίσεις παρέμβασης, συμπεριλαμβανομένου του ρόλου των Υπηρεσιών Καθοδήγησης και Ψυχολογικής Συμβουλευτικής, οι οποίες λειτουργούν ως το πρώτο σημείο επαφής για τους μαθητές που εμφανίζουν συμπτώματα άγχους. Οι υπηρεσίες αυτές ενθαρρύνουν τη συμπεριφορά αναζήτησης βοήθειας, καλλιεργώντας την εμπιστοσύνη και την εμπιστευτικότητα, ώστε οι μαθητές να αισθάνονται ασφαλείς να συζητήσουν

Η συμπεριφορά αναζήτησης βοήθειας επηρεάζεται από πολιτισμικούς και κοινωνικούς παράγοντες, με τους μαθητές να διστάζουν συχνά να προσεγγίσουν απευθείας τους συμβούλους λόγω του στίγματος. Για να αντιμετωπιστεί αυτό, τα σχολεία υλοποιούν εκστρατείες ευαισθητοποίησης, σεμινάρια ψυχικής υγείας και πρωτοβουλίες αλληλοϋποστήριξης για να κανονικοποιήσουν την αναζήτηση βοήθειας. Οι εκπαιδευτικοί, που λειτουργούν ως πρόσωπα εμπιστοσύνης, εκπαιδεύονται να αναγνωρίζουν τα σημάδια του άγχους και να καθοδηγούν τους μαθητές προς τους κατάλληλους πόρους, γεφυρώνοντας το χάσμα μεταξύ μαθητών και συμβούλων.

Οι γονείς επίσης στοχεύονται σε αυτή την προσπάθεια, με εργαστήρια που τους εκπαιδεύουν να αναγνωρίζουν τα συμπτώματα του άγχους και να ενθαρρύνουν τα παιδιά τους να ζητήσουν βοήθεια. Επιπλέον, ανώνυμες έρευνες και φόρμες ανατροφοδότησης παρέχουν έμμεσους τρόπους στους μαθητές να επικοινωνήσουν τις ανάγκες τους χωρίς το φόβο της κρίσης.

Παρά τα μέτρα αυτά, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις, καθώς ορισμένοι μαθητές μπορεί να βασίζονται περισσότερο σε ανεπίσημες πηγές υποστήριξης, όπως φίλοι ή οικογένεια, πριν προσφύγουν σε επαγγελματική βοήθεια. Για να μετριαστεί αυτό το φαινόμενο, τα σχολεία χρησιμοποιούν όλο και περισσότερο τεχνολογικές πλατφόρμες, όπως διαδικτυακές πύλες συμβουλευτικής και εφαρμογές ψυχικής υγείας, ώστε η αναζήτηση βοήθειας να είναι πιο προσιτή και λιγότερο εκφοβιστική.

Συνδυάζοντας δομημένα πρωτόκολλα με προσπάθειες για τη μείωση του στίγματος και την προώθηση της ψυχικής υγείας, τα τουρκικά σχολεία στοχεύουν στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος όπου η αναζήτηση βοήθειας είναι μια φυσική και ενθαρρυντική αντίδραση στο άγχος.

Συγκεκριμένα μέτρα

Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του άγχους στα τουρκικά σχολεία, τα συγκεκριμένα μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν την εφαρμογή προγραμμάτων κατάρτισης για τους εκπαιδευτικούς, ώστε να τους βοηθήσουν να αναγνωρίζουν και να διαχειρίζονται τα σημάδια του άγχους, καθώς και την προώθηση υποστηρικτικών περιβάλλοντων στην τάξη. Η δημιουργία σχολικών ομάδων ψυχικής υγείας που θα αποτελούνται από συμβούλους, ψυχολόγους και διοικητικούς υπαλλήλους εξασφαλίζει συνεπή παρέμβαση και καθοδήγηση. Η ενσωμάτωση τεχνικών ενσυνειδητότητας και χαλάρωσης, όπως ασκήσεις αναπνοής ή γιόγκα, στις καθημερινές ρουτίνες Τα σχολεία μπορούν επίσης να οργανώνουν εργαστήρια εκπαίδευσης γονέων για την ευαισθητοποίηση και την παροχή εργαλείων στις

οικογένειες για την υποστήριξη της ψυχικής υγείας των παιδιών τους. Τα προγράμματα καθοδήγησης από ομοτίμους επιτρέπουν στους μαθητές να παρέχουν συναισθηματική υποστήριξη ο ένας στον άλλο, ενώ οι τεχνολογικές λύσεις, όπως οι εφαρμογές ψυχικής υγείας και η εικονική συμβουλευτική, καθιστούν τη βοήθεια πιο προσιτή και εμπιστευτική. Πρωτοβουλίες όπως η «χωρίς άγχος» προετοιμασία για τις εξετάσεις, συμπεριλαμβανομένων των προσομοιώσεων εξετάσεων σε περιβάλλον χωρίς άγχος, μπορούν να ανακουφίσουν την ακαδημαϊκή πίεση. Οι τυποποιημένες ετήσιες έρευνες ψυχικής υγείας βοηθούν στον προσδιο Η ενσωμάτωση της συναισθηματικής παιδείας στο πρόγραμμα σπουδών καλλιεργεί την ανθεκτικότητα και τις δεξιότητες αντιμετώπισης προβλημάτων από μικρή ηλικία. Οι συνεργασίες με επαγγελματίες ψυχικής υγείας, πανεπιστήμια και ΜΚΟ ενισχύουν αυτές τις προσπάθειες προσφέροντας εξειδικευμένη εκπαίδευση και υποστήριξη. Μαζί, αυτά τα μέτρα δημιουργούν μια προληπτική και ολιστική προσέγγιση για τη μείωση του άγχους και την προώθηση της ψυχικής ευεξίας στα σχολεία.

Αναπάντητες ανάγκες

Ένα σημαντικό κενό είναι η έλλειψη ευρείας γνώσης για την ψυχική υγεία μεταξύ μαθητών, γονέων και εκπαιδευτικών, η οποία οδηγεί σε καθυστερημένη αναγνώριση και παρέμβαση για το άγχος. Ενώ ορισμένα σχολεία παρέχουν βασική κατάρτιση στους εκπαιδευτικούς, πολλά εξακολουθούν να στερούνται των κατάλληλων δεξιοτήτων ή της αυτοπεποίθησης για να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις προκλήσεις της ψυ

Ένα άλλο ζήτημα είναι η έλλειψη επαγγελματιών συμβούλων, με πολλά σχολεία να βασίζονται σε περιορισμένο προσωπικό που ενδέχεται να μην έχει εξειδικευμένη κατάρτιση σε διαταραχές που σχετίζονται με το άγχος. Επιπλέον, το πολιτισμικό στίγμα γύρω από την ψυχική υγεία εμποδίζει τους μαθητές και τις οικογένειες να ζητήσουν βοήθεια, με αποτέλεσμα πολλές περιπτώσεις να μην αναφέρονται ή να μην αντιμετωπίζονται.

Επιπλέον, οι πόροι για μακροπρόθεσμη υποστήριξη είναι συχνά ανεπαρκείς. Οι τρέχουσες παρεμβάσεις εστιάζουν περισσότερο σε άμεσους παράγοντες άγχους, όπως οι εξετάσεις, παρά στην αντιμετώπιση των υποκείμενων αιτίων του άγχους ή στην παροχή διαρκούς ψυχολογικής φροντίδας. Ιδιαίτερα τα σχολεία σε αγροτικές περιοχές και με ανεπαρκή χρηματοδότηση αντιμετωπίζουν ανισότητες όσον αφορά τους πόρους, με λιγότερες δυνατότητες πρόσβασης σε επαγγελματική

Τέλος, οι παρεμβάσεις βάσει δεδομένων εξακολουθούν να εξελίσσονται. Ενώ τα σχολεία διεξάγουν αξιολογήσεις αναγκών, η έλλειψη συστηματικής, εθνικής συλλογής δεδομένων περιορίζει τη δυνατότητα δημιουργίας κλιμακωτών και στοχευμένων λύσεων. Η αντιμετώπιση αυτών των κενών απαιτεί ολοκληρωμένες μεταρρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης της χρηματοδότησης, της ενίσχυσης των εκστρατειών ευαισθητοποίησης και της βελτίωσης της συνεργασίας μεταξύ σχολείων, επαγγελματιών ψυ

5. Τελικές σκέψεις

Το πρόγραμμα WAI (Wellbeing@Artificial Intelligence) έχει επισημάνει τον κρίσιμο ρόλο της αντιμετώπισης του άγχους των μαθητών σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα, ιδίως υπό το πρίσμα των προκλήσεων που επιδεινώθηκαν από την πανδημία COVID-19 και την αυξανόμενη ενσωμάτωση ψηφιακών εργαλείων στα σχολεία. Μέσω αυτής της διεθνούς συνεργασίας, διερευνήσαμε μια ποικιλία προσεγγίσεων για τη διαχείριση του άγχους στα σχολεία, εστιάζοντας στις εμπειρίες και τις στρατηγικές που εφαρμόστηκαν σε επτά χώρες: Πορτογαλία, Γαλλία, Ελλάδα, Λιθουανία, Πολωνία, Σλοβενία και Τουρκία.

Η έρευνά μας έδειξε ότι το άγχος είναι ένα ευρέως διαδεδομένο πρόβλημα σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα, με σημαντικές επιπτώσεις τόσο στην ακαδημαϊκή απόδοση όσο και στην συναισθηματική ευημερία των μαθητών. Το έργο αποκάλυψε ότι, ενώ τα συμπτώματα του άγχους μπορεί να εκδηλώνονται διαφορετικά σε διάφορες κουλτούρες και εκπαιδευτικά συστήματα, οι υποκείμενοι παράγοντες —ακαδημαϊκή πίεση, κοινωνικές προσδοκίες και προκλήσεις της πλοήγησης σε ψηφιακά περιβάλλοντα— είναι κοινά χαρακτηριστικά.

Κύρια ευρήματα:

1. Ο αντίκτυπος του άγχους στην εκπαίδευση

Το άγχος δεν αποτελεί μόνο μια προσωπική πρόκληση για τους μαθητές, αλλά και ένα εμπόδιο στην αποτελεσματική μάθηση. Έχει αρνητική επίδραση στις γνωστικές λειτουργίες, όπως η λειτουργική μνήμη, η προσοχή και η λήψη αποφάσεων, οι οποίες είναι ζωτικής σημασίας για την ακαδημαϊκή επιτυχία.

2. Διαφορετικές στρατηγικές σε διάφορες χώρες

Η μελέτη αποκάλυψε διάφορες στρατηγικές που εφαρμόζονται σε διαφορετικές χώρες, όπως η κατάρτιση των εκπαιδευτικών, η υλοποίηση προγραμμάτων ευεξίας και η ενσωμάτωση ψηφιακών εργαλείων για την παρακολούθηση και την υποστήριξη της ψυχικής υγείας των μαθητών. Αυτές οι προσεγγίσεις υπογραμμίζουν τη σημασία της παροχής εξατομικευμένης υποστήριξης που συνάδει με τα τοπικά εκπαιδευτικά πλαίσια και τα πολιτισμικά συμφραζόμενα.

3. Ο ρόλος της τεχνολογίας και της τεχνητής νοημοσύνης

Η τεχνητή νοημοσύνη (AI) έχει σημαντικό δυναμικό στην άμβλυνση του άγχους, προσφέροντας εξατομικευμένη υποστήριξη και έγκαιρες παρεμβάσεις μέσω έξυπνων εκπαιδευτικών εργαλείων. Η εστίαση του έργου WAI σε λύσεις που βασίζονται στην τεχνητή νοημοσύνη, όπως τα εξατομικευμένα συστήματα συστάσεων, καταδεικνύει τις προοπτικές της τεχνολογίας στην προώθηση ενός υποστηρικτικού και χωρίς αποκλεισμούς μαθησιακού περιβάλλοντος.

4. Ηθικές παραμέτρους

Καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος, οι ηθικές παράμετροι σχετικά με την προστασία των δεδομένων, τη συγκατάθεση και την υπεύθυνη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης ήταν πρωταρχικής σημασίας. Η διασφάλιση της διαφάνειας και η προστασία της ιδιωτικής ζωής των μαθητών κατά τη χρήση εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης είναι ζωτικής σημασίας

5. Εκπαίδευση και επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών

Ένα κρίσιμο θέμα σε όλα τα ευρήματα ήταν η ανάγκη να εξοπλιστούν οι εκπαιδευτικοί με τα εργαλεία, τις γνώσεις και τις δεξιότητες για να αναγνωρίζουν και να αντιμετωπίζουν τα συμπτώματα άγχους στους μαθητές. Η συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη τόσο στον τομέα της ψυχικής υγείας όσο και των τεχνολογικών εργαλείων είναι απαραίτητη για την προώθηση ενός συμπονετικού και αποτελεσματικού εκπαιδευτικού περιβάλλοντος.

Συστάσεις

1. Ενισχυμένη συνεργασία και ανταλλαγή γνώσεων

Το πρόγραμμα WAI τονίζει την αξία της διαπολιτισμικής συνεργασίας για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων. Η συνεχής ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και στρατηγικών μεταξύ των χωρών μπορεί να ενισχύσει τη συλλογική κατανόηση του τρόπου αντιμετώπισης του άγχους στα σχολεία.

2. Επένδυση σε εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης και ψυχικής υγείας

Τα εκπαιδευτικά συστήματα πρέπει να συνεχίσουν να διερευνούν και να επενδύουν σε λύσεις τεχνητής νοημοσύνης που προσφέρουν εξατομικευμένη ψυχική υγεία στους μαθητές. Αυτά τα εργαλεία πρέπει να σχεδιάζονται με τη συμβολή εκπαιδευτικών, επαγγελματιών ψυχικής υγείας και μαθητών, ώστε να διασφαλίζεται η συνάφεια και η αποτελεσματικότητά τους.

3. Πρακτικές συμπεριληπτικής εκπαίδευσης

Πρέπει να ενισχυθούν οι προσπάθειες για την προώθηση της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης, ιδίως για μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Η ενσωμάτωση εξατομικευμένων προγραμμάτων που ανταποκρίνονται τόσο στις ακαδημαϊκές όσο και στις συναισθηματικές ανάγκες μπορεί να συμβάλει στη μείωση του αποκλεισμού και στην καλλιέργεια του αισθήματος του «ανήκειν

4. Πολιτική και δομική υποστήριξη

Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στην ψυχική υγεία και την ευημερία ως μέρος του ευρύτερου εκπαιδευτικού προγράμματος. Αυτό περιλαμβάνει τη θέσπιση σαφών πλαισίων για την ενσωμάτωση της ψυχικής υγείας και τη διασφάλιση ότι οι εκπαιδευτικές πολιτικές αντανακλούν την ανάγκη για μια ισορροπημένη προσέγγιση της ακαδημαϊ

Συμπέρασμα

Το πρόγραμμα WAI παρέχει πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μαθητές που πάσχουν από άγχος και τον ρόλο των εκπαιδευτικών συστημάτων στην αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων. Καθώς προχωράμε, είναι σαφές ότι μια πολυδιάστατη προσέγγιση —που συνδυάζει εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης, κατάρτιση εκπαιδευτικών και πρακτικές συμπεριληπτικής εκπαίδευσης— θα είναι απαραίτητη για τη δημιουργία υποστηρικτικών μαθησιακών περιβαλλόντων όπου οι μαθητές μπορούν να αναπτυχθούν ακαδημαϊκά και συναισθηματικά. Τα διδάγματα που αντλήθηκαν από αυτή τη διεθνή συνεργασία προσφέρουν ένα σχέδιο για μελλοντικές προσπάθειες βελτίωσης της ευημερίας των μαθητών, διασφαλίζοντας ότι η ψυχική υγεία θα λάβει την προσοχή που της αξίζει στον εκπαιδευτικό τομέα.

6. Αναφορές

1. ΟΟΣΑ/Ευρωπαϊκή Ένωση (2022), Health at a Glance: Europe 2022: State of Health in the EU Cycle, OECD Publishing, Παρίσι, https://doi.org/10.1787/507433b0-en.
2. Polanczyk, G. V., Salum, G. A., Sugaya, L. S., Caye, A., & Rohde, L. A. (2015). Ετήσια επισκόπηση έρευνας: Μια μετα-ανάλυση της παγκόσμιας επικράτησης των ψυχικών διαταραχών σε παιδιά και εφήβους. Περιοδικό Παιδικής Ψυχολογίας και Ψυχιατρικής, 56(3), 345–365. https://doi.org/10.1111/jcpp.12381.
3. Canino, G., Shrout, P. E., Rubio-Stipec, M., Bird, H. R., Bravo, M., Ramirez, R., et al. (2004). Τα ποσοστά διαταραχών παιδιών και εφήβων σύμφωνα με το DSM-IV στο Πουέρτο Ρίκο. Αρχεία Γενικής Ψυχιατρικής, 61(1), 85–93.
4. Vicente, B., Saldivia, S., de la Barra, F., Kohn, R., Pihan, R., Valdivia, M., et al. (2012). Επικράτηση ψυχικών διαταραχών σε παιδιά και εφήβους στη Χιλή: Μια επιδημιολογική μελέτη κοινότητας. Περιοδικό Παιδικής Ψυχολογίας και Ψυχιατρικής, 53(10), 1026–1035. https://doi.org/10.1111/j.1469-7610.2012.02566.
5. Canals J, Voltas N, Hern.ndez-Mart.nez C, Cosi S, Arija V (2019) Επικράτηση διαταραχών άγχους DSM-5, συννοσηρότητα και επιμονή συμπτωμάτων σε ισπανούς εφήβους. Eur Child Adolesc Psychiatry 28(1):131–143. https:// doi. org/ 10. 1007/s00787- 018- 1207-z.
6. Solmi M, Radua J, Olivola M, Croce E, Soardo L, Salazar de Pablo G, Shin J, Kirkbride JB, Jones P, Kim JH, Kim JY, Carvalho AF, Seeman MV, Correll CU, Fusar – Poli P (2022). Ηλικία έναρξης των ψυχικών διαταραχών παγκοσμίως: μεγάλης κλίμακας μετα-ανάλυση 192 επιδημιολογικών μελετών. Mol Psychiatry 27(1):281-295. https:// doi. org/ 10. 1038/ s41380- 021- 01161-7.
7. Weems, C. F., Costa, N. M. (2005). Αναπτυξιακές διαφορές στην έκφραση των συμπτωμάτων άγχους και των φόβων στην παιδική ηλικία. Περιοδικό της Αμερικανικής Ακαδημίας Παιδιατρικής & Εφηβικής Ψυχιατρικής, 44(7), 656-663. https://doi: 10.1097/01.chi.0000162583.25829.4b.
8. Essau, C. A., Lewinsohn, P. M., Olaya, B., & Seeley, J. R. (2014). Διαταραχές άγχους σε εφήβους και ψυχοκοινωνικά αποτελέσματα στην ηλικία των 30 ετών. Περιοδικό συναισθηματικών διαταραχών, 163, 125–132. https://doi.org/10.1016/j.jad.2013.12.033
9. Rapee, R. M., Schniering, C. A., & Hudson, J. L. (2009). Διαταραχές άγχους κατά την παιδική και εφηβική ηλικία: αιτίες και θεραπεία. Ετήσια ανασκόπηση της κλινικής ψυχολογίας, 5, 311–341. https://doi.org/10.1146/annurev.clinpsy.032408.153628
10. Moran T. P. (2016). Άγχος και χωρητικότητα της λειτουργικής μνήμης: Μια μετα-ανάλυση και περιγραφική ανασκόπηση. Ψυχολογικό δελτίο, 142 (8), 831–864. https://doi.org/10.1037/bul0000051
11. Lukasik, K. M., Waris, O., Soveri, A., Lehtonen, M., & Laine, M. (2019). Η σχέση του άγχους και του στρες με την απόδοση της λειτουργικής μνήμης σε ένα μεγάλο δείγμα ατόμων χωρίς κατάθλιψη. Frontiers in psychology, 10, 4. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.00004

12. Piqueras, J. A., Falcó, R., Rico-Bordera, P., Canals, J., Espinosa-Fernández, L., Vivas-Fernández, M., Garcia-Lopez, L. J., & PROCARE team (2024). Εντοπισμός εφήβων που διατρέχουν κίνδυνο συναισθηματικών διαταραχών με ανάλυση λανθάνοντος προφίλ: Μια εξατομικευμένη, διαγνωστική προληπτική παρέμβαση. Παιδική ψυχιατρική και ανθρώπινη ανάπτυξη, https://doi.org/10.1007/s10578-024-01689-z.
13. Stockings EA, Degenhardt L, Dobbins T, Lee YY, Erskine HE, Whiteford HA, Patton G (2016) Πρόληψη της κατάθλιψης και του άγχους στους νέους: ανασκόπηση της συνδυασμένης αποτελεσματικότητας της καθολικής, επιλεκτικής και ενδεδειγμένης πρόληψης. Psychol Med 46(1):11–26. https:// doi. org/ 10. 1017/ S0033 29171 50017 25
14. Caldeira, C., Chen, Y., Chan, L., Pham, V., Chen, Y., & Zheng, K. (2018). «Εφαρμογές για κινητά για την παρακολούθηση της διάθεσης: ανάλυση χαρακτηριστικών και κριτικών χρηστών». Πρακτικά του ετήσιου συμποσίου AMIA, 16 Απριλίου 2017:495-504.
15. Bucci S, Schwannauer M, Berry N. (2019). «Η ψηφιακή επανάσταση και ο αντίκτυπός της στην ψυχική υγεία». Psychol Psychother.92(2):277-297.
16. Carl JR, Jones DJ, Lindhiem OJ, Doss BD, Weingardt KR, Timmons AC, Comer JS. (2022) «Ρύθμιση των ψηφιακών θεραπειών για την ψυχική υγεία: Ευκαιρίες, προκλήσεις και ο ουσιαστικός ρόλος των ψυχολόγων». Br J Clin Psychol. Ιανουάριος: 61 Suppl 1:130-135.
17. McIntyre RS, Greenleaf W, Bulaj G, Taylor ST, Mitsi G, Saliu D, Czysz A, Silvesti G, Garcia M, Jain R. (2023) «Ψηφιακές τεχνολογίες υγείας και μείζονα καταθλιπτική διαταραχή». CNS Spectr. Δεκέμβριος; 28(6):662-673.
18. De Angel V, Lewis S, White K, Oetzmann C, Leightley D, Oprea E, Lavelle G, Matcham F, Pace A, Mohr DC, Dobson R, Hotopf M. (2022) «Ψηφιακά εργαλεία υγείας για την παθητική παρακολούθηση της κατάθλιψης: μια συστηματική ανασκόπηση των μεθόδων». NPJ Digit Med. 11 Ιανουαρίου; 5(1):3.
19. Chen L, Chen P, και Lin Z., (2020) «Τεχνητή νοημοσύνη στην εκπαίδευση: μια ανασκόπηση», IEEE Access, 8:75264-75278.

7. Παραρτήματα

7.1.1. Οδηγός ημιδομημένης συνέντευξης

Δομημένη_συνέντευξη_με_λογότυπα.docx
https://docs.google.com/document/d/1R1E4XZOjO2skMx0snAtdGq751sdcghE9/edit?usp=drive_link&ouid=116470601382900771807&rtpof=true&sd=true

7.1.2. Έκθεση αποδοχής από την Επιτροπή Δεοντολογίας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Πόρτο (Πορτογαλία)

Ofício Parecer_230_CEFMUP_24
https://drive.google.com/file/d/110b1XSZYdtO03D-vh93ThvwjNl7rCHXW/view?usp=drive_link

7.1.3. Φύλλο πληροφοριών για τους συμμετέχοντες και έντυπο συγκατάθεσης

Inform_consent_form_logos
https://docs.google.com/document/d/1O0-UX5yws_EMR2-IFwUqXO-mq4DJOKk0/edit?usp=drive_link&ouid=116470601382900771807&rtpof=true&sd=true